Dzisiaj 16 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 5 Wydanie P Poznań, sobota dnia 4 stycznia 1936 Rok 31

Poznań, 3 stycznia.

Dwa ważne zagadnienia Gdyni

„Pomorze posiada dobre i wypróbowane kupiectwo; kupiectwo to musi zacząć robić w Gdyni interesy... Przypływ ludności do Gdyni jest chaotyczny. W roku 1936 musimy zacząć ten niezorganizowany przypływ zatamowywać."

Cytowane słowa wyjmujemy z noworocznego przemówienia komisarza rządu m. Gdyni. Zawierają one w sobie bezsprzecznie dwa wielkie zagadnienia rozrastającej się stolicy nadmorskiej.

A więc najpierw sprawa kupiectwa. Gdynia nie jest jeszcze miastem kupców, niema tu jeszcze odpowiedniego aparatu handlowego, do którego stworzenia jest predestynowane kupiectwo zachodnio - polskie. Pisaliśmy już o tem niejednokrotnie. Komisarz rządu m. Gdyni nie mówi, jakie kadry kupiectwa mają przyjść nad morze i w czem mają one upatrywać rękojmię swojej egzystencji. Zdaniem naszem w Gdyni trzeba mówić o kupiectwie w dwojakiem znaczeniu. Nowe miasto mieć musi kupiectwo, obsługujące rynek lokalny, obok zaś kupiectwo większe, — aparat handlowy, obsługujący całe zaplecze portu, współpracujący z nim, stanowiący najistotniejszą treść miasta portowego.

Kupiectwa tej pierwszej kategorji, opartego o rynek lokalny, ma Gdynia już nawet nadmiar. Gdynia ma 1600 składów kupieckich, to znaczy, że jeden przypada na 50 mieszkańców. Jest to już wyraźna inflacja drobnego kupiectwa, przerost, nikogo nie zadawalający. To drobne kramarstwo, w dużym procencie żydowskie, stało się już do pewnego stopnia plagą. Temu złu może zaradzić inicjatywa kupiectwa solidnego, o wyższym poziomie etycznym, musi ona jednak być silnie poparta przez politykę samego miasta. Na tym odcinku kupiectwo pomorskie może istotnie zrobić dużo, trzeba jednak temu kupiectwu dać widoki mniejszego ryzyka, jakie w tej chwili istnieje przy przenoszeniu się do Gdyni.

Bardziej skomplikowana jest sprawa większego kupiectwa, które w Gdyni też już istnieje, tylko nie jest chrześcijańskie. Źródłem zarobku tego kupiectwa w obecnych warunkach może być import, przechodzący przez port. Oparte o handel importowy kupiectwo, — po awiązaniu żywych kontaktów z rynkami zagranicznemi, — będzie potrafiło odpowiednio rozprowadzać także i polskie towary po rynkach zamorskich. Ale handel z bezpośredniego importu jest zależny od całego szergu warunków. Minęła już przecież doba liberalizmu, żyjemy w okresie murów celnych, kontyngentów przywozowych, kompensat i innych reglamentacyj wymiany towarowej. Rząd decyduje dziś o tem, kto trudni się handlem importowym, komu zostaje powierzane rozprowadzanie towarów, przywożonych z zagranicy. Wiemy dobrze, kto ma obecnie zapewniony wpływ na dopuszczanie poszczególnych kupców do udziału w handlu importowym. Ogólnie wiadomo, że ekspozytury żydowskie zawładnęły najróżniejszemi komisjami ministerjalnemi i samorządu gospodarczego, w których rękach leżą możliwości popierania, czy też zupełnego omijania tego czy innego kupca.

Przyjście do Gdyni zachodnio - polskiego kupiectwa o dobrych tradycjach wymaga stworzenia wyraźnego programu. Jeśli przedstawiciel rządu dla słów swoich nie będzie potrafił znaleźć poparcia praktycznego ze strony kompetentnej, to apel jego, skierowany do kupiectwa, pozostanie noworocznym frazesem Nie chcemy na tem miejscu mówić o celowości wygłaszania gołosłownych haseł, musimy jednak z naciskiem przypomnieć, że obietnice tego samego komisarza rządu w sprawie przyjmowania Pomorzan na stanowiska urzędowe nie ziściły się nawet w drobnym ułamku, mimo upływu dwu lat.

*

A teraz kwestja robotnicza. Zapowiada komisarz z rządu, że chaotyczny dopływ ludności robotniczej trzeba zatamować. Słusznie. Do Gdyni przybyła ze wszech stron ludność robotnicza, której na miejscu jest już nadmiar, która nie może znaleźć zajęcia. Elemnet robotniczy Gdyni stanowi dziś w przybliżeniu 45 tysięcy mieszkańców, w tem około 15 tys. samych robotników. A możliwości zatrudnienia w Gdyni są następujące:

W porcie . . .	3 000 robotn.
W przem. i rzem. . .	3 000 "
W budow. stale . . .	1 000 "
W budow. w sezonie .	5 000 "

Stale zatrudniać może więc Gdynia nie więcej niż 7 tysięcy robotników. Reszta stanowi element płynny, bez stałego oparcia o warsztat pracy. Element ów składa się z sezonowych robotników budowlanych, zarejestrowanych bezrobotnych i wielkiej rzeszy stale napływających, których nie objęły żadne statystyki. W razie zatamowania ruchu budowlanego, jak obliczają, byłoby w Gdyni 12 tysięcy osób, przeważnie ojców rodzin, które nie mogłyby na miejscu żadnego znaleźć zatrudnienia, gdyż nowe warsztaty pracy nie narastają w tak szybkim tempie. Na wydalanie osób, które przybyły za pracą do Gdyni, wydano w roku ub. 46 tysięcy zł. Każdy pociąg popularny w porze letniej zostawia na miejscu ludzi, których po kilku dniach się zatrzymuje i deportuje do miejsca przynależności.

W tym stanie rzeczy zatamowanie dalszego dopływu ludności robotniczej jest uzasadnione. Leży to w interesie robotnika, osiadłego już w Gdyni. Ale reglamentację tę będzie można objektywnie ocenić po sposobie jej przeprowadzania. Nie powinna ona obejmować podziału pracy na podstawie niewłaściwych kryterjów, nie może ona również rozluźnić więzów, łączących robotnika z jego warsztatem pracy.

Gdynia E. P.

Pokojowe zabiegi w Europie

Echa podróży króla Leopolda III do Londynu — Dalsze znamienne wieści paryskiego tygodnika „Choc" — Zawodowi pesymiści o położeniu Włoch

Warszawa. (Tel. wł.) „Kurjer Warszawski" podaje znamienne doniesienia z Paryża, dotyczące kulis polityki międzynarodowej. Przed dwoma tygodniami wywołała dużą sensację podróż króla belgijskiego, Leopolda III do Londynu. Miał tam pojechać na prośbę swojej siostry, żony następcy tronu włoskiego, po otrzymaniu od niej listu, odtwarzającego stan rzeczy we Włoszech w barwach tragicznych, a nawet wręcz groźnych dla dynastji sabaudzkiej. Wynikiem tych zabiegów miała być zgoda b. min. Hoare'a na propozycje Lavala, które, jak wiadomo, spotkał tak dramatyczny koniec głównie dlatego, że Mussolini zbyt długo zwlekał z przyjęciem i nazwał je nawet podstępami. Te wieści podał swego czasu tygodnik „Choc" i uważane są powszechnie za ścisłe.

Obecnie król belgijski po raz drugi udał się do Londynu i bawił w posiadłości ks. Kentu. Na temat tej podróży wspomniany tygodnik „Choc" podaje nowe, niemniej sensacyjne wiadomości, wiążące pogarszające się położenie we Włoszech z groźbami dla pokoju europejskiego. Król Belgji zapytał decydujące czynniki Anglji, jak postąpią, jeżeli w razie wybuchu wojny francusko-niemieckiej Belgja stanie po stronie Francji.

Tu tygodnik „Choc" snuje najrozmaitsze domniemania i plany strategiczne, nie pomijając w nich udziału Polski.

Równocześnie tak przyjazna dla nas „Action Française" nie uwzględnia Polski w łączności z bezpieczeństwem francuskiem, ale przewiduje raczej możliwość koalicji polsko - niemieckiej (?) W każdym razie strategja idzie w parze z akcją dyplomatyczną.

Co się tyczy położenia włoskiego, to siewcy paniki dają upust swemu pesymizmowi. Pozycja Mussoliniego ma być tak zachwiana, że pociągnie za sobą nietylko upadek dyktatury faszystowskiej, ale również tronu króla Wiktora Emanuela. Aby ratować dynastję mówi się jakoby o możliwości niedalekiego zrzeczenia się króla na rzecz następcy tronu ks. Piemontu.

Głośny filozof i historyk włoski Ferrero, przebywający na emigracji we Francji ogłasza artykuł w „Depeche de Toulouse", dowodząc, że póki Mussolini będzie u władzy, ugoda w sprawie Abisynji jest wykluczona. Tylko nowy rząd zgodzi się na zaniechanie wojny, a chodzi o to, czy powstanie on w drodze prawnej, czy — po rewolucji.

Zaznaczyć tu należy, że wspomniany tygodnik „Choc" jest organem skrajnie prawicowego pos. Taittingera. (w)

Odnalezieni lotnicy francuscy

Paryż (Tel. wł.) Lotnicy francuscy Prevost i de Saint-Exupery, którzy wystartowali do lotu Paryż — Sajgon w Indochinach i od czterech dni zaginęli, odnaleźli się.

Okazało się, że wskutek wadliwego działania motoru musieli lądować w pustyni. Pozostawiwszy aparat udali się pieszo w drogę i przybyli do Kairu, skąd natychmiast wysłano karawanę celem naprawienia aparatu, na którym lotnicy zamierzają udać się w dalszą drogę.

Kair. (PAT.) Lotników francuskich odnaleziono w odległości 150 km na wschód od Kairu. Błądzili ad 3 dni na pustyni.

Odwiezieni do Kairu oświadczyli, iż w nocy z 29 na 30 grudnia aparat zderzył się podczas lotu na małej wysokości z wyniosłością terenu i cały zapas wody został stracony. Wobec uszkodzenia aparatu i zniszczenia zbiornika z wodą, lotnicy udali się pieszo w kierunku zachodnim, posługując się kompasem . W odległości 150 km na wschód od Kairu spotkali beduinów, którzy przyjęli ich z całą gościnnością.

Wypuszczanie z więzień

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś rano ukazał się Dziennik Ustaw, zawierający tekst ustawy o amnestji. Od rana zaczęto zwalniać więźniów. Najmniej będzie zwolnionych z więzienia świętokrzyskiego. (w)

Kalendarz (notatnik-informator) na rok 1936 w formacie kieszonkowym dołączamy do niniejszego wydania „Kurjera Poznańskiego" jako ***bezpłatny*** *dodatek dla* ***stałych abonentów.***

Tommy Touchy porywacz dzieci

W Chicago policja aresztowała groźnego i nieuchwytnego od dłuższego czasu herszta świetnie zorganizowanej szajki bandyckiej

Chicago. (PAT). Aresztowanie bandyty Tommy Touchy wywołało wielki popłoch w kołach zorganizowanych przestępców chicagowskich. — Tommy Touchy był jednym z 6 braci, którzy zorganizowali wielką szajkę porywaczy. Należało do niej przeszło 100 złoczyńców. Banda ta była świetnie uzbrojona i wyspecjalizowała się w t. zw. „kidnapingu", czyli porywaniu dzieci miljonerów, dyrektorów i prezesów wielkich towarzystw przemysłowych i t. d. Ogółem, według informacyj policji chicagowskiej, banda Tommy Touchy dokonała 30 porwań. Okup, jaki płaciły bandytom rodziny porwanych, przewyższał pół miljona dolarów.

Tommy Touchy nie ograniczał się jednakże do porywania dzieci i pogatych ludzi w celu uzyskania okupu. Dokonał on kilku zuchwałych napadów z bronią w ręku. Jedna z kradzieży przyniosła mu 105 tys. dolarów.

Jeden z braci słynnego bandyty Roger Touchy odsiaduje karę więzienia za porwanie, którą sądy amerykańskie wyznaczyły, nie łącząc orzeczeń poprzednich wyroków, wobec czego Roger Touchy, jak brzmi ostatni wyrok, ma odsiedzieć w więzieniu 96 lat.

Trzej inni bracia bandyty polegli w utarczce z konkurencyjną bandą. szósty brat Tommy Touchy zaginął. — Jak przypuszczają, padł również z ręki swych wrogów.

Policja amerykańska poszukiwała aresztowanego bandytę od dwóch i pół lat.

Zwolnieni więźniowie

Wronki. (Tel. wł.) Poważniejszą ilość więźniów zwolniono dziś w więzieniu karnem we Wronkach. Komitet „Tanich Kuchen" zorganizował pomoc dla więźniów, przejeżdżających przez Poznań. O godzinie 14,07 spodziewany jest przejazd przez Poznań 120 więźniów, o godzinie 17,00 — 50 i o godzinie 21,20 — 90.

Zwolnieni na dworcu w Poznaniu otrzymają posiłek, wydany przez „Tanie Kuchnie" i zaopatrzy ich się w chleb i tłuszcze na dalszą drogę.

Zagadkowe postrzelenie

Gdańsk (Tel. wł.) Przed gmachem teatru postrzelono kupca Gerharda Eggebrechta. Kula utkwiła w brzuchu postrzelonego, którego w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Mimo, że na przyległej ulicy panował ożywiony ruch, nikt nie zauważył, kto i z której strony wystrzelił. Niewiadomo zatem, czy ma się do czynienia z celowem oddaniem strzału, czy też przypadkowem. (p)

Wiadomości

W Niemczech wobec braku pewnych artukułów żywnościowych, wielu kupców niemieckich uzależnia wydawanie ich swoim klientom o tyle, o ile biorą również inne towary. Ta praktyka ma być obecnie ukrócona przez wydanie wczoraj specjalnego zarządzenia policyjnego.

*

Generalny skarbnik partji narodowo-socjalistycznej Stark ogłasza zamknięcie przyjmowania nowych członków do partji. Wyjątek mogą stanowić kandydaci, przychodzący do partji z formacyj młodzieży hitlerowskiej.

*

Z początkiem roku bieżącego przestało wychodzić najstarsze w Akwizgranie i w całych Prusach pismo katolickie „Echo der Gegenwart". Pismo to było założone w roku pierwszego kongresu katolickiego w Niemczech (1848), a od chwili zorganizowania stronnictwa centrowego było politycznie zbliżone do tej partji.

*

W Salamance (w Hiszpanji) obchodzono bardzo uroczyście 300-lecie słynnego obrazu „Niepokalanej" pędzla mistrza Jose Ribera. W uroczystościach wzięli udział wybitni dygnitarze świeccy z ministrem wojny Gil Roblesem na czele.

*

Albert B. Fall były senator i były „sekretarz spraw wewnętrznych" w gabinecie prez. Hardinga, przyjął chrzest w szpitalu w El Paso Tex.

*

Berliński korespondent „La Libertée" donosi, iż wyspa Helgoland, która odgrywała ważną rolę przed wielką wojną, obecnie została ponownie umocniona, tak aby mogła służyć nietylko za podstawę morską dla okrętów wojennych, ale również i dla hydroplanów. Helgoland zaopatrzono w artylerję przybrzeżną, która składa się z dalekonośnych dział.

Ustawy norymberskie a Żydzi

Berlin. (PAT.) Ukazała się na półkach księgarskich niezwykle interesująca broszura niemiecka, zawierająca pierwszy urzędowy komentarz do ustaw norymberskich.

Autorzy, dwaj radcy min. spraw wewnętrznych Rzeszy, dowodzą, m. in., że zgodnie z życzeniami kanclerza Hitlera, zarządzenia ustaw norymberskich mają być środkiem do zapoczątkowania pokojowych stosunków między narodem niemieckim i żydowskim, a nie podstawą uwiecznienia nienawiści rasowych. Sprawa żydowska posiada charakter odrębny o tyle, że Żydzi nie są mniejszością w sensie prawa międzynarodowego, lecz mniejszością rasową.

Wyjaśniając postanowienie ustawy o warunkach uzyskania obywatelstwa Rzeszy, autorzy stwierdzają, że według przyszłej ustawy, która ma rozstrzygnąć ostatecznie te sprawy, zasadniczym warunkiem uzyskania obywatelstwa będzie m. in. odbycie służby w kadrach pracy oraz spełnienie obowiązku wojskowego. Poza tem wiek kandydatów do obywatelstwa ma być znacznie podwyższony i przekraczać obecną granicę 20 lat.

Nowy projekt o neutralności Ameryki

Waszyngton. (Tel. wł.) Senatorowie Nye Clark i Nono, członkowie komisji do spraw handlu bronią i amunicją przedstawią w poniedziałek senatorowi projekt nowej ustawy o neutralności.

Ustawa ta przewiduje rozszerzenie embarga na cały materjał wojenny w stosunku do wszystkich narodów, biorących udział w wojnie, nawet jeżeli działają na podstawie mandatu Ligi Narodów, lub jeśli zostały wciągnięte przez zbrojny opór jednego z napastników. Prezydent będzie miał prawo rozszerzenia zakazu wywozu na wszystkie produkty, używane w przemyśle wojennym, a więc m. in. na naftę, bawełnę i miedź.

Obywatelom amerykańskim nie wolno podróżować na okrętach, należących do krajów znajdujących się w stanie wojny. Statkom Stanów Zjednoczonych wolno płynąć w strefie objętej wojną.

Nowa ustawa ma rzekomo pozostawiać prezydentowi prawo postanowiania co do tego, jakie narody obejmie embargo. Będzie on miał również prawo dokonać rozróżnienia pomiędzy napastnikiem, a napadniętym oraz mocarstwami, działającemi w myśl mandatu międzynarodowego.

Echa bombardowania pod Dolo

Paryż, (PAT). Zbombardowanie przez samoloty włoskie szwedzkiego Czerwonego Krzyża w dalszym ciągu jest żywo omawiane przez prasę. Dzienniki prawicowe twierdzą, iż fakt ten jest umyślnie przesadnie podkreślany. Prasa lewicowa w jak najostrzejszy sposób atakuje Włochy.

„Echo de Paris" pisze, że świadome bombardowanie szpitala byłoby czynem niemożliwym do wybaczenia i zasługiwałoby na powszechne potępienie. Jest jednak mało prawdopodobne, aby tak działo się w istocie. Dziennik nawołuje do spokoju, twierdząc, iż zatarg wchodzi w okres krytyczny wobec poważnych postanowień, jakie wkrótce mogą zapaść w Genewie.

„Le Populaire" wyraża pogląd, iż bomby rzucone na szpital szwedzkiego Czerwonego Krzyża znajdą należytą odpowiedź w Waszyngtonie i Genewie.

Londyn, (PAT). Reuter donosi z Rzymu:

Wczoraj wieczorem podsekr. stanu Suvich przyjął posła szwedzkiego i wyjaśnił okoliczności, w jakich nastąpiło bombardowanie ambulansu szwedzkiego Czerwonego Krzyża w Abisynji.

Wyrażając ubolewanie z powodu tego faktu, Suvich miał zwrócić uwagę na „tendencyjny sposób przedstawienia tego wypadku narodowi szwedzkiemu".

Możliwość zakończenia wojny?

Paryż (Tel. wł.) Rzymski korespondent „Le Jour" podaje sensacyjną wiadomość, że liczyć się należy z możliwością szybkiego zakończenia wojny w Abisynji. Takie przeświadczenie ma panować zwłaszcza w kołach watykańskich.

Według „L'Oeure" w Watykanie bardzo dotkliwie również odczuto skutki, stosowanych przeciw Włochom sankcyj gospodarczych. Ucierpiał przedewszystkiem na tem skarb, którego finanse administrowane są przez włoskie banki państwowe. Nie miały one od szeregu tygodni żadnych nowych wpływów dewiz zagranicznych wskutek tego skarbiec papieski poniósł dotkliwe straty. W kołach watykańskich podjęto starania celem złagodzenia sankcyj, jednak jak dotąd bezskutecznie.

Ponieważ również finanse włoskie znacznie skurczyły się, a nielepiej przedstawia się położenie w Abisynji koła watykańskie liczą, że obie strony wykażą większą ugodowość i przy najbliższej okazji zgodzą się na podjęcie rokowań.

Poszukiwani mordercy

W związku z dokonaniem morderstwa w dniu 20 grudnia 1935 r. na osobach małżonków Gapichów w Krotoszynie prokurator sądu okręgowego w Krotoszynie podaje następujące rysopisy sprawców zbrodni:

Markowicz, Szaja, Majer, przezwisko (Maniek). Urodzony 18 maja 1895 roku w Bolesławku pow. Wieluń, ostatnio zamieszkały w Częstochowie, ul. Warszawska 69, syn Szmula i Salomei z domu Prętka, wyznania mojżeszowego, wzrost 1,60, gruby, z lekkim brzuszkiem, włosy prawdopodobnie blond. Twarz pełna, nos krótki, gruby, twarz bez zarostu, oczy niebieskie, łysy. Tatuowany na jednem z przedramieni i prawdopodobnie tatuowany na piersiach. Dopuścił się zbrodni z art. 225 par. 1, a w szczególności w nocy na 20 grudnia 1935 r. zamordował w celach rabunkowych w Krotoszynie małżonków Gapichów.

Dotychczas przed dokonaniem zbrodni był widziany w Krotoszynie, Bolesławcu, Częstochowie, Radomiu, Łodzi i Pleszewie. Po popełnieniu zbrodni wyjechał do Poznania, następnie z Poznania do Radomia i z Radomia do Warszawy.

Markowicz wyszedł świeżo z więzienia z Wronek, gdzie odbył 15 lat ciężkiego więzienia za rozbój. Przed dokonaniem zbrodni i w kilka dni po jej dokonaniu widziany był w towarzystwie Żydówki Hanci Weintraub z Radomia i to przez kilka dni.

Drugi sprawca zbrodni liczy lat ok. 20 kilka, blondyn, czesze się do góry, szczupły i przeważnie uśmiechnięty.

Ktokolwiekby wiedział, gdzie przebywają, lub widział ich, proszony jest o natychmiastowe zgłoszenie o tem władzy dla dobra sprawy.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.26 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.29 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 3. 1. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5% poż. konwers., za którą płacono 63½.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% dol. listy zast. 38—38¼ oraz za 4% listy zast. konwert. 37,—; pozatem poszukiwano 4½% złotowe listy zast. po 38¼ — bez oddawców.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 95,—.

Ceduła Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 63,50 P.
4½% dolar. listy zastawne s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 38,—38,25 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 37,— P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 95,— P.

Tendencja utrzymana.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 3. 1. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 715 g/l.,
2) pszenica 756 g/l.
3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 30 tonn par. Poznań	12,85

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob. stałe)	12,50—	12.75
Pszenica (Usposob. stałe)	17,50—	17,75
Jęczmień browarowy	14,25—	15,25
Usposobienie spokojne		
Jęczmień 700—725 g/l.	13,75—	14,25
Jęczmień 670—680 g/l.	13,25—	13,50
Usposobienie spokojne		
Owies (Usposob. spokojne)	13,75—	14,25
Mąka		
żytnia wyciąg 0-30% wł w	19,25—	19,50
żytnia gat. I 0-45% wł w	18,75—	19,25
żytnia gat. I 0-55% wł w.	18,00—	18,75
żytnia gat. II 45-55% wł w.	14,75—	15,75
Usposobienie stałe		
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	29,75—	31.50
pszenna kat. IB 0-45% wł w	29.00—	29,50
pszenna gat. IC 0-55% wł w	28.00—	28.50
pszenna gat. ID 0-60% wł w.	27,50—	8.00
pszenna gat. IE 0-65% wł w.	26,00—	27.00
pszen. gat. IIA 20-55% wł w.	26,00—	26,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł w	25,50—	26.00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	23,00—	23.50
pszen. gat. IIF 55-65% wł w.	21,00—	21,50
pszen gat. IIG 60-65% wł w.	19,50—	20,00
Usposobienie stałe.		
Otręby żytnie stand.	9,50—	10,00
Otręby pszen. grube stand.	10,50—	11,00
Otręby pszenne średnie st.	9,50—	10,25
Otręby jęczmienne	9,75—	11,00
Rzepak zimowy	41,00—	42,00
Rzepik zimowy	40,00—	41,00
Siemię lniane	36,00—	38,00
Gorczyca	37,00—	39,00
Wyka latowa	22.00 —	24,00
Peluszka	24,00—	27,00
Groch Viktorja	24,00—	29,00
Groch Folgera	22,00—	24,00
Łubin niebieski	9,50—	10,00
Łubin żółty	11,00—	11,50
Seradela	22,00—	25,00
Mak niebieski	64,00—	66,00
Koniczyna czerw. surowa	100,00—	110,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst.	120,00—	130.00
Koniczyna biała	75,00—	110.00
Koniczyna szwedzka	170,00—	195,00
Koniczyna żółta odłuszczona	65,00—	75,00
Przelot	75.00—	90.00
Makuch lnian. w taflach	16,50—	16,75
Makuch rzepakowy w tafl.	13,75—	14,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	18,50—	19,00
Śrut Soja	21,00—	22,00
Słoma pszenna luzem	2,20—	2,45
„ pszenna prasowana	2,70—	2,95
„ żytnia luzem	2,40—	2.65
„ żytnia prasowana	2,90—	3,15
„ owsiana luzem	2,75—	3,00
„ owsiana prasowana	3,25—	3,50
„ jęczmienna luzem	2.20—	2.45
„ jęczmienna prasow.	2,70—	2,95
Siano zwykłe luzem	5,75—	6,25
„ zwykłe prasowane	6,25—	6,75
„ nadnoteckie luzem	6,50—	7,00
„ nadnoteckie pras.	7,50—	8,00

Ogólne usposobienie stalsze.

Ogólny obrót: 4181 tonn, w tem żyta 1040 tonn, pszenicy 434 tonn, jęczmienia 770 tonn, owsa 122 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 3. 1. 1936 r.

Spędzono: krów 23, świń 462, prosiąt 138, cieląt 318, owiec 4, razem 945 zwierząt.

Warunek zaufania

Minister skarbu p. Kwiatkowski wystąpił z ponownym apelem do społeczeństwa (tym razem na łamach „Ilustr. Kurjera Codz.").

Słusznie podnosi p. minister, że przed młodym i żywotnym narodem polskim stoją wielkie i ambitne cele. Co więcej, stwierdza on, że „wszystkie prawie elementy naszego życia zbiorowego domagają się automatycznie reformy". Na początek jednak powinny iść sprawy gospodarcze. „Przez naprawę i odbudowę gospodarstwa publicznego i prywatnego mamy iść ku lepszym formom, opartym na szerszej społecznie podstawie życia wewnętrzno - politycznego" — oto jest naczelne hasło p. Kwiatkowskiego na rok 1936.

Innemi słowy można ten program wyrazić tak: najpierw naprawa gospodarstwa, a potem bliżej nieokreślone rozszerzenie podstaw życia wewnętrzno-politycznego.

Nasuwa się tu niejako samo przez się pytanie: czy taki porządek rzeczy jest właściwy i czy nie należałoby go odwrócić. Jeżeli rząd domaga się od społeczeństwa na polu gospodarczem czegoś więcej, aniżeli zwyczajnego spełniania obowiązków zawodowych i podatkowych ,to wydaje się, że postawowym warunkiem tych nadzwyczajnych wysiłków powinnoby być danie temu społeczeństwu realnego wpływu i realnej kontroli w całej rozległej dziedzinie życia zbiorowego, czyli w polityce wewnętrznej.

Na takie jednak odwrócenie problemu wzajemnej zależności polityki i gospodarstwa przedstawiciel rządu lub zwolennik jego taktyki może odpowiedzieć: „W zasadzie jest to słuszne, ale nasza sytuacja jest tego rodzaju, że gospodarstwu trzeba dać pierwszeństwo. Zresztą mamy do czynienia z faktami dokonanemi: rząd zrobił już bardzo wiele na polu budżetu i wyrównania cen, nie można więc tej akcji przerywać ani komplikować reformami politycznemi, lecz należy ją zbiorowym wysiłkiem doprowadzić do zwycięskiego zakończenia".

W tem życiowem stanowisku — przyjmujemy, że jest ono zupełnie szczere — tkwi także sporo słuszności. Zachodzą takie sytuacje, że w obliczu piętrzących się trudności finansowych i gospodarczych odsuwa się ważne nawet zagadnienia polityczne na dalszy plan, a całą energję skierowuje się przeciw bezpośredniemu niebezpieczeństwu.

Trudność kolejności reform gospodarczych i politycznych zmniejsza się, a nawet może zupełnie zniknąć, gdy wchodzi w grę czynnik zaufania. Społeczeństwo, mające do rządu zaufanie, może odpowiedzieć na jego apel: „Dobrze, zgadzamy się na pierwszeństwo naprawy gospodarczej i weźmiemy w niej czynny udział, ponieważ wierzymy, że zkolei spełniona będzie także druga część programu, a mianowicie rozszerzenie udziału obywateli w życiu państwowem. Aby nie komplikować położenia, nie pytamy nawet narazie, jak te reformy polityczne mają wyglądać, a nie pytamy dlatego, bo ufamy, że i wówczas, podobnie jak obecnie, wezwani będziemy do współpracy."

Zaufanie, to najważniejszy czynnik w stosunkach politycznych, zarówno wewnętrznych, jak i międzynarodowych Najmądrzejsze analizy i ekspertyzy tych stosunków, dokonywane nie przez polityków, lecz przez uczonych specjalistów, kończą się z zadziwiającą jednomyślnością religijną niemal tęsknotą do zaufania

Zaufanie jest koniecznym warunkiem powodzenia w walce z kryzysem. Szczęśliwy ten, kto do tej walki przystępuje z gotowym kapitałem zaufania. Kto tego kapitału w dostatecznej ilości nie posiada, ten, o ile chce osiągnąć powodzenie w swoich zamierzeniach, musi go zdobyć — słowem lub czynem politycznym.

M K

WŁOCHY GOTOWE DO WOJNY?

Zaostrzające się z dnia na dzień położenie na morzu Śródziemnem, zmusiło Włochy do wzmocnienia garnizonów, stacjonowanych na wyspach Dodekanezu. Na zdjęciu parada oddziałów załogi włoskiej na wyspie Rodos przed gubernatorem.

Sprawa otwarta

W numerze 569 „Kurjera Poznańskiego" z 11 grudnia r. z. stwierdziliśmy, że rektor uniwersytetu poznańskiego prof. Runge zapowiedział był wytoczenie nam przed sądem państwowym sprawy z powodu zarzutów, podniesionych przez pismo nasze przeciwko niemu jako autorowi dwóch książek, — że do tej pory skargi nam nie doręczono, — że natomiast sprawę zarzutów pisma naszego ma rozpatrzeć komisja profesorów uniwersyteckich i wydać w niej orzeczenie.

Wobec tego powtórzyliśmy w tymże numerze „Kurjera Poznańskiego" ściśle rzeczowe zarzuty swe pod adresem prof. Rungego z powodu wydanych przezeń książek: „Nauka o koniu (Hippologja)" oraz „Rasy i zewnętrzny wygląd bydła rogatego domowego", z których pierwsza w poważnej części jest dosłownem przejęciem tekstu „Hodowli ogólnej — według wykładów prof. doktora Stanisława Fibicha", a druga przejęła fragmenty wykładów prof. Fibicha, opracowanych przez M. F. Kowalskiego. W zakończeniu tego ponownego zestawienia zarzutów oświadczyliśmy, że na ich poparcie „mamy zarówno rzeczowy materjał dowodowy, jak świadków, znających stosunki te z bezpośredniej obserwacji".

Numer ten „Kurjera Poznańskiego" wysłaliśmy w zamkniętej kopercie prof. Zollowi, przewodniczącemu wspomnianej komisji profesorów uniwersyteckich, do Krakowa, i to jeden egzemplarz do mieszkania jego prywatnego, drugi na uniwersytet.

Mimo to komisja profesorów uniwersyteckich nie uznała za wskazane wezwać nas jako tych, którzy podnieśli zarzuty, do przedłożenia materjałów dowodowych oraz wskazania świadków, a oparła się na materjale jednostronnym, przedłożonym jej przez radę wydziału rolniczo - leśnego uniwersytetu poznańskiego, stojącą blisko prof. Rungego.

Komisja wydała opinję, że prof. Runge „nie naruszył praw autorskich prof. dr. St. Fibicha, jednak postąpił nieoględnie, nie wyjaśniając, choćby w przedmiowie, podstawy, na której polegało jego prawo do przedrukowywania, nawet bez podania źródła, całych ustępów ze skryptów, wydanych jako wykłady prof. Fibicha".

Nie wchodzimy w to, czy prof. Runge ma powód do zadowolenia z tej opinji, a tem bardziej z jej uzasadnienia. Niezależnie jednak od tego, zważywszy, że komisja, zaproszona do zaopinjowania sprawy prof. Rungego przez wydział rolniczo - leśny uniwersytetu poznańskiego, nie zbadała materjału dowodowego pisma naszego, które wystąpiło z oskarżeniem, i nie przesłuchała jego świadków, stwierdzamy, że dla nas i — przekonani jesteśmy — dla opinji publicznej sprawa cała pozostała otwartą. Jesteśmy gotowi przed sądem złożyć materjał dowodowy i stawić świadków.

Śp. Janos Tomcsanyi

Z szeregów zagranicznych przyjaciół Polski ubył jeden z najwybitniejszych. W Budapeszcie zmarł w tych dniach prof. Janos Tomcsanyi, emerytowany węgierski kurator szkolny, pisarz i tłumacz.

Ś. p. Tomcsanyi od długiego szeregu lat zajmował się tłumaczeniem utworów literatury polskiej na język węgierski oraz popularyzowaniem wiedzy o Polsce. M. in. przełożył w całości „Chłopów" Reymonta; przekład ten uchodzi za doskonały. Wydał też specjalną książkę o Polsce; w prasie węgierskiej zamieścił szereg artykułów i szkiców o naszym kraju i jego kulturze.

Bardzo wybitną rolę odgrywał w Towarzystwie Węgiersko-Polskiem w Budapeszcie, w którem pracował do ostatnich chwil życia. Odznaczony był komandorją orderu „Polonia Restituta".

Ś. p. Tomcsanyi mieszkał ostatnio pod Budapesztem w t. zw. Małym Peszcie (Kispest), w małym domku, otoczonym ogrodem. Cieszył się opinją człowieka o nieposzlakowanym charakterze. Z przekonań zbliżony był do legitymistów węgierskich.

Z frontu żółtych na Dalekim Wschodzie

Miarodajne czynniki po stronie chińskiej i japońskiej szukają formuły porozumienia, wykluczającej walki orężne pomiędzy Nipponem i Państwem Środka na kontynencie azjatyckim. Krokiem ku temu jest obecnie stworzenie komisji rozjemczej japońsko - chińskiej, w której mianoby załatwiać wszystkie sprawy pomiędzy dwoma państwami żółtych.

Dla białych oznaczają wydarzenia ostatnich dni na Dalekim Wschodzie dalsze zaostrzenie sytuacji. Stopniowo ale systematycznie dokonywuje się wypieranie wpływów gospodarczych i politycznych białych, a szczególnie Anglji. Miejsce to zajmują wpływy Tokio, zmierzającego konsekwentnie do narzucenia swej myśli politycznej i przewagi gospodarczej przeszło 400 miljonów głów liczącemu państwu chińskiemu.

Jeśli można polegać na ścisłości informacyj z Azji, to doszło ostatecznie do takiego porozumienia chińsko - japońskiego, które w rzeczywistości wyklucza jakiekolwiek oddziaływanie imperjum brytyjskiego na politykę gospodarczą rządu chińskiego w Nankinie.

Jeśli zaś rzeczywiście dojdzie do skutku stworzenie bloku walutowego Japonji, Chin i Mandżukuo, to odbije się to przedewszystkiem na sferze wpływów angielskiego funta szterlingów. Zaostrzenie tarć na Dalekim Wschodzie nastąpiło przed kilku miesiącami, zresztą wówczas, kiedy Anglja, prąc do reformy walutowej w Chinach, przez swoją świadomą, celową, lecz tym razem zawodną politykę srebra, wyłączenia pieniądza japońskiego z obszaru Chin, usiłowała zapewnić sobie rynek Państwa Środka jako wyłączną domenę gospodarczą.

Perspektywa zamknięcia rynku chińskiego dla dowozu przemysłu japońskiego pchnęła wyspiarzy nippońskich do nowej akcji wojskowo - politycznej w północnych Chinach i na pograniczu mandżursko - mongolskiem. Zaognienie stosunków sąsiedzkich cesarstwa Mandżukuo z republiką Mongolską, rzucone na szersze tło stosunków wschodnio - azjatyckich, oznacza groźbę konfliktu Japonji z Sowietami.

Anglja darzy w tym wypadku Rosję swojemi sympatjami, które zresztą miałyby nabrać życiowszego znaczenia przez udzielenie Moskwie poważniejszej pożyczki przez londyńską „City". Bez względu jednak na to, czy w wschodnio-azjatyckim konflikcie zwycięstwo pozostałoby przy Rosji czy też Japonji, rachunek przemian na kontynencie azjatyckim zdaje się zapłaci Wielka Brytanja, stając coraz wyraźniej w obliczu skupiania się żółtych pod przewodem Japończyków.

Oskarżony rząd

Ledwie udało się trzytygodniowemu premjerowi Portela Valladoresowi uporać z najświeższem onegdajszem, jednodniowem przesileniem rządowem, do którego doszło na tle rozbieżności zdań w łonie gabinetu na tle stosunku do wyborów do Kortezów (czy rząd ma „robić" wybory na rzecz stronnictw centowo-prawicowych?), a oto nowa niespodzianka. Deputowani-monarchiści stawiają wniosek o postawienie rządu z premjerem na czele, oraz prezydenta państwa, w stan oskarżenia.

Katolicka Akcja Ludowa, najsilniejsze stronnictwo prawicy hiszpańskiej, którego szefem jest Gil Robles, popiera wniosek o postawienie rządu w stan oskarżenia przed trybunałem gwarancyj konstytucyjnych. Wyłącza jednak z oskarżenia prezydenta republiki, Alcala Zamorę.

Ze skąpych wiadomości trudno ustalić, co skłoniło monarchistów do oskarżenia rządu. Można się tylko domyślać przyczyn tego kroku. Na nad-

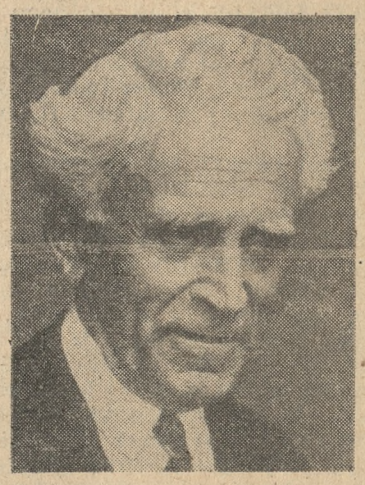

PORTELA VALLADORES

zwyczajnem posiedzeniu rady ministrów, która obradowała w dzień Nowego Roku pod przewodnictwem prezydenta republiki, postanowiono odroczyć zwłanie Kortezów o dalszy miesiąc. Według kalendarza terminów konstytucyjnych parlament, który zawiesił swe prace na czas świąt w połowie grudnia, winien podjąć prace w dniu 2 stycznia, chyba, żeby tymczasem zarządzono jego rozwiązanie. Skutkiem tego Kortezy nie znajdą sposobności do omówienia polityki wewnętrznej rządu, którego gabinet pragnie uniknąć i odroczyć do nowego parlamentu, którego wybory odbędą się w ciągu pierwszego kwartału b. r. Przez wniosek o postawienie rządu w stan oskarżenia pragną przeto koła monarchistyczne osiągnąć choćby jednorazowe zwołanie obecnych Kortezów, gdyż postawienie w stan oskarżenia prezydenta republiki, jak brzmi wniosek najszerszy monarchistów, może natąpić jedynie na mocy uchwały Kortezów, zapadającej $^{3}/_{5}$ ogólnej liczby deputowanych.

Koła rządowe tłumaczą odroczenie rozwiązania parlamentu i odsunięcie jeszcze terminu wyborów tem, że administracja państwowa potrzebuje pewnego czasu na techniczne przygotowanie wyborów.

Radosne cyfry z Kalisza

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Kalisz, 2 stycznia

W ciągu ub. roku na terenie Kalisza w szeregu dziedzin polskiego życia gospodarczego zanotowano wybitną poprawę, dowodzącą wzrastającego z każdym niemal dniem odrodzenia gospodarczego. I tak:

	w 1934 było:	dziś:
Składów polskich	789	907
„ żydowskich	1292	1163
Warsztatów polskich	497	536
„ żydowskich	328	311
Fabryk i składów polsk.	16	19
„ „ żydowsk.	61	63
Straganiarzy polskich na jarmarkach	35%	42%
żydowskich	65%	58%

W ciągu ub. roku powstały poza tem placówki polskie: hurtowy i detaliczny skład ryb morskich, kilka składów spożywczych, kilka składów węgla i drzewa oraz kilka owocarń. W tych branżach obecnie Polacy wybitnie górują. Placówki chrześcijańskie, które powstały samorzutnie z dość nikłych naogół funduszów zakładowych, znajdują poparcie i egzystencję.

Na miejscu daje się odczuć brak chrześcijańskiego składu bławatnego, czapnika, składu gotowych ubiorów damskich i męskich oraz hurtowni towarów kolonjalnych. Placówki te znajdą należyte poparcie społeczeństwa i możliwą egzystencję.

Ubiegły rok zaznaczył się w Kaliszu poprawą w dziedzinie polskiego stanu posiadania i wzrostem liczby polskich składów i warsztatów. Chociaż daleko jest jeszcze do całkowitego opanowania tych dziedzin, można z całem przekonaniem żywić nadzieję, że w niedalekiej przyszłości Kalisz pozbędzie się handlu i rzemiosła żydowskiego. Ludność, zwłaszcza uboższa, popiera handel polski. Mało zrozumienia okazuje dla sprawy większość inteligencji kaliskiej, która popiera Żydów. Wstyd!

Negus odgraża się

Reporter: A dlaczego Jego Cesarska mość nie rozkaże swoim wojskom przejść do ogólnej ofensywy?

Negus: Czekam, aż Włosi zbudują nam w całej Abisynji doskonałe drogi — potem ich wyrzucimy.

Gwiazdka reemigrantów

urządzona przez „Opiekę nad Rodakami na Obczyźnie w Poznaniu"

W dniu 24 grudnia 1935 r. o godz. 9,30 w Domu Królowi Jadwigi odbyła się, zorganizowana staraniem Opieki nad Rodakami na Obczynie w Poznaniu, uroczystość gwiazdkowa dla reemigracji naszej w Poznaniu.

W obecności przedstawicieli władz, oraz zarządu „Opieki nad Rodakami na Obczyźnie" wygłosił wstępne słowo ks. dr. Janicki, wiceprezes „Opieki nad Rodakami", witając w serdecznych słowach reemigrantów, zebranych w liczbie około 800 osób. Podkreślił ich zasługi wobec państwa naszego na terenie polityki międzynarodowej. Pełnemi zachęty słowami wzywał ks. dr. Janicki zebranych do mężnego przetrwania obecnego trudnego położenia materjalnego, do wiary w Boga, i miłości Ojczyzny. Przemówienie zakończył wzruszającym aktem dzielenia się opłatkiem.

Potem odbyło się obdarowanie zebranych reemigrantów. Każdy z nich otrzymał torebkę, zawierającą, w zależności od ilości członków rodziny obdarzonego, artykuły spożywcze, oraz części odzieży. N. p. torebka na jedną osobę zawierała: 1 kg. strucla, 1 kg. chleba, 1/8 kg. kawy, ½ kg. cukru, ½ kg. mąki, 1 kg. grochu lub innych krup, 3/8 kg. wędliny, ½ kg. masła lub smalcu, ½ kg. wędzonki, 2 kawałki mydła, oraz dla dzieci pierniki i cukierki. Wydano również płaszcze, obuwie, rękawiczki, pończochy i inne części garderoby dla dzieci, oraz dorosłych.

Uszczęśliwieni obdarowani, wyrazili swą wdzięczność i zadowolenie przez jednego z zebranych reemigrantów, który na zakończenie uroczystości zwrócił się do zebranych organizatorów i protektorów, dziękując za serdeczną opiekę.

Doceniając w całej pełni znaczenie tak serdecznego odruchu „Opieki nad Rodakami na Obczyźnie", należy podkreślić ofiarną i wytężoną pracę tej placówki społecznej. Pragniemy również wyrazić uznanie społeczeństwu poznańskiemu, którego ofiarność zasiliła w dużej mierze fundusz imprezy wigilijnej, dzięki niestrudzonej w swej działalności p. Smoczyńskiej nieustającej w zabiegach o ulżenie doli reemigrantów. Jej też i wszystkim swym opiekunom i protektorom składamy serdeczne wyrazy wdzięczności.

REEMIGRANCI.

Zapowiedź amnestji w Sowietach

Warszawa. (Tel. wł.) Generalny sekretarz bezpieczeństwa Jagoda, — jak donoszą z Moskwy — szef G. P. U. a jednocześnie kierownik komisarjatu spraw wewnętrznych, został przyjęty przez Stalina na dłuższej audjencji.

Stalin zalecił Jagodzie stosowanie łagodniejszego kursu wewnętrznego, głównie ze względu na posunięcia taktyczne Kominternu na terenie zagranicznym. Omawiając ustosunkowanie G. P. U. do opozycji prawicowej i lewicowej, domagał się zaostrzenie środków przeciw opozycji lewicowej. Zarazem przywrócił dawniejszą autonomję sądów specjalnych, czyli G. P. U.

Omawiano też sprawę amnestji, która niebawem ma być ogłoszona a obejmie wszystkich przestępców politycznych, mających jeszcze do odcierpienia karę nie większą, niż 5 lat więzienia lub zesłania. Stalin nadał Jagodzie wysoką rangę wojskową, mianując go generałem rezerwy. (w)

Zgodna współpraca Francji z Watykanem

Miasto Watykańskie. (KAP.) W dzień Nowego Roku odbyło się w ambasadzie francuskiej przy Stolicy Świętej przyjęcie, w czasie którego przemówienie wygłosił amb. Charles Roux.

Nawiązał do obecności na zebraniu nowego kardynała, patrjarchy Tappouniego i przypomniał o tych węzłach, jakie w dziejach łączyły Francję ze Wschodem, wyrażających się w szczególności w pomocy przy obronie wiary chrześcijańskiej. Mówca zwrócił następnie uwagę na znaczenie ostatniego konsystorza, podczas którego czterech dostojników Kościoła, szczególnie drogich Francji, otrzymało purpurę kardynalską, a mianowicie kardynałowie Suhard, Baudrillart, Maglione i Tappouni. Nie należy do zakresu przedstawiciela Francji przy Stolicy Świętej wkraczać w dziedzinę zagadnień politycznych, niemniej jednak amb. Charles Roux uważa za wskazane podkreślić szczególną harmonję między akcją pokojową Francji i Stolicy Apostolskiej, Papiestwo uważa swą akcję pokojową za misję zasadniczą.

Przemówienie swe zakończył ambasador złożeniem hołdu prezydenta Francji dla Ojca św. wraz z wyrazami głębokiej czci i szacunku.

Ciągłe deszcze i powodzie

Paryż. (PAT.) Długotrwałe deszcze i niepogody wywołały podniesienie się poziomu rzek, które grożą wylewem.

Poziom Sekwany nie budzi narazie niepokoju, natomiast dopływy Loary zaczynają wylewać.

Z Nantes donoszą, że woda zalała już niżej położoną dzielnicę.

W Ljonie wskutek rozmięknięcia terenu zawalił się dwupiętrowy dom.

W departamencie Gard z powodu długotrwałego deszczu nastąpiło obsunięcie się ziemi w miejscowości Salles-du-Gard.

Niektóre niżej położone dzielnice Marsylji są pod wodą. Również w Tulonie zalało ulice, prowadzące do portu handlowego.

W Akwizgranie utworzył się komitet pomocy ofiarom powodzi, który wystąpił z apelem do ludności całej Francji.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO DĘBIEC

Walne zebranie Koła Dębiec odbędzie się w niedzielę, 5 b. m. w sali p. Figla, ul. Świerczewska. Początek o godzinie 15-ej. Kierownik.

KOŁO GÓRCZYN

Walne zebranie Koła Górczyn odbędzie się w poniedziałek, 6 stycznia w sali kina „Polonia". Początek o godz. 14-tej. Kierownik.

Z kraju

SPIS LUDNOŚCI W GDYNI

W marcu przeprowadzony zostanie w Gdyni powszechny spis ludności. Władze miejskie doszły do przekonania, że spisy ludności w Gdyni muszą być przeprowadzane częściej, gdyż bardzo wiele osób napływających do Gdyni, nie dopełnia swego obowiązku meldunkowego. Ewidencja ludności Gdyni jest obecnie bardzo niedokładna, a dopiero spis ludności ma przywrócić porządek.

WYDALENIE OBYWATELA GDAŃSKIEGO

Z granic państwa polskiego wydalono obywatela gdańskiego, Waltera Sorgenfreia, zatrudnionego w firmie shiphandlerskiej „Emteha" w Gdyni. Powodem wydalenia była ujawniona nielojalność wobec państwa polskiego. Warto zwrócić przy tej sposobności uwagę na to, że w Gdyni jest jeszcze bardzo dużo cudzoziemców, którzy posiadają zezwolenia na pracę na obszarze Polski, mimo, że na to nie zasługują zupełnie. (p)

ULEPSZENIE KOMUNIKACJI LOTNICZEJ Z AMERYKĄ POŁUDNIOWĄ

Tow. Air France wprowadza z dniem 5 bm. dla obsługi linji transatlantyckiej z Ameryką Południową trzy nowe 4-silnikowe aparaty Latecoère. Samoloty te przewozić będą co tydzień całkowicie drogą lotniczą przesyłki pocztowe do Ameryki Południowej i z powrotem; dotychczas komunikacja ta odbywała się 2 razy miesięcznie. Dzięki tej inowacji korespondencja lotnicza, nadawana w Warszawie w piątki o godz. 22, przybywać będzie do Buenos Aires już we wtorki, przyczem odpadnie potrzeba korzystania z usług specjalnych statków. W kierunku powrotnym z Buenos Aires samoloty odlatywać będą w każdą niedzielę. W ten sposób na list, wysłany z Polski do Buenos Aires, otrzymać można odpowiedź w ciągu 10 dni.

BUDOWA I NAPRAWA MOSTÓW

W ciągu roku ubiegłego wybudowano na terenie całego kraju 13.949 metrów mostów drogowych drewnianych, 895 m. żelaznych i 1.880 m żelbetowych; z tego na drogach państwowych 4.582 m mostów drewnianych, 428 m żelaznych i 1.112 m żelbetowych.

Naprawiono na drogach państwowych 16.296 m mostów drewnianych, 1.343 m żelaznych, i 114 m żelbetowych, na drogach samorządowych 23.646 m mostów drewnianych, 159 m mostów żelaznych i 133 m żelbetowych.

RESTAURACJA ZAMKU WARSZAWSKIEGO

Jak donoszą, ze względu na sezon zimowy, wstrzymano aż do nowego roku budżetowego, dalsze roboty przy restauracji Zamku Królewskiego w Warszawie. Nadal prowadzony jest tylko remont pomieszczeń dla gabinetu wojskowego Prezydenta Rzeczypospolitej na parterze w narożniku od strony Zjazdu. Na ukończeniu jest budowa w stanie surowym domu mieszkalnego i świetlicy dla funkcjonarjuszów zamkowych. W opracowaniu rysunkowem jest program dalszych robót restauracyjnych na Zamku w fasadzie od strony Wisły.

SZEREG AFER PRZEMYTNICZYCH

Straż graniczna na pograniczu polsko-czechosłowackiem skierowała uwagę na przemyt brylantów i szlachetnych kamieni, który zaczął przybierać coraz większe rozmiary. Dochodzenia wykazały, że z usług przemytniczych korzystali niektórzy jubilerzy w Warszawie, Krakowie i Lwowie. Wszystkich czeka niemiły proces.

Do wiadomości władz celnych doszło również, że wiele osób, zwłaszcza z Małopolski, zaopatrywało się w czasie podróży zagranicę w ubrania wiedeńskie, przywożąc je następnie bez opłaty celnej do kraju. Dokonane rewizje w mieszkaniach osób podejrzanych potwierdziły te zarzuty, wobec czego zostały sporządzone protokóły i winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności.

ZASTRZELIŁ PLUTONOWEGO

Jak donoszą z Katowic, w noc sylwestrową zaszedł w Rybniku tragiczny wypadek, przyczem plutonowy 57 p. Chromik został zastrzelony. Oficer pułku artylerji stacjonowanego w Dubnie, ppor G. syn budowniczego z Rybnika, zwrócił uwagę plutonowemu Chromikowi, aby nałożył pas. Plutonowy nie reagował na wezwanie i zwrócił się do swej żony z propozycją opuszczenia lokalu. Gdy Chromikowie opuszczali lokal, doszło między plutonowym a oficerem do starcia słownego, podczas którego ppor. G. strzelił do Chromika dwukrotnie z rewolweru, raniąc go ciężko w płuca. Przewieziony do szpitala Spółki Brackiej w Rybniku Chromik zmarł, osierocając żonę i troje dzieci.

FELJETON KULTURALNY

Wróżby, magja i lud

Napisała dr. Bożena Stelmachowska

WIGILJA Bożego Narodzenia i Nowy Rok, to u naszego ludu jeden z okresów wróżebnych, które łączą się z różnemi porami roku.

*

Światopogląd ludu naszego wywodzi się bezpośrednio ze współżycia z przyrodą. Patrząc na przyrodę, na jej wieczyste zamieranie i odradzanie się, wytwarza sobie lud pojęcie energji witalnej: raczej instynktowne, niżeli intelektualne pojęcie pierwiastka życiotwórczego, który przenika cały świat, i to nietylko przyrodę organiczną, ale nawet do pewnego stopnia przedmioty martwe, jak to z ludowego wróżebnictwa jasno wynika.

W tym rozpędzie życiowym uczestniczy, w oczach ludu, cały wszechświat. Podobnie, jak żyje i umiera drzewo, roślina, człowiek, ptak, zwierzę domowe — tak też „rodzą się", rozwijają i „dochodzą swojej pełni" ciała niebieskie: słońce, księżyc, gwiazdy. W ten sposób stosunek ludu do przejawów kosmicznych staje się uczuciowym. Ma zaś za podkład antropomorfizację — uczłowieczanie — przejawiające się w różnych, pełnych niekiedy czułości inwokacjach, jak np.:

Księżycu, księżycu, niebieski dziedzicu!

Tak brzmi inwokacja ludowa w chwili, gdy księżyc wchodzi w pierwszą kwadrę, a dalej:

Tobie berło i korona
A mnie szczęście i fortona.

To nie przenośnia, ani tem mniej żart, to zaklęcie, jak najbardziej poważne, płynące z prapierwotnych wierzeń, które drzemią w głębokich złożach psychiki ludowej i pradawnego myślenia. Podobne zaklęcia stosuje lud do słońca, ognia, wody, deszczu, wichrów, wywołując żywioły i wzywając ich mocy.

*

Bo siły kosmiczne, krążące wokół człowieka, są w wyobrażeniu ludu płynne: ulegają wpływom człowieka, który może na nie w sposób magiczny oddziaływać. Lud zaklina je i, w zaklęcia te wierzy; czuje też wpływ oddziaływań kosmicznych o wiele silniej, niż człowiek z warstw oświeconych, poddany dyscyplinie nauk, rozwijający intellekt, ale zatracający siłę intuicji, instynkt podświadomy i wrażliwość na bezpośrednie oddziaływanie przyrody. Lud został bliższym tej przyrodzie, nie zerwał zupełnie wielowiekowej tradycji, która przejawia się i dziś jeszcze w symbolach, praktykach, w wierzeniach i powiedzeniach, na które warstwy oświecone patrzą ze zdziwieniem albo i z niechęcią, zwąc całokształt tych przejawów zabobonem i przesądem.

W praktycznej filozofji ludu energja życiowa, o której mówiliśmy wyżej, nie wyraża się już dzisiaj z dawną mocą i okazałością. Są to już formy szczątkowe. Jednakowoż powracają cyklicznie przy zmianach pór roku, powracają konsekwentnie z roku na rok, bo z pokolenia na pokolenie przechodzą w niepisanej, ale tradycyjnej formie, jako ostatnie objawy pradawnego sposobu myślenia.

Dlatego treść ich jest często tak niezrozumiała, nawet dla tych, którzy je praktykują, forma zaś spełnianego przy tem obrzędu uległa skonwencjonalizowaniu. Niejedna wróżba, czy zaklęcie sprawiają dzisiaj wrażenie dziecinnej zabawy czy naiwnej prostoduszności, zaginęły bowiem właściwe ich symbole, a zostały tylko nikłe namiastki. Tak też mamy w obrzędach i zabiegach magicznych ludu formy zabawowe, a tuż obok nich poważne, niekiedy nawet sakralne, wyodrębniające się ostro na tle samej czynności obrzędowej, dziś już błahej, skonwencjonalizowanej.

*

Mówiliśmy, że rozpęd życiowy kojarzy się w pojęciach ludu z przejawami kosmicznemi. To też szczególnie mocno przeżywa lud okresy pór roku, szczególnie zimowe i latowe przesilenie dnia z nocą, które w pojęciu ludu łączą się z udziałem człowieka w wielkich przesileniach przyrody. Stąd wzmaga się obrzędowość ludowa w okresie Bożego Narodzenia, czyli zimowego przesilenia dnia z nocą, a po raz drugi widzimy to samo przy przesileniu letniem, czyli w wigilję dnia św. Jana.

Filozofja ludu koncentruje wtedy swoją uwagę na dwóch misterjach, przeciwstawnych sobie, a przecież nierozłącznie ze sobą zespolonych: na misterjach początku i końca. Rodzący się człowiek, kiełkująca roślina, wschodzące słońce, zaczynający się dzień czy rok — to wielka, niepokojąca zagadka, podobnie, jak zmierzch dnia, jesień, zima i śmierć. Ma się rozumieć, że lud nie przystępuje do tego od strony intellektu. Wnika w te tajemnice intuicyjnie i magicznie; nie rozumuje, ale działa, wszelkie procesy upraszcza i rzutuje na krótką przestrzeń tak, jak to wynika ze subjektywnego ujmowania przezeń świata.

Charakterystyczne są te dokonywane przez lud w pewnych okresach roku różne zaklęcia oraz inne zabiegi magiczne. Szczególnie zaś lokalizują się na wspomnianych dwóch przesileniach dorocznych — wróżby.

*

Zimowych wróżb dokonywa się w okresie Bożego Narodzenia. Bądź w święta same, bądź w wigilję Nowego Roku. Dotyczą te wróżby porówni plonów pól i łąk, hodowli zwierząt domowych i t. d., jak zdrowia i pomyślności człowieka — co wynika ze wspomnianej filozofji ludu. Posługuje się lud przytem różnemi sposobami. Za realny materjał do wróżb służy wosk, ołów, drzewo, woda, ogień, echo i t. d. Niezawsze jednak czynniki te występują jednakowo; często jedne bywają zastąpione przez drugie, zależnie od warunków miejscowych i od konwenansu, ale ważną i niezmienną pozostaje sama czynność, jej doniosłość, atmosfera psychiczna, która ją otacza.

Jeżeli np. podmiotem wróżb jest człowiek dojrzały, a więc gospodarz domu, wówczas przepowiednie obracają się w kręgu jego działań i zainteresowań, dotyczą w głównej mierze plonów i zwierząt domowych. Jeżeli wróżenie odbywa się natomiast w kole młodzieży, to zainteresowanie skupia się na momentach, dotyczących małżeństwa. Najwięcej odmian wróżebnych spotykamy właśnie w tym zakresie.

Tu również zauważyć się daje, że formalności wróżb rozrastają się szerzej i przechodzą w objawy romantyczności wyobrażeniowej. W cichy wieczór świąteczny rozgrywa się w chacie wiejskiej zabawa, znamionowana wszakże pewnem napięciem psychicznem. Czynnościom wróżebnym towarzyszą albo wybuchy śmiechu, albo nagły strach i milczenie, gdy z wróżby wyniknie jakaś strata, nieszczęście osobiste, albo nawet i śmierć.

Widzimy, jak dziewczęta wybiegają na rozstaje dróg i nadsłuchują echa, albo poszczeku psa; jak gromadzą się między opłotkami, aby odliczyć paliki w płocie. Chłopcy wylewają na misę z wodą ołów albo wosk i puszczają „kędziołki". Mnóstwo jest takich praktyk wróżebnych, ale trzeba dodać, że mają one na celu nietylko poznanie przyszłości, wynikają one nietylko z chęci wtargnięcia w „niewiadome", aby zaspokoić ciekawość. Z obrzędem wróżebnym łączy się u ludu przekonanie, że jeśli wróżba wypadnie źle, to znaczy, jeżeli siły przyrody sprzysięgają się przeciw człowiekowi — to ma on jednak prawo walczyć z przeciwnościami, walczyć nieustępliwie, twardo, do końca.

Tak jest przy złym wyniku wróżby. A z wynikiem dobrym łączy się przekonanie, że dobro, gdy wiemy o niem zgóry i wcześniej, prędzej się przybliża. Jeżeli człowiek patrzy w przyszłość świadomie, uprzedzony o niej niejako, to łatwiej zniesie zło — a pod znakiem pomyślnej przyszłości żyje pełniej. Więc i te i te siły, i dobre i złe, zakląć trzeba i nagiąć ku człowiekowi, który w pojęciu ludu jest ośrodkiem świata.

Poznań

Przy bólach lub zawrotach głowy, szumie w uszach, bezsenności, złem samopoczuciu, podrażnieniu, należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką **Franciszka Józefa.**
Tg 77

Polacy winni czytać dzieło Hitlera

W poprzednich artykułach przedstawiłem szerzej niektóre zagadnienia, specjalnie ważne i interesujące z polskiego punktu widzenia. Oczywiście jest to przedstawienie bardzo pobieżne i bardzo niewyczerpujące. Jest rzeczą pożądaną, by z dziełem Hitlera „Mein Kampf" zapoznało się jak najwięcej Polaków, choć nie jest ona już zupełnie nową. Ważne to ze względu zarówno na ogólne poglądy Hitlera, jak i na jego politykę wschodnią.

Już sam fakt jej poczytności daje dużo do myślenia. Osobiście posługuję się egzemplarzem, wydanym w roku 1934. Na wstępie książki zaznaczono, że w dotychczasowych stujedenastu wydaniach ukazało się półtora miljona egzemplarzy. Jest tedy nowa biblja.

Ale nietylko momenty poruszone w poprzednich artykułach zalecają książkę Hitlera do gruntownego przestudjowania. Oprócz momentów doktrynalno-politycznych posiada książka bardzo wiele ciekawych uwag, dotyczących techniki politycznej. Jest to prawdziwa w tym względzie kopalnia. A że uwagi te pochodzą od człowieka, który ma w tej dziedzinie wielkie doświadczenie, zdobyte własną swą, uwieńczoną skutkami pracą, przeto od Hitlera można się bardzo dużo nauczyć.

Kapitalne są uwagi autora, dotyczące propagandy, jej zasad, jej psychologji i jej technicznych chwytów. Sama zresztą książka jest raczej tworem propagandy, jako że jej autor jest tej propagandy mistrzem. Dużo ciekawych rzeczy można się dowiedzieć o działaniu słowa mówionego oraz o psychologji wielkich zebrań masowych.

Książka daje nam także w pewnym stopniu pojęcie o człowieku tak wiele dziś w Niemczech znaczącym. Pisze bowiem Hitler o sobie dużo i, zdaje się, szczerze.

Książka jest poza tem jeszcze ważna i z innego względu. Oto około Hitlera i hitleryzmu powstała dziś legenda. Przypisuje mu się nieprawdopodobne rzeczy. Takie legendarne pojęcia są nieraz początkiem nieprzemyślanych pomysłów, realizowanych, zwłaszcza przez naszą młodzież.

Czytając książkę Hitlera mimowoli nabiera się ochoty do porównywania polskiej ideologji narodowej oraz postępowania praktycznego polskiego obozu narodowego. I tutaj muszę z przyjemnością stwierdzić, że ruch nasz nietylko na tem porównaniu nic nie traci, ale nawet zyskuje. Trzeba tylko pamiętać o tem, że polski ruch narodowy miał i ma do pokonania takie przeszkody, o jakich hitlerowcom się nie śniło. Wystarczy już tylko dla porównania powiedzieć, że przecież Niemcy żyli w swojem własnem państwie o jednolitym typie politycznego bytowania od roku 1870.

Mimo to polski ruch narodowy zdobył się na swoją własną, o wiele głębszą ideologję o wiele prędzej, aniżeli Niemcy, oraz zdołał nią przepoić szerokie warstwy narodu.

DR. KAROL STOJANOWSKI

O antysemityzm

Odnośnie do artykułu prof. Dworzaczka p. t. „Czy katolik może być antysemitą?", prof. dr. Leopold Caro przysyła nam następujące pismo:

„Prawdą jest, że w r. 1893 ogłosiłem rozprawę p. t. „Die Judenfrage — eine ethische Frage", która wyszła po polsku p. t. „Kwestja żydowska w świetle etyki". Ale nie jest prawdą, jakobym w niej zastanawiał się nad tem, „czy katolik może lub musi być antysemitą". Mówiłem w niej jedynie o lichwie, giełdzie i skorumpowanej prasie żydowskiej zachodniej Europy, domagając się, by Żydzi uczciwi zerwali wszelką solidarność z nieuczciwymi. Stanowczo w rozprawie tej wystąpiłem przeciw antysemityzmowi, jako niesprawiedliwemu, mojem zdaniem, uogólnieniu zarzutów. Nie wchodząc w to, czy miałem słuszność, czy też się myliłem lub pisałem jako „interesowany", mam prawo się domagać, aby o moich zapatrywaniach, jeśli już koniecznie mają być przytaczane i wciągane w dyskusję, zdawano sprawę zgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy.

Łączę wyrazy poważania
prof. Leopold Caro."

Ze swej strony widzimy oczywiście w antysemityźmie nie podnoszenie, czy „uogólnianie zarzutów", lecz uzasadnioną, a nawet konieczną samoobronę narodu.

Na tem zamykamy tę sprawę, tem bardziej, że prof. Caro sam nie obstaje przy tem, by merytorycznie miał słuszność.

Vasenol
Puder dla dzieci, do ciała i do nóg
Tg 2280

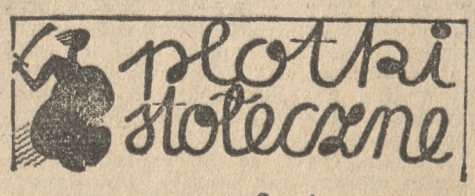

2 stycznia

Proces o zabójstwo śp. min. Pierackiego ma się już ku końcowi. Jutro zabiorą głos obrońcy. Kto wie, czy oskarżeni nie zechcą skorzystać z ostatniego słowa.

Dzisiaj zakończył swe przemówienie prokurator Żeleński. Przemawiał trzy dni. Ostatnie dwa dni omawiał działalność oskarżonych, każdego szczegółowo. Pomiędzy oskarżonymi znajduje się także aplikant adwokacki Rak, oskarżony o przeprowadzenie zabójcy Maciejki przez granicę. Rak jest młodym prawnikiem, elegancko zawsze ubranym, zachowującym się z dużą nonszalancją. No cóż, grozi mu stosunkowo nieznaczna kara. Uderza, iż Rak zachowuje się normalnie bardzo swobodnie i niefrasobliwie. Widać jest jednak, że niekiedy odczuwa pewną dumę, że jest bohaterem wielkiego procesu.

*

Dzisiaj prok. Żeleński mówił o Raku i jego roli w uprowadzeniu Maciejki. Podczas omawiania przez prokuratora roli poszczególnych oskarżonych wszyscy ulegali silnemu zdenerwowaniu i poddawali się mimochodem naciskowi, jaki wywoływało słowa oskarżyciela. Np. Hnatkiwska miała łzy w oczach i ciągle starała się powstrzymać od wybuchu. Rak nabrał rumieńców. Czuł się bardzo nieswój. W pewnej chwili zbladł, zaczął się poruszać nerwowo, wreszcie coś szepnął policjantowi, a następnie swemu obrońcy Hankiewiczowi.

I gdy prokurator przemawiał dalej patetycznie, adw. Hankiewicz powstał z miejsca i zaczął: „Wysoki Trybunale..."

— Ależ panie obrońco, proszę nie przeszkadzać panu prokuratorowi...

— Kiedy, Wysoki Sądzie, muszę się zwrócić z prośbą...

— Jaką? — zapytał z zdenerwowaniem przewodniczący, sędzia Posemkiewicz.

— Mój klijent Rak zachorował nagle. Proszę o chwilę przerwy...

Zarządzono przerwę. Wyprowadzono zaraz Raka z sali. Przypuszczano, że przerwa potrwa 10 minut. Przeciągnęła się jednak przeszło godzinę.

Po przerwie, podczas której wszyscy dowiedzieli się o przypadku, jaki zaszedł z Rakiem, Raka wprowadzono na salę: był bardzo blady, wprawdzie był w tem samem ubraniu, ale bieliznę mu zmieniono.

„Bohater" nie wytrzymał ataku prokuratorskiego.

*

Zaczęło się teraz wysyłanie listów otwartych do ministrów. Najbardziej interesujące dziennikarzy listy są te, które się odnoszą do zagadnień cenzuralnych. Rzadko kiedy można się zorjentować, co jest cenzuralne, a co grozi białą kartą. Czy i takie odwoływania się na co pomogą? Najkapitalniejsze, jak rozmaite czynniki zapewniają, że to nie od nich zależy i każdy się dziwi, dlaczego jest tak, jak jest.

WARSZAWIANIN

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Styczeń
4
SOBOTA

Kalendarz rzym.-kat.
Sobota: Tytusa b., Grzegorza b.
Nied:ela: Emiljana, Telesfora pap.
Kalendarz słowiański
Sobota: Dobromira
Niedziela: Włościbora
Słońca: wschód 8,03 zachód 15,51
Długość dnia 7 g. 48 min.
Księżyca: wschód 12,01 zachód 3,42
Faza: 4 dzień przed pełnią.

Przepowiednia pogody na sobotę, dnia 4 stycznia: Nadal pochmurno i dość łagodnie, temperatura bez zmian, dżdżysto, słabe wiatry południowo - zachodnie.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apt. Sapieżyńska, pl. Sapieżyński 1. — Apt. pod Lwem, St. Rynek 75. — Apt. na Chwaliszewie, Chwaliszewo 76. — **Jeżyce:** Apt. im. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76. — **Łazarz:** Apt. przy Parku, ul. Marsz. Focha 47. — **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. — **Wilda:** Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Apt. przy Bramie, Górna Wilda 3. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Starołęka:** Apt. miejscowa. — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

Obniżka abonamentu telefonicznego

Z dniem 1 bm. dyrekcja okręgu poczt, telegrafów i telefonu w Poznaniu obniżyła ceny abonamentu miesięcznego od telefonów (aparatów głównych) z 15 na 13 złotych. Dotychczasowy kontyngent rozmów (75 rozmów miesięcznie plus 5 proc. rabatu) pozostaje bez zmian. Rozmowy nadkontyngentowe będą obliczane według dotychczasowej stawki.

Dodatkowe aparaty telefoniczne kosztują teraz miesięcznie 6,40 zł wobec 10 zł opłaty dotychczasowej.

Sfery gospodarcze oraz osoby prywatne, korzystające z telefonów w mieszkaniach, przyjmą wiadomość o obowiązującej obniżce z wielkiem zadowoleniem.

Zaznaczyć należy, że w Poznaniu liczba abonentów telefonicznych stale wydatnie wzrasta. Na dzień 1 stycznia 1935 było 5698 abonentów, a obecnie, w dniu 1 bm. liczba ta wzrosła o 312 na 6010.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

OSOBISTE

— * **Dyrektor kolei** p. inż. Krzyżanowski rozpoczął z dniem 3 bm. urlop wypoczynkowy.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Baczność emeryci.** Łącznie z tem, że poznańska izba skarbowa doręcza już emerytom, posiadającym służbę zaborczą, orzeczenia, redukujące od dnia 1 kwietnia 1936 r. uposażenia emerytalne, osobny komitet zwołuje na wtorek, dnia 7 bm. o godzinie 17 na salę p. Heyduckiego, ulica Masztalarska 8 a. ogólne zebranie emerytów państwowych, na którem obecność wszystkich zainteresowanych jest konieczna. (pt)

WALNE ZEBRANIA

— * **Stow. Inżynierów.** Zwyczajne walne zebranie w piątek 31 bm. o godzinie 19,30 w pierwszym terminie w sali „Koła Towarzyskiego", ul. Nowa 7-8.

OBCHODY GWIAZDKOWE

— * **Obchód gwiazdkowy, połączony z wieczorkiem tanecznym,** urządza Polski Związek Zaw. Drukarzy w niedzielę, dn. 5 stycznia, o godz. 17 w sali restauracji Teatru Wielkiego. Wstęp ściśle za zaproszeniami, które otrzymać można w sekretarjacie Związku przy Al. Marcinkowskiego 13, pokój 23 w godz. 17—19.

— * **Stow. Absolwentek i Absolwentów Szkół Wydz.** 5 bm. „opłatek" w salonach Kl. Tow. Zrzesz. Pracowników Banku Rolnego przy ul. Kantaka 10 a.

— * **Tow. „Jedność" pod wezw. św. Stanisława.** Wobec licznego zainteresowania się, „Jasełka" odegrane zostaną przez dzieci członków naszych powtórnie w niedzielę 5 bm. o godz. 16 na sali p. Grotowskiego, Dolna Wilda.

— * **Sodal. Pań p. wezw. Matki Boskiej Częstochowskiej.** Tradycyjne łamanie opłatka odbędzie się w środę, dn. 8 bm. o godz. 19 na sali Sodalicyjnej OO. Jezuitów, wejście z ul. Szewskiej.

— * **Obchód gwiazdkowy Tow. Przem. „Sobieski".** Trzymając się starej tradycji, praktykowanej od szeregu lat, Tow. Przem. „Sobieski" urządziło w dniu 23 ub. m. w sali Domu Kat. na Śródce obchód gwiazdkowy. O godz. 18 zagaił uroczystość prezes p. Rosiński, witając przybyłego kanonika i proboszcza par. arch., ks. Szreybrowskiego, oraz ks. ks. wikarjuszy: Heyduckiego i Mizgalskiego. Uczennica szkolna Helena Michalakówna wygłosiła wiersz powitalny, poczem ks. kan. Szreybrowski przemówił serdecznie do zebranej dziatwy. Potem nastąpiło łamanie się opłatkiem. Po posileniu się kawą i plackiem, nastąpiły deklamacje, wygłoszone przez obdarowane dzieci. Obdarowano 74 dzieci po zmarłych członkach i znajdujących się bez pracy, oraz 21 członków długoletnich i zasłużonych, potrzebujących z powodu starości i niemożności do zarobkowania. Przyczynili się do uświetnienia uroczystości ks. kan. Szreybrowski, ks. Heyducki, ks. Mizgalski oraz orkiestra Związku Inw. Polskich.

— * **Gwiazdka w 19 szkole powszechnej.** Bardzo piękna uroczystość gwiazdkowa odbyła się w auli szkoły przy ul. Bydgoskiej 4, którą urządzono staraniem ruchliwego zarządu Opieki Rodzicielskiej nad dziatwą szkolną, wraz z kierownictwem szkoły. Uroczystość zagaiła w serdecznych słowach kierowniczka szkoły p. Kazimiera Kałamajska. W imieniu proboszcza parafji archikatedralnej złożył życzenia świąteczne ks. Heyducki. Następnie przemówił do dziatwy prezes Opieki Rodzicielskiej p. Sadłowski. Całość przeplatana była kolendami, śpiewanemi przy choince oraz występami. W końcu obdarowano dzieci podarkami w postaci ciepłej bielizny, sukienek i obuwia.

WYSTAWY

— * **Wystawa misyjna.** Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary oraz sekcja paramentów urządza w dniach od 5 do 7 bm. w sali posiedzeń świętomarcińskiego domu parafjalnego przy ul. św. Marcin nr. 8, I piętro, wystawę misyjną. Wystawa obejmować będzie dary parafjan i prace sekcji paramentów, oraz ciekawe eksponaty zbiorów chińskich. Otwarcie wystawy nastąpi dnia 5 bm. o godz. 8,30, a zwiedzać będzie ją można codziennie od godz. 8,30 do 19. Wstęp na salę za dobrowolnemi datkami. (pt)

RÓŻNE

— * **Przeciw zbędnej pisaninie w urzędach.** Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało ostatnio okólnik, mający na celu uproszczenie załatwiania spraw. Na wstępie okólnik zwraca uwagę na zbyt wielką ilość t. zw. załatwień tymczasowych, powodujących przewlekanie spraw i zupełnie zbędną pisaninę (zbieranie przedwstępnych informacyj, opinij, dodatkowych wyjaśnień i t. p.), zwiększającą tem samem koszta utrzymania urzędu.

Wypadki, gdy zachodzi istotna konieczność uzupełnienia informacyj w drodze korespondencji, powinny należeć do wyjątków. W dalszym ciągu pismo podkreśla, że często podobne załatwianie spraw ma na celu pozbycie się ich i obarczenie niemi podwładnych sobie organów lub też strony. Takie traktowanie spraw jest jednem z najcięższych naruszeń obowiązków służbowych i musi być z całą surowością tępione. Zarządzenie powołuje się m. in. na art. 68 i 44 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem. Artykuły mówią, że sprawy należy załatwiać bez niepotrzebnej zwłoki, kierując się przytem względami celowości, szybkości i zaoszczędzania kosztów. (sk)

— * **W sprawie cen w bufetach kolejowych.** Od jednego z Czytelników otrzymaliśmy list, w którym porusza sprawę cen czekolady w bufetach kolejowych. Za tabliczkę czekolady „Jedyna" Wedla miano pobrać w bufecie kolejowym w Poznaniu 1,40 zł, gdy tymczasem na mieście „Jedyna" kosztuje 60 groszy.

W związku z powyższym listem stwierdziliśmy, że cena za „Jedyną" Wedla wynosi w bufecie kolejowym w Poznaniu 80 groszy, jest więc tylko o 20 groszy wyższa od ceny na mieście. Nie zadowoliwszy się tem, zwróciliśmy się o wyjaśnienia do kierownika bufetu. Jak z nich wynika, w bufecie pobiera się ceny według cennika, który każdy może sprawdzić. Również i chłopców bufetowych obowiązuje ten sam cennik. Ale trzeba zaznaczyć, że na dworcu w Poznaniu chodzą też, oprócz bufetowych, inni sprzedawcy, którzy zaofiarowują czekoladę po różnych cenach, zajść więc tu mógł wypadek pobrania wyższej ceny, co niektórzy z pasażerów przypisują bufetowi. Nie jest wszakże wykluczone, że czegoś podobnego mógł się dopuścić chłopiec z bufetu. O ile zostałoby to stwierdzone, niezwłocznie zwalnia się nieuczciwego sprzedawcę. Pasażer winien więc we własnym interesie, jeśli cena wydaje mu się wygórowana, sprawdzić, czy zgadza się ona z cennikiem, jaki każdy z chłopców posiada, o wszelkich zaś przekroczeniach ceny donieść do zarządu bufetu. (sk)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Pokwitowania na nadane telegramy zadarmo.** Dotychczas na poczcie pobierano opłatę w wysokości 10 gr za wystawienie pokwitowania na nadany telegram. Z dniem 1 b. m. opłata ta została zmieniona i, na żądanie wysyłającego depeszę, pokwitowanie wystawia się bezpłatnie.

— * **Licytacja w lombardzie miejskim** rozpocznie się w poniedziałek 13 bm. na sali przy ul. Masztalarskiej 8 a od godziny 10—14 i obejmie prolongaty, do których zapłacono odsetki do 8. 10. 35 oraz niewykupione zastawy, złożone do 8. 10. 35.

— * **Walka z alkoholizmem w szkołach.** Niejednokrotnie prasa zwracała uwagę na zastraszający wprost wzrost alkoholizmu w szkołach średnich, ale nie odniosło to skutku. Obecnie Min. W. R. i O. P. przystępuje do szerokiej akcji propagandowej, aby przeciwdziałać temu wysoce niepokojącemu objawowi. W związku z powyższem stowarzyszenia abstynentów urządzają w dniach od 1—8 lutego r. b. tydzień walki z alkoholizmem. (sk)

— * **Kiedyż „Aromatica" będą lepiej opakowane!** Zwracaliśmy już uwagę na fatalne opakowanie popularnych papierosów „Aromatica", ale jak dotąd bez skutku. Papierosy te w dalszym ciągu pakowane są w pudełka z cienkiej tektury, co powoduje, że niejednokrotnie „Aromatica" łamią się. Tracą na tem palacze, o czem zdaje się zapominać monopol tytoniowy. Czem sobie tłumaczyć zmianę na gorsze, przedtem bowiem papierosy „Aromatica" były w twardych tekturowych pudełkach —, niewiadomo. Podobno w grę wchodzą względy oszczędnościowe. Ale oszczędność nie może przecież iść tak daleko, aby tracili na tem konsumenci wyrobów tytoniowych. Miejmy nadzieję, że monopol tytoniowy uwzględni słuszne uwagi palaczy i przywróci dawne opakowanie papierosom „Aromatica". (sk)

— * **Znów wieczne pióra.** Swego czasu pisaliśmy, że na terenie naszego miasta jacyś przygodni sprzedawcy proponują młodzieży szkolnej nabywanie wiecznych piór po wyjątkowo niskich cenach. — Wzmianka o tyle poskutkowała, że na pewien czas sprzedaż ta ustała. Obecnie znów zjawili się na ulicach sprzedawcy tych piór. Nie wystają oni po rogach ulic, lecz grają rolę przechodniów, którzy upatrzonej przez siebie ofierze proponują „skorzystanie z rzadkiej okazji". Zarówno wartość piór, jak i źródło ich pochodzenia jest podejrzane, o czem winno się pamiętać. (sk)

— * **„Kawiarnia Wiedeńska".** W lokalach przy ul. Kraszewskiego 13 otwarto pod firmą „Kawiarnia Wiedeńska" nową kawiarnię i śniadalnię. Poświęcenie i otwarcie lokali odbyło się wobec licznych gości w dzień Sylwestra. Właścicielem nowej placówki jest długoletni pracownik hotelu „Bazar" p. Franciszek Wlaźlak, który dokłada wszelkich starań, aby dla Jeżyc stworzyć potrzebną tam placówkę gastronomiczną i cukierniczą. (kl)

— * **Z targu.** Dnia 3 bm. na pl. Sapieżyńskim

Nabiał: masło wiejskie 1.30—1.40, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.30—0.35, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.20—0.24, jaja z wapna (mendel) 1.50—1.60, jaja świeże (mdl.) 1.80—2.00 zł.

Mięso: wieprzowina 0.60—0.70, wołowina 0.70—0.90, cielęcina 0.60—1.20, skopowina 0.70—0.80, kozina 0.50—0.70, słonina 0.90, smalec 1.30.

Ryby: szczupak 1.20—1.30, okoń 0.80—0.90, lin 1.20—1.30, karp 0.90—1.10, leszcz 0.70—1, białe ryby 0.40—0.60, sandacz 1.50—1.80, karaś 0.60—1.20, zielone śledzie 0.25—0.45, ryby śnięte 20—30 gr mniej.

Drób i dziczyzna: kura 1.60—2.50, kaczka 2—3.50, gęś 3—5, gołębie (para) 0.90—1.20, indyk 3.50—6.00, kurczęta (para) 2.00—3.20, kuropatwy (para 1.60—1.80; perlice 1.50—2.00; bażant 2.00—2.60, zając 2.50—3.20, królik 1.00 zł.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4, cebula 15, szpinak 40—50, buraki 5—8, brukselka 30—45, marchew 8—10, pietruszka (pęczek) 10, seler (sztuka) 5—20, kalarepa 15—20, kalafior (sztuka) 20—60; kapusta (gł.): biała 10—20, włoska 15—20, modra 20—40; jarmuż 15; zielona sałata 10—20.

Owoce: ow. susz. 0.60—1, jabłka 0.20—0.60 orzechy włoskie 1.20—1.30, laskowe 1.30—1.40, zagraniczne 2; cytryna 15 (4 sztuki 50), pomarańcza 15—20, figi 1 zł, żórawiny 40. (hu)

Bardzo mały dowóz.

Surowe kary na fałszerzy pieniędzy

Grudziądz. (Tel. wł.) Przed wydziałem karnym tut. sądu okręgowego toczyła się 3-dniowa rozprawa przeciw bandzie fałszerzy 10, 5 i 2 złotówek. Falsyfikaty wykonywane były w Grudziądzu i w Gniewie i kolportowane na całem Pomorzu, jak również i w województwie łódzkiem. W czwartek o godz. 22 przewodniczący sądu, dr. Jurkiewicz wygłosił wyrok, mocą którego oskarżeni Jabłońska, Wojciechowska i Jarkiel skazano po 7 lat więzienia i 10 lat utraty praw honorowych, reszta skazana na więzienie od jednego roku do 3 lat i 6 mies. oraz 5 lat utraty praw honorowych.

Jeden z oskarżonych skazany na bezterminowe umieszczenie w domu poprawy. Kary nie podlegają amnestji. (o)

Kronika towarzyska

Koło Śpiew. im. Moniuszki w Poznaniu urządza w sobotę, dnia 4 stycznia 1936 r. Zabawę Taneczną w salach Ogrodu Zoologicznego, na którą wszystkich sympatyków Koła uprzejmie zaprasza. Początek o godz. 20. Wstęp tylko za zaproszeniami.

zg 12544/5

Poznańskie Towarzystwo Muzyczne. Opłatek sekcji chóralnej odbędzie się nie w niedzielę, lecz już w sobotę, dn. 4. 1. 36 o godz. 20 w sali Pałacu Działyńskich. — Chór przyjmuje panie i panów z dobrymi głosami.

zg 12538

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę nowoodrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

d 4736

„Wesoła Banda" żegna Poznań!

Pożegnalny występ teatru „Wesoła Banda" w kinoteatrze „Słońce".

„Wesoła Banda" wyjeżdża z Poznania. Wszyscy sympatycy tego przemiłego teatrzyku ze smutkiem przyjmą do wiadomości smutny fakt, że już w niedzielę „Wesoła Banda" pożegna na zawsze nasze miasto, udając się w turnee artystyczne. Pożegnalny występ teatru **„Wesoła Banda"** odbędzie się **w niedzielę, dnia 5 stycznia o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce".** „Weseli Bandyci" na pożegnalny swój występ w „Słońcu" przygotowali wspaniały program obejmujący szereg największych przebojów oraz nowości. W programie pożegnalnym udział przyjmą wszyscy „bandyci" **z Karolem Hanuszem, Ludmiłą Szretterówną, Baletem Tacjany Wysockiej, Stefanem Laskowskim, Leną Nester na czele.** Orkiestra pod dyrekcją kapelmistrza dyrektora Zygmunta Wiehlera. Pragnąc wszystkim bez wyjątku umożliwić pożegnanie „Wesołej Bandy" Dyrekcja ustanowiła najniższe ceny biletów.

Kto chce spędzić 2 wesołe godziny i pożegnać przemiłą „Wesoła Bandę" niech śpieszy w niedzielę, o godz. 11 wiecz. do „Słońca" a napewno nie pożałuje.

Bilety po cenach najniższych **od 50 gr. do 2 zł** są do nabycia **w składzie cygar p. Szrejbrowskiego,** ul. Pierackiego 20, telefon 56-38.

zg 12547

Tymcz. wiceprezydent miasta

Zarządzeniem z dnia 20 grudnia 1935 powołał minister spraw wewnętrznych radcę miejskiego inż. Tadeusza Rugego na stanowisko tymczasowego wiceprezydenta miasta Poznania.

Polak zażydza swój dom

Donosiliśmy w swoim czasie, że właściciel domu przy ul. św. Marcina 14, p. Andrzej Łaś, wydzierżawił Żydom jeden ze składów. W tych dniach tym samym Żydom p. Łaś wydzierżawił 6-pokojowe mieszkanie na pierwszem piętrze. (wel)

Zamach samobójczy w taksówce

Na postoju dorożek samochodowych przy zbiegu ul. Wielkiej i Wielkich Garbar wsiadł do taksówki pasażer Władysław Królikiewicz z Poznania (ul. Szamarzewskiego 12) i kazał się zawieźć do domu. W pobliżu Rynku Jeżyckiego Królikiewicz napił się z butelki jakiegoś płynu, poczem kazał się zawieść na stację pogotowia. Szofer zawrócił natychmiast i odwiózł Królikiewicza do szpitala miejskiego. Stwierdzono tam, że Królikiewicz napił sę kwasu solnego i zatruł się ciężko.

Królikiewicz liczy lat 23 i jest z zawodu pomocnikiem handlowym. Stan desperata, który targnął się na życie z niewiadomej przyczyny, jest ciężki. (kl)

Zastrzelony przy legitymowaniu

Sulmierzyce. (Tel. wł.) Podczas aresztowania Józefa Zydora w Sulmierzycach, st. posterunkowy Krysztofiak użył broni. Pocisk ugodził Zydora śmiertelnie, tak, że zmarł on na miejscu. (R-r)

Tajemnica morderstw w Krotoszynie i Pleszewie

Skrytobójcze morderstwa rabunkowe, dokonane w Krotoszynie w dniu 19 grudnia ub. r. na właścicielach młyna małżonkach Gapikach i w dniu 22 grudnia na osobie handlarki Dory Malinowskiej w Pleszewie są przedmiotem energicznych dochodzeń, prowadzonych przez komendy powiatowe P. P. w Jarocinie i Krotoszynie.

Z uwagi na dobro śledztwa, szczegóły tajemniczych zbrodni nie mogą być jeszcze ujawniane. W obu wypadkach dokonano zabójstwa rabunkowego. U Gapików zrabowano prawdopodobnie większą ilość papierów wartościowych i także gotówki. Jeden z sąsiadów śp. Gapików pożyczył od nich pieniędzy, dając w zastaw papiery wartościowe. Również poważniejszą sumę zrabowano w mieszkaniu śp. Dory Malinowskiej.

Jest duże prawdopodobieństwo, że oba zabójstwa rabunkowe są dziełem jednej bandy, złożonej z czworga osób.

Na czele bandy stał starszy wiekiem Żyd, zwolniony podobno niedawno z więzienia we Wronkach lub też z więzienia świętokrzyskiego. Żyd ten odbył za napad rabunkowy 15-letnią kaźń więzienną. Występować on miał pod różnemi nazwiskami, jak Majer, Majerowicz, Markowicz, Markiewicz, a także przybierał i inne nazwiska. Był on w towarzystwie Żydówki Weintraub, pochodzącej zdaje się z Radomia, którą też w Radomiu przytrzymano. Czy przyjaciółka tajemniczego zbrodniczego Żyda anonimowego była wtajemniczona w szczegóły zbrodni, to wykaże niewątpliwie dalsze śledztwo.

Innym członkiem bandy był notoryczny przestępca niejaki Karolczak z Krotoszyna. Miały to być znajomości, zawarte w więzieniu, czy też może już po wypuszczeniu na wolność. W skład bandy wchodził jeszcze młodszy osobnik, którego widziano w towarzystwie domniemanych przestępców.

Widywano ich razem w Jarocinie, a także w Pleszewie, gdzie mieszkali u pleszewskich Żydów Szlamowiczów. Nawiasem wypada dodać, że Szlamowicze mieszkali w tym samym domu, w którym było mieszkanie śp. Dory Malinowskiej. Czy pleszewscy Żydzi byli wtajemniczeni w zamiary zbrodniczej pary żydowskiej i ich kompanów, ustali zapewne jeszcze dalsze śledztwo.

W sprawie zabójstw, co do których prowadzi się w dalszym ciągu dochodzenia, nastąpiły już aresztowania, a ujęcie głównych zbrodniarzy i oddanie ich w ręce władz sądowych jest zapewne już sprawą najbliższej przyszłości.

Mieszkańcy Krotoszyna, Pleszewa i okolic, których wiadomość o zabójstwach rabunkowych poruszyła do głębi i wywołała oburzenie, przyjmą zapewne wieść o postępach dochodzeń z zadowoleniem i ulgą, oraz uspokojeniem. (kl)

Rysopis poszukiwanych złoczyńców podajemy na str. 2-giej.

Kamienne głazy przyczyną zaburzeń

Gębice (lg.) W dniu 2 bm. doszło do głośnych zaburzeń na rynku w Gębicach. W nocy na Nowy Rok, stojące obok domu Niemca Jaegera w Gębicach dwa olbrzymie 20 ctr. kamienne głazy (kule) przeniesiono do ufundowanego przez „Sokoła" pomnika poległych powstańców, upiększając go znacznie. Jaegerowie nie mogli jednak przeboleć tego, że z przed ich domu „skradziono" głazy. Krytycznego dnia sprowadzili konie i przy pomocy miejscowych Niemców, przystąpili do przetaczania kamieni. Na wieść o tem, momentalnie zebrał się tłum, który oburzony zuchwalstwem Niemców, przybrał wobec tychże groźną postawę. Wśród okrzyków: „Precz z hitlerowcami!", ludność nie pozwoliła zabrać głazów. Po odśpiewaniu „Roty", rozeszła się do domów. W czasie zajścia poturbowano jednego Niemca.

Należy zaznaczyć, że głazy nie są własnością Jaegerów, lecz dawn. magistratu Gębic.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zamach samobójczy Żydówki.** W wyniku nieporozumień domowych targnęła się wczoraj wieczorem na życie, trując się lyzolem żona cholewkarza, 27-letnia Żydówka Ewa Graunowa, zamieszkała przy ul. Szewskiej 12. Przywołane pogotowie ratunkowe odratowało desperatkę i pozostawiło ją w kuracji domowej. (kl.)

— * **Zapalenie się sadzy.** Dziś krótko po godzinie 10 wezwano straż pożarną na pl. Bernardyński 1 a. Z powodu zapalenia się sadzy nastąpiło tam nagłe skłębienie dymu. Niebezpieczeństwo pożaru usunęła straż pożarna w krótkim czasie. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcia.** Wydział śledczy w Poznaniu przytrzymał na ul. Pocztowej Marjana Szurelowicza (Grobla 18) i Marjana Czeszyka (Małeckiego 21), jako podejrzanych o kradzieże kieszonkowe. — W związku z kradzieżą kurtki futrzanej z mieszkania p. Aleksandry Kurdowicz przy ul. Granicznej 3 z przedpokoju, w dniu 31 grudnia, przytrzymano 19-letniego Stefana Manieckiego, bez stałego mieszkania, któremu też kurtkę odebrano. — Przytrzymano też 22-letniego Maksymiljana Staśkowiaka, bez stałego miejsca zamieszkania i odstawiono go do dyspozycji sądu grodzkiego, jako poszukiwanego przez sąd. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Zmiany w sądownictwie.** Z dniem 1 stycznia r. b. przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu został utworzony drugi urząd sędziego śledczego dla spraw specjalnego znaczenia. Na stanowisko to został mianowany p. sędzia Nowakowski, sędzia sądu okręgowego w Łucku. — Z dniem 1 stycznia został przeniesiony p. sędzia sądu okręgowego Szubert z wydziału karnego do wydziału cywilnego sądu okręgowego w Poznaniu. (m)

Z WIELKOPOLSKI

—* **Bydgoszcz.** W fabryce tytoniowej P. M. T. ustąpił długoletni dyrektor p. Tadeusz Kłodnicki, którego miejsce zajął tymczasowo przysłany przed paru miesiącami z Warszawy urzędnik centrali P. M. T. p. Wegner. — Ustąpił dyr. Ubezp. Spol. dr. Karpiński. Osoba następcy w tej chwili jeszcze nie jest znana. Zmiany te personalne nastąpiły dość niespodziewanie.

— W okresie świątecznym młodzież przeprowadziła akcję bojkotową firm żydowskich. Wchodzącym do składów żydowskich zwracała uwagę na obowiązek popierania kupiectwa polskiego, a opornych „przyozdobiała" w karteczki z kompromitującemi napisami.

— Józef Witczak, 34-letni monter elektrowni miejskiej, podczas pracy instalacyjnej spadł z wysokości 5 mtr. i doznał stłuczenia prawego ramienia i boku. Przewieziono go do lecznicy miejskiej.

— Przypominamy o sobotnim balu akademickim w sali malinowej hotelu pod Orłem. Początek o godz. 21.

—* **Chodzież.** W kościele parafj. z kaplicy św. Antoniego skradziono przymocowaną do muru skarbonkę. Łupem złodziei, spodziewających się większej gotówki, stała się drobna kwota, około trzech zł, gdyż skarbonkę co tydzień się wypróżnia.

— W poniedziałek odbyło się posiedzenie rady miejskiej. Radni ze względu na ważność spraw stawili się w komplecie. Zebranie w obecności nieurzędującego burmistrza Marona, zagaił wiceburmistrz Nowacki. Porządek obrad obejmował m. in. obsadzenie posady burmistrza. Na wniosek radnego Olejniczaka, postanowiono jednogłośnie konkursu na stanowisko burmistrza nie ogłaszać. Co do wysokości poborów wysunięto grupę 9. Celem przygotowania projektu wyborczego wybrano komisję w osobach radnych: Unruha, Olejniczaka, Kaczmarka, Górnego i Czapczyka. W dalszym ciągu uchwalono: komun. podatek od budynków utrzymać w dotychczasowe wysok. tj. 25 proc., komun. podatek grunt. 80 proc., od podatku obrotowego 12.5 proc., od patentów 10 proc., od dochodowego 10 proc. (mi)

—* **Gniezno.** W sokolni odbyła się piękna uroczystość gwiazdkowa Młodych Stron. Narod. pod przewodn. p. Bogajewskiego. Z duchowieństwa przybył ks. Grabianka, który wygłosił piękne przemówienie. W miłym nastroju składano życzenia, przemawiali pp. dr. Pietrowicz i red. Sacha. Po wspólnej kawie odbyła się zabawa taneczna.

— Polski Cz. Krzyż urządza 9 b. m. w kawiarni Francuskiej jedyną w swoim rodzaju imprezę dla naszych „milusińskich", a mianowicie bal dziecięcy pod hasłem „Gwiazdor u krasnoludków".

— W nocy z wtorku na środę wybuchł pożar przy ul. Powstańców Wkp. w realności p. Jagodzińskiego. Pastwą płomieni padł dom mieszkalny. — Drugi pożar powstał w zagrodzie Jana Kidora w Piekarach pod Gnieznem. Pastwą ognia padła stodoła zapełniona zbożem oraz maszyny rolnicze. Strata wynosi około 7.000 zł.

— W związku z katastrofą budowlaną wiadomość podaną uzupełniamy jeszcze o tyle, że zapadła się ściana klatki schodowej, spoczywająca na dwóch dźwigarach. Powodem zapadnięcia się tej ściany było jednostronne parcie i wygięcie się dźwigarów. Ułożono je bowiem wadliwie, nie licząc się z przepisami policji budowlanej, wprost na murze z lichej cegły, bez podkładów i płyt żelaznych. (br)

—* **Grodzisk.** W ub. poniedziałek odbyło się zebranie wierzycieli w sprawie majętności Piaski. Do ugody nie doszło, zapowiedziano więc, że odbędzie się nowe zebranie. Bawił również w tych dniach w Grodzisku p. Sikorski z jakimś adwokatem Żydem z Warszawy.

— Doroczną zabawę karnawałową urządza Str. Narodowe w salach hotelu p. Jarosza, w niedzielę, dnia 12 stycznia. Początek o godz. 17. Zabawa odbędzie się w zamkniętem gronie.

— W czwartek, dnia 9. bm. o godz. 17 rozpocznie się 3-mies. kurs oświatowo-rolniczy, zorganizowany przez Szkołę Rolniczą w N. Tomyślu oraz W. T. K. R. Wykłady odbywać się będą w szkole powszechnej w środy i w czwartki.

— Dnia 29 ub. m. zmarł w 82 roku życia emer. nauczyciel śp. Stanisław Wośko.

—* **Inowrocław.** B. przywódca b. Obozu Narodowo-Radykalnego dr. Jan Mosdorf z Warszawy, który niedawno zeznawał w procesie o zabójstwo śp. ministra Pierackiego, przybył na kurację.

— Wieczór sylwestrowy przeszedł w mieście naszem b. hucznie. We wszystkich salach i lokalach, szczelnie wypełnionych gośćmi, bawiono się do białego rana. Szczególne powodzenie miał bal P. C. K. w hotelu Basta.

— Doroczne walne zebranie ogrodników kujawskich odbędzie się dnia 5 b. m. w lokalu „Astorja" w Inowrocławiu.

— K. S. M. z Gdyni, drużynowy mistrz w ping-pongu, pobił mistrza inowrocławskiego K. S. M. par. M. B. i wicemistrza „Goplanję" w stosunku 4:1. Gdynianie zaprezentowali znakomitą i wysoką technikę.

— W Jeziorach Wielkich pożar strawił dom i całe urządzenie na szkodę fryzjera Kurczewskiego.

— Tragiczną śmiercią zginął pod cienką powłoką lodu na Noteci 8-letni Henryk, syn rolnika Ratajczaka z Wojdalu, pow. inowrocławski. W czasie ślizgania się chłopiec wpadł do wody i niebawem utonął.

— Wielkie ilości dzików pojawiły się na terenie lasów państwowych Mierucin, wyrządzając na okolicznych polach olbrzymie szkody.

— 50-lecie pożycia małżeńskiego obchodzili Jan i Franciszka z Rozpendów Superczyńscy w Oćwiece.

— Zarząd miejski w porozumieniu z cechem piekarskim ustalił w Inowrocławiu cenę chleba w detalu za 1½ kg na 38 gr. Oznacza to pewną minimalną zniżkę.

— Tow. Śpiewu „Szarotka" obchodzi dnia 5 b. m. uroczystość dekoracji sztandaru srebrną odznaką Wlkp. Zw. Kół Śpiewaczych.

— Za bestjalskie pobicie 12-letniego chłopca wieśniak Wład. Przybysiak z Pieczysk skazany został na trzy tygodnie aresztu. — Przychwyceni na gorącym uczynku kradzieży węgli z pociągu towarowego mieszkańcy Gniewkowa Fr. Gruszczyński i Fr. Woźniak otrzymali w miejscowym sądzie grodzkim po pół roku więzienia.

— Na powracających od pracy braci Orzechowskich i Jana Wyskidę z Zajezierza, pow. inowrocławski, czterech drabów dokonało napadu w pobliżu leśniczówki pod Zajezierzem. Wyskidę obito do tego stopnia, że ma dwa złamane żebra. Policja, po zawiadomieniu o zajściu, wszczęła natychmiast energiczne śledztwo, w wyniku którego już trzech opryszków znalazło się pod kluczem.

Agenturę „Kurjera Poznańskiego"

w Krobi

objął od 1 stycznia 1936 r.

p. Konrad Wiekliński,
Skład przy Rynku 15.

„Kurjera Poznańskiego" na styczeń i dalsze miesiące można zamawiać tylko w agenturze p. Wieklińskiego.

—* **Mosina.** Stronnictwo Narodowe koło Mosina urządza w każdy czwartek o godz. 7 wieczorem w lokalu p. Stanikowskiego kurs kandydatów dla sekcji żeńskiej i męskiej miejsc. wydziału Młodych.

— W związku z ustalonemi przez starostę cenami na mięso i wyroby mięsne, odbyli miejscowi rzeźnicy 2. bm. zebranie w lokalu „Belweder" celem ustalenia nowych cen i poczynienia pewnych zmian w cenniku, który po zatwierdzeniu przez władze zostanie ogłoszony.

— Miejscowa drużyna harcerska urządza w święto Trzech Króli w sali p. Hoffmanna o godz. 7 wieczorem „Szopkę harcerską". (ms)

—* **Ostrów.** Odbył się tu pogrzeb śp. Ludwiki Nędzewiczówny, rewizorki oddziałów firmy Wielkopolski Skład Kawy. Zmarła pochodziła z Ostrowa i tu w latach przedwojennych rozwijała pracę patrjotyczną. Zwłoki przedwcześnie zmarłej przewieziono z Poznania do Ostrowa i pochowano przy udziale licznych przyjaciół.

— Rejestr poborowych rocznika 1915 wyłożony jest do wglądu poborowych w ratuszu do 14 stycznia r. b. włącznie. (os)

— Kino „Corso" wyświetla film „Legjon nieustraszonych" z Wallace'm Beery. — Kino „Apollo" wyświetla film p. t. „Piekło". (rp)

—* **Rawicz.** Dnia 31 grudnia ub. r. napadnięta została na drodze koło głównego dworca żona strażnika granicznego Kulafisza z Masłowa przez nieznanego opryszka, który po wydarciu je jteorebki z ręki zbiegł niepoznany w ciemnościach wieczornych. Dochodzenia prowadzi P. P.

— W kołach urzędniczych mówi się o likwidacji powiatu w bieżącym roku. Wiadomość ta wielce zaniepokoiła obywatelstwo miasta i powiatu.

— Stronnictwo Narodowe zwołuje w przyszłą niedzielę, dnia 5 b. m., walne zebranie w lokalu p. Dziembowskiego. (rs)

Z POMORZA

—* **Chojnice.** Na polowaniu z naganką w miejscowości Mała Cerkwica, w powiecie sępoleńskim, wydarzył się tragiczny wypadek, zakończony śmiercią 15-letniego chłopca. Otóż jeden z uczestników polowania, niejaki Niemier, obywatel niemiecki, śmiertelnie zranił 15-letniego Pokrzywnickiego, syna posiedziciela ziemskiego. Chłopiec w kilka chwil później wyzionął ducha.

Sprawca zabójstwa, krewny lekarza Elschnera z Kamienia Pomorskiego, niejaki Niemier, po wypadku ulotnił się do Niemiec, ukrywając się w ten sposób od odpowiedzialności karnej. (dch)

—* **Toruń.** Z dn. 1 b. m. została otwarta i oddana do użytku publicznego Aleja 700-lecia. Cała szerokość Alei wynosi 39 metrów. Środkiem biegnie torowisko tramwajowe o szerokości 7 metrów. Wzdłuż biegną dwie jezdnie i dwa tory dla rowerzystów. Dwa deptaki dla pieszych dopełniają całości Alei.

— W posesji Antoniego Grot przy ul. Waldowskiej 131 powstał pożar. Od silnie rozgrzanego pieca żelaznego zapaliła się ścianą drewniana. Spalił się dom parterowy, składający się z trzech pokoi i kuchni, wartości około 4.000 zł. Właściciel nie był ubezpieczony.

— Przy lotnisku 4 pułku lotn. obok magazynów amunicji został postrzelony przechodzień Edmund Kaznowski, lat 44, zamieszkały przy ul. Szosa Okólna 58, przez wartownika. Postrzelonego przewiozło pogotowie wojskowe do szpitala okręgowego, gdzie zmarł dnia następnego. Dochodzenie prowadzą władze policyjne.

Jutro! Jutro! Jutro! Jutro!

W sobotę, dnia 4 stycznia o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce"

LODA HALAMA i JERZY CZAPLICKI

Atrakcyjny Wieczór Artystyczny oczekuje jutro w sobotę naszą publiczność. Oto w kinoteatrze „Słońce" wystąpią jedyny raz **LODA HALAMA,** najznakomitsza polska tancerka i gwiazda filmowa ulubienica publiczności oraz **JERZY CZAPLICKI,** najznakomitszy polski baryton.

Zarówno nazwiska znakomitych artystów, jak i efektowny i bardzo ciekawy program jutrzejszego Wieczoru w **„Słońcu"** są najlepszą rękojmią ,że będzie to Wieczór pełen artystycznych wrażeń.

LODA HALAMA, która niedawno święciła wielkie triumfy zagranicą — wykona bogaty program reprezentacyjny, obejmujący szereg najpiękniejszych poematów tanecznych i piosenek, między innemi cudowną **„Lezginkę kaukaską",** wiązankę melodyj rosyjskich. **„Mazurek"** i szereg innych — **JERZY CZAPLICKI** zaś odśpiewa szereg najpiękniejszych piosenek i pieśni swego bogatego repertuaru. **LODA HALAMA** na swych występach zagranicą odniosła wielki sukces artystyczny a niebywałe wprost triumfy święciła **w Rosji** i **w Tokjo,** gdzie była gorąco oklaskiwana przez międzynarodową publiczność.

Jutrzejszy wieczór w „Słońcu" zapowiada się wprost rewelacyjnie! Zainteresowanie jutrzejszym Wieczorem ogromne!

Bilety po cenach najniższych **od 1—3 zł** są do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Pierackiego 20. Tel. 56-38.

zg 12 548

Ostrzeliwujący się włamywacze

Inowrocław. (Tel. wł.) Ubiegłej nocy około godz. 3 nieznani sprawcy włamali się do mieszkania rolnika Bolesława Fiutaka w Tucznie. Włamywacze zabrali odzież męską, damską i wędliny, wartości około 500 zł. Łoskot i szmery zbudziły p. Fiutaka, który ukazaniem swojem spłoszył włamywaczy, w chwili, gdy znajdowali się na podwórzu. Włamywacze poczęli ostrzeliwać się, dając z pistoletu trzy strzały w kierunku mieszkania, skąd wychodził p. Fiutak. Złoczyńcy zdołali zbiec, nie zraniwszy na szczęście nikogo. (R-r)

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Dla biednych parafji Naramowice: Paulina Cegielska zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Elżbiety Milewskiej 6 zł; — razem 6 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Edward Suszyński 2 zł; — L. O. z prośbą o pomoc i błogosławieństwo dla całego domu 1 zł; — M. S.. Łazarz z serd. podziękowaniem za szczęśliwe rozwiązanie córki 5 zł; — razem 8 zł.

Na „Caritas" okr. pozn.: J. R. 5 zł; razem 5 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 2 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rob. Paweł Brillowski i prac. Marta Jóźwiak, oboje w Zagórzu; rob. Stan. Multaniak w Rogalinku i Rozalja Finke w Rogaliinie; techn. maszyn Stef. Szwajca i owdow. Stan. Lewandowska z d. Rumińska, Września; podmistrz mur. Stan. Szudera i rob. Anna Szafrańska w Izdebnie, pow. międzychódzki; fryzj. Stan. Bartkowiak i Praks. Stefańska w Ostrorogu; czel. komin. Fryderyk Honisch i Marta Gawarecka; stol. Jan Dratwa i buf. Juljanna Stanisławska; rzeźn. Zygm. Schulz i Hel. Pawlakówna; cuk. Witold Sell i Marja Kaszyńska; księg. Czesł. Mączyński i krawc. Stef. Ciężka; siodl. Wacł. Michalski i ekspedj. Marja Balwińska; ślus. Stan. Pawlak i krawc. Fel. Mularczykówna; owdow. rob. tor. Stan. Nowak i gospod. Paulina Wielinowska; ślus. Brunon Kłos i Marjanna Kaczmarkówna; magazyn. Wiktor Wieczorek i prac. Marja Lembicz.

Zgony:

Dnia 2 stycznia 1936 roku zapisano następujące zgony: Wojciech Kujawa, woźny, 36 lat; Marcin Jądro, robotnik, 55 lat; Czesław Malinowski, emerytowany dyrektor banku, 54 lata; Marja Bogusławska z domu Racewska, wdowa, 72 lata; Anna Śniegowska z domu Kaczmarkówna, 62 lata; Helena Konicka, hafciarka, 32 lata; Sylwester Dzięcielewski, kowal, 35 lat; Pelagja Domańska z domu Bujwidówna, 75 lat; Czesław Schwarz, bankowiec, 33 lata; Paweł Kaerger, werkmistrz elektrotechniczny, 68 lat; Agnieszka Strzelecka z domu Sałacianka, 47 lat; Katarzyna Serwańska z domu Zemska, 53 lata; Katarzyna Świerczyńska, służąca 75 lat; Jan Marjan Jaroszyński, 5 minut; Henryk Żółtowski, uczeń szkolny, 12 lat; Jadwiga Makowska z domu Górna, wdowa, 77 lat; Elżbieta Milewska, urzędniczka prywatna, 38 lat; Józefa Repczyńska z domu Słocińska, 42 lata; Jörn Dieter Schmidt, rok i 8 miesięcy; Franciszka Jakubowska z domu Czerwińska, 55 lat; Szczepan Matuszak, robotnik kolejowy, 54 lata; Oton Sailer, właśc. mleczarni, 67 lat; Emma Maiwald, bez zawodu, 81 lat; Leokadja Ignyś, robotnica, 23 lata; Michał Kozłowski, portjer, 28 lat; Alojzy Schöneich, robotnik, 24 lata; Franciszek Kaus, biurowy kolejowy, 39 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Nierówne stopy procentowe

Poniższy, nadesłany nam artykuł ma charakter dyskusyjny:

Nie ulega dzisiaj wątpliwości, iż polityka deflacji, którą rządy nasze prowadziły w ostatnich latach kryzysowych, nie osiągnęła zamierzonego celu. Niezliczone garby i przerosty gospodarcze, które miała wyrugować akcja deflacji, zostały jedynie częściowo zlikwidowane. Przeważna ich część ciąży nadal nad życiem gospodarczem, utrudniając nam wyjście z kryzysu.

Co gorsza, dotychczasowa polityka deflacji, tępiąc niektóre dysproporcje, stworzyła — wskutek zbyt jednostronnych i nieskoordynowanych posunięć — nowe źródła dysproporcyj, jużto w tej samej dziedzinie, jużto w innych dziedzinach życia gospodarczego.

Jednym z takich przykładów jest dziedzina stóp procentowych.

Dotychczasowa akcja potanienia kredytu zdołała obniżyć dość znacznie anormalnie wygórowane stawki procentowe od kredytów. Wystarczy np. wskazać, że najwyższa dopuszczalna stopa rocentowa od kredytów prywatnych, która wynosiła w 1930 r. — 15 proc., została obniżona do 12 proc.; maksymalna stopa od kredytów bankowych została w tymsamym czasie zredukowana z 12 proc. do 9,5 proc.

Mimo tych redukcyj poziom stóp procentowych jest jednakże jeszcze zbyt wysoki. Stopy 12 proc i 9,5 proc. nie są jeszcze dopasowane do ogólnego poziomu życia gospodarczego. Nie pozostają one w żadnej racjonalnej proporcji do cen towarów i usług, do wartości różnych lokat kapitałowych, do rentowności przedsiębiorstw i do stopy dochodów społecznych. Przedewszystkiem zaś stopy te rażą swą wysokością w porównaniu ze stopami ulgowemi, które zostały ustalone dla niektórych warstw dłużników, a mianowicie dla rolników i pewnego odłamu dłużników hipotecznych.

I te właśnie posunięcia okazały się zbyt jednostronne i zbyt mało sharmonizowane z innemi. Wskutek ustalenia stóp ulgowych na bardzo niskim poziomie (3 proc. i 4,5 proc. dla długów rolniczych oraz 5 proc. dla długów hipotecznych u prywatnych osób), powstały nowe dysproporcje i nowe garby na niwie oprocentowania kredytów.

Jest rzeczą zrozumiałą, że wymienione sfery dłużnicze zostały bodaj najbardzinej dotknięte skutkami kryzysu, wobec czego należało również roztoczyć nad niemi największą ochronę. Przyznając im jednak tak poważne ulgi odnośnie oprocentowania ich długów, nie należało zapominać o innych dłużnikach.

Dlaczego np. rolnik ma płacić od swego długu u wierzyciela prywatnego 3 proc., rzemieślnik natomiast od takiego samego długu 12 proc.? Dlaczego dłużnik, który posiada dług hipoteczny u prywatnego wierzyciela ma płacić 5 proc., podczas gdy dłużnik posiadający dług hipoteczny w banku, musi płacić 9½ proc.?

Oto dysproporcje, nie znajdujące żadnego uzasadnienia. Przecież nietylko rolnik i prywatny dłużnik hipoteczny zostali dotknięci skutkami kryzysu. Na ochronę zasługują również szerokie warstwy innych dłużników, a zwłaszcza kupiectwo, rzemiosło, własność miejska, urzędnicy itp. Ochrona ta jest tembardziej konieczna, że wobec pogłębienia się kryzysu w ostatnich latach w handlu, przemyśli, w rzemiośle, administracji państwowej i komunalnej, dłużnicy ci są może dzisiaj najbardziej spauperyzowani. W tych warunkach wyższe ciężary procentowe, jakie ich obarczają, stanowią krzywdę, która winna być conajrychlej usunięta.

To też byłoby bardzo pożądanem, aby prowadzona obecnie polityka „integralnej deflacji", objęła również i ten niezmiernie doniosły odcinek gospodarczy.

Dr. Z. W.

Przyszłość kupiectwa polskiego leży w wyparciu Żydów z handlu!

Z prasy gospodarczej

Ożywienie handlu światowego

W „Nieuwe Rotterdamsche Courant" z 25 b. m. prezes Międzynarodowej Izby Handlowej, F. H. Fentener van Vlissingen, publikuje pod powyższym nagłówkiem szeroko zakreślony artykuł, którego zasadnicze wywody brzmią, jak następuje:

Mimo ujawniającej się w r. 1935 poprawy konjunktury w różnych krajach, międzynarodowa wymiana towarów wszędzie jeszcze jest zahamowana, a obok krajów o poprawionych stosunkach ekonomicznych są także kraje, w których stosunki te się pogorszyły. Handel światowy zaś nie mógł się jeszcze podźwignąć, a w I-ej połowie b. r. w porównaniu z tym samym okresem z 1934 r. pod względem wartości doznał nawet dalszego spadku. Nasuwa się zatem pytanie: w jaki sposób dałby się handel światowy ożywić?

Otóż większość ekonomistów przyzna, że o ożywieniu handlu światowego dopóty mowy być nie może, dopóki międzynarodowa wymiana towarów będzie tak hamowana, jak dotychczas, i dopóki wprost katastrofalna niestałość walut będzie trwała. Konieczne zatem jest przedewszystkiem usunięcie hamulców handlowych oraz stabilizacja walut. Droga wszakże, któraby wieść miała do celu, nielatwo daje się znaleźć. Zarówno bowiem usunięcie hamulców handlowych, jak i stabilizacja walut wymagają przedewszystkiem ścisłej kooperacji międzynarodowej. Dotychczas zaś nie udało się, niestety, jej osiągnąć. Nawet w kwestji, czy najpierw należy usunąć hamulce handlowe, czy też dokonać stabilizacji walut, zdania są podzielone. Dlatego też teza, domagająca się, by się to odbyło jednocześnie, znalazła wielu zwolenników.

Pierwszym krokiem powinno być uchwalenie na piewien okres czasu tymczasowej stabilizacji tych walut, które w handlu światowym najważniejszą odgrywają rolę. W okresie tego „pokoju walutowego" zaś należałoby w rozumny sposób usuwać hamulce handlowe. Jest to bowiem zasadniczy warunek ostatecznej stabilizacji walut. Taka tymczasowa stabilizacja dałaby się też łatwiej dokonać, aniżeli usunięcie hamulców handlowych przy obecnych walutach niestałych. Nie należy bowiem zapominać, że znaczna i coraz bardziej wzmagająca się część hamulców handlowych nie jest natury celno-politycznej, lecz natury monetarnej (moratorja, regulacja dewiz i transferów i t. d.). Usunięcie hamulców handlowych nie mogłoby zresztą zapobiec paraliżującemu handel ryzyku walutowemu, z jakim obecnie połączony jest każdy interes międzynarodowy.

Rolnictwo nie otrzymuje kredytów

Ciekawe cyfry Instytutu Naukowego na Puławach

Badania państwowego Instytutu Naukowego w Puławach nad zadłużeniem mniejszej własności rolnej w Polsce stwierdzają, że na 1 lipca 1935 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zadłużenie to zmniejszyło się zaledwie o 5,7 proc. Jeżeli zaś weźmiemy pod uwagę, że w ciągu ostatniego roku rolnicy zaciągnęli z konieczności nowe długi, to się okaże, że zadłużenie to zmalało prawdopodobnie mniej, niż wynosiła kwietniowa rata oddłużeniowa. Nie jest to żadna niespodzianka, gdyż wiadomo było powszechnie, że rata ta została zapłacona stosunkowo przez małą liczbę dłużników. Zresztą celem ustaw oddłużeniowych było nie zmniejszenie samego zadłużenia, lecz obniżka oprocentowania i rozłożenie opłaty długów na szeregi lat.

Suma pożyczek, zaciągniętych przez rolników w r. 1934-35 w porównaniu z ubiegłemi latami spadła w sposób zastanawiający. W r. 1930-31 rolnik uzyskał kredyt w sumie 67,58 zł na 1 ha, w tem kredyt towarowy wynosił 18 zł. W roku 1934-35 uzyskany kredyt wynosił już tylko 6,07 zł na 1 ha, w tem towarowy stanowił zaledwie 1,49 zł. W ciągu powyższego okresu czasu ogólny kredyt uzyskany przez rolnika spadł o 90,7 proc., a towarowy o 91,7 proc.

Należałoby stąd wyciągnąć wniosek, że w rolnictwie w chwili obecnej kredyt prawie nie istnieje. Głosy, idące ze wsi, w zupełności to potwierdzają. Rolnik obawia się zaciągać nowych długów, nie widzi bowiem możności spłaty. Z drugiej strony i dla wierzyciela warunki kredytu dla rolnictwa są wysoce niekorzystne.

Jak widzimy, rolnik obawia się zaciągać długi, wierzyciel nie chce lokować gotówki w rolnictwie. W rezultacie — ku wielkiej szkodzie zarówno rolnika, jak gospodarki narodowej — kredyt na wsi zanikł niemal doszczętnie. Kredyt towarowy w ciągu całego roku wynosił zaledwie 1,49 zł na 1 ha. Za te pieniądze można kupić parę kilo soli, ale ani o narzędziu, ani o nabyciu inwentarza żywego niema mowy. Dopiero teraz rozumiemy, dlaczego kupcy mówią, że bez kredytu handel nie mógłby istnieć. Prawdziwość tych słów rolnicy stwierdzają na sobie, ponieważ nie mogąc otrzymać na kredyt ani narzędzi, ani nasion w odmianach uszlachetnionych, ani nawozów sztucznych itp., w rezultacie zmuszeni są do obniżania kultury rolnej posiadanych warsztatów.

KRONIKA GOSPODARCZA

Przed utworzeniem bezprocentowej kasy pożyczkowej w Toruniu

Ostatnio odbyło się zebranie organizacyjne kilkunastu przedstawicieli miejscowego społeczeństwa narodowego celem założenia „Towarzystwa Chrześcijańskiej Kasy Bezprocentowej". W skład komitetu wchodzą m. in. ks. kan. Kozłowski, adw. dr. Ossowski, dyr. Meyza, mjr. Ławniczak i por. Naporski.

Towarzystwo ma na celu utworzenie bezprocentowej kasy pożyczkowej dla drobnego kupiectwa i rzemiosła. Pożyczki, choć narazie drobne, będą udzielane jedynie na wytwórczość dla rzemiosła i jako kapitał obrotowy dla kupiectwa. Projekt przyszłego statutu przewiduje, że wszelkie czynności, związane z działalnością towarzystwa będą wykonywane przez członków bezinteresownie, a biuro będzie się mieściło przy jednym z urzędów parafjalnych.

Towarzystwo zamierza prowadzić akcję pożyczkową podobną do akcji żydowskich kas bezproentowych „Gemilas Chassid", by w ten sposób wzmocnić sytuację gospodarczą rzemiosła i drobnego kupiectwa w walce z zalewem żydowskim w Toruniu.

Akcja ta obejmie niewątpliwie także inne miasta na terenie Pomorza. Następne posiedzenie towarzystwa już dla szerszego społeczeństwa odbędzie się w najbliższym czasie. (z)

Z KRAJU

(k) **Dalsza poprawa sytuacji waluty francuskiej.** Na wczorajszych giełdach walutowych — w wyniku dalszego odprężenia, spowodowanego zwycięstwem Lavala oraz obniżką stopy dyskontowej Banku Francji, — waluty anglosaskie wykazały dalsze osłabienie. Wzmocnienie dewiz anglosaskich w Zurychu tłumaczy się osłabieniem franka szwajcarskiego. Z pozostałych dewiz, Amsterdam wykazał naogół tendencję niejednolitą, natomiast Paryż na giełdzie warszawskiej wzmocnił się w dalszym ciągu.

(k) **Podania o pozwolenie przywozu towarów reglamentowanych.** Izba przemysłowo - handlowa w Poznaniu przypomina, że w dniu 4 stycznia 1936 r. upływa termin do składania podań o pozwolenie przywozu towarów reglamentowanych na I kwartał 1936 r. Podania, złożone po tym terminie nie będą uwzględnione na plenarnem zebraniu centralnej komisji przywozowej. Równocześnie Izba przypomina, że odpisy świadectw przemysłowych na rok 1936 należy nadesłać wraz z oryginałami do dnia 1 lutego 1936 r.

(k) **Obawy mleczarstwa prywatnego.** Opracowany ostatnio przez min. rolnictwa II projekt prawa mleczarskiego nie różni się prawie w niczem od projektu I-go. W szczególności zmierza on do podporządkowania mleczarstwa prywatnego izbom rolniczym, przyczem zakres kompetencyj samorządu rolniczego byłby tak niebywale szeroki, że zbyt mleczarstwa prawnie i faktycznie zostałby całkowicie uzależniony od władzy dyskrecjonalnej izb rolniczych. W kołach wielkopolskiego przemysłu mleczarskiego projekt ten wzbudził zrozumiałe zaniepokojenie. Przemysłowcy mleczarscy żywią nadzieję, że min. przemysłu i handlu nie dopuści do przejścia projektu na drogę ustawodawczą.

(k) **Czy te cyfry nic nie mówią?** W roku bieżącym do końca października przywieźliśmy do Polski owoców z zagranicy prawie za 26 miljonów. Do Polski rolniczej przywieźliśmy — (bo i te cyfry są bardzo ciekawe i pouczające) jabłek za 1 729 000 zł, śliwek aż za 4 106 000 zł, orzechów za 1 004 000 zł, winogron za 1 620 000 zł, cytryn i pomarańcz za 17 440 000 zł. Owoców w Polsce produkowanych przywieźliśmy za 6 milj. 839 tys. Jest więc jasnem, że nie wszystko u nas robi się tak, jak należy. Polska powinna owoce eksportować, a nie sprowadzać. Trzeba tylko planowej akcji, odpowiednich kapitałów, organizacji produkcji, należytej obsługi rynku wewnętrznego. Pieniądze na duże sadownictwo w Polsce muszą się znaleźć. Wymaga tego ogólna sytuacja.

(k) **Wyniki akcji parcelacyjnej w Wielkopolsce.** W ciągu lat 1919 — 1934 rozparcelowano w woj. poznańskiem ogółem 149 930 ha wśród 28 077 nabywców. Parcelację przeprowadzono w następującym stosunku: przez urzędy państwowe — 89 467 ha wśród 11 511 nabywców i przez Państwowy Bank Rolny — 19 026 ha wśród 3 277 nabywców. W latach ostanich parcelacja rządowa prowadzona była w znaczniejszych rozmiarach przeważnie tylko w Wielkopolsce i na Pomorzu, tylko tutaj bowiem istnieje jeszcze pewien zapas dawnej ziemi państwowej (domen) i stosowany jest przymusowy wykup gruntów z majątków prywatnych na podstawie ogłaszanych wykazów imiennych gruntów, podlegających przymusowej parcelacji, na skutek zbyt małych wyników ogólnej dobrowolnej parcelacji, przeprowadzonej przez właściciela. (AZ)

(k) **Z Izby przemysłowo - handlowej w Poznaniu.** Dnia 30 grudnia 1935 r. odbyło się plenarne zebranie Izby przemysłowowo-handlowej w Poznaniu, na którem, po przyjęciu protokółu i scharakteryzowaniu najważniejszych prac Izby w ciągu ostatniego kwartału przez p. wiceprezesa St. Szulca, uchwalono budżet Izby na rok 1936. Budżet szczegółowo referował dyr. dr. Waschko. Po trzygodzinnej dyskusji przyjęto go w brzmieniu zaproponowanem przez prezydjum. Ze spraw administracyjnych — personalnych, przyjęto do wiadomości decyzję prezydjum stworzenia nowego 2-go etatu wicedyrektora Izby, które to stanowisko powierzono starszemu referentowi Izby p. mg. Tadeuszowi Kołodziejowi. P. mg. Sulek zreferował zamierzoną reformę ustawy o opłatach stemplowych, przyczem plenarne zebranie wysunęło szereg postulatów nowelizujących do tejże ustawy.

Z ZAGRANICY

(z) **Reformy waluty sowieckiej nie będzie.** Agencja TASS donosi: W związku z likwidacją Torgsinu i upoważnieniem, udzielonem Bankowi Państwa do dokonywania wymiany walut zagranicznych po kursie 1 rubel = 3 frankom fr., co ma na celu ożywienie turystyki w Sowietach i uzyskanie większej ilości dewiz — ukazały się w niektórych pismach zagranicznych informacje na temat rzekomej bliskiej reformy monetarnej w Z. S. R. R., dewaluacji oraz emisji nowego pieniądza. Agencja TASS stwierdza, że informacje te są bezpodstawne.

(z) **Optymizm po obniżce stopy dyskontowej przez Bank Francji.** Obniżenie stopy dyskontowej przez Bank Francji spotkało się z życzliwem przyjęciem ze strony kół finansowych. „Le Journal" twierdzi, że koła te wyrażają życzenie, aby Bank czemprędzej powrócił do stopy dyskontowej z przed pierwszego kryzysu franka, a więc 2½ proc. Decyzja Banku Francji uważana jest za wynik odprężenia, jakie nastąpiło na giełdzie. Pismo uważa że krok ten dowodzi również faktu, iż niebezpieczeństwo, zagrażające frankowi, zostało usunięte i obecnie nie należy się już spodziewać odpływu złota z Banku Francji.

(z) **Ratowanie handlu zagranicznego Włoch.** We Włoszech utworzone zostało konsorcjum firm, trudniących się handlem zagranicznym z krajami zamorskiemi. Konsorcjum ma na celu koordynację wszystkich wysiłków tych przedsiębiorstw w celu wzmocnienia włoskiej organizacji handlowej i umożliwienie jej lepszego zwalczania obecnych trudności. Zaznaczyć należy, że w związku z sankcjami Włochy tracą wiele rynków zbytu na rzecz innych eksporterów.

(z) **Korporacje włoskie a sytuacja Włoch.** Zgodnie z zapowiedzią Mussoliniego, w ciągu najbliższych tygodni ma być wzmożona działalność korporacyj. Dnia 29 lutego odbędzie się walne zgromadzenie wszystkich 22 korporacyj. Prace korporacyj mają na celu dostosowanie życia gospodarczego i społecznego Włoch do sytuacji, wytworzonej w wyniku wojny i sankcyj. Prace te iść będą w kierunku zwiększenia konsumcji wewnętrznej dla niektórych wyrobów krajowych, racjonalizacji wytwórczości poszczególnych gałęzi produkcji, rozwinięcia wydajności środków krajowych oraz stworzenia materjałów zastępczych dla surowców zagranicznych.

(z) **Wzrost wpływów i wydatków budżetowych w Wielkiej Brytanji.** Zwyczajne dochody budżetowe W. Brytanji za okres pierwszych 9 miesięcy roku budżetowego 1935/36, a więc do końca r. ub. wyniosły 435,9 milj. funt. wobec 413,3 milj. funt. w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wzrost wykazały jednocześnie i wydatki, a mianowicie z 523,7 do 550,0 milj. funt. Jak widać z powyższych liczb, deficyt za okres 3 kwartałów jest obecnie nieco większy niż przed rokiem. Zaznaczyć jednak należy, że w Anglji pierwsze 3 kwartały roku budżetowego są zawsze deficytowe, natomiast wyrównanie tego niedoboru następuje w 4 kwartale. W każdym razie wzrost dochodów świadczy o poprawie sytuacji gospodarczej W. Brytanji. Dług „płynny" W. Brytanji wyniósł na koniec r. ub. 936,0 milj. funt wobec 833,4 milj. funt. na początku bieżącego roku budżetowego; wzrost ten tłumaczy się potrzebami pokrycia bieżącego deficytu.

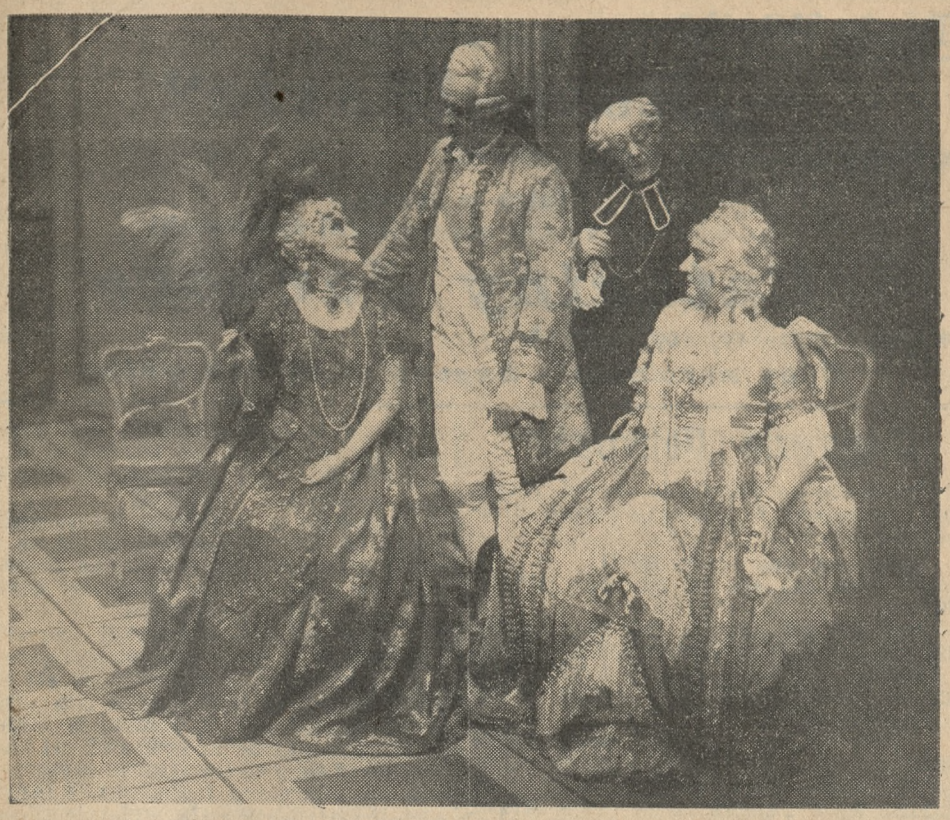

„Adriana Lecouvreur" na scenie Teatru Wielkiego w Poznaniu. Główni wykonawcy: od lewej: Stani Zawadzka (partja tytułowa), Roman Cirin (książę), Gruszczyński (opat) i Roesslerówna (księżna). Fot. Puciński).

Dziś „Kalendarz na rok 1936"

Do numeru dzisiejszego dodajemy **bezpłatnie dla abonentów „Kurjera Poznańskiego"** KALENDARZ NOTATNIK INFORMATOR na rok 1936.

Jak zeszłoroczny nasz Kalendarz, tak i tegoroczny spotka się niewątpliwie z powszechnem zadowoleniem naszych abonentów. Do praktycznego użytkowania zalecają go: format wygodny kieszonkowy, okładka kartonowa, dobry papier satynowany, ładny druk, ścisłe informacje kalendarzowe. A nadto, korzystając z szeregu cennych uwag naszych abonentów, wprowadziliśmy kilka ulepszeń. A więc — więcej miejsca poświęciliśmy na notatki codzienne, oraz przygotowaliśmy nowy przewodnik informacyjny w zakresie spraw publicznych i handlowych. Na tę część informacyjną składają się: obszerniej potraktowana taryfa opłat pocztowych i wprowadzone w zeszłym roku nowości w obsłudze telefonicznej, dalej — tabelę do obliczania procentów od kapitału od zł 1 do zł 10 000, — obliczanie procentów od weksli wraz z ceną blankietów wekslowych, dalej — adresy najnowsze ministerstw w Warszawie, ważniejszych polskich urzędów konsularnych, przedstawicielstw państw obcych w Warszawie, Konsulatów w Poznaniu i Gdyni, znaki międzynarodowe na samochodach, zestawienia wartości pieniędzy państw europejskich, tablicę jednostek miar. I wreszcie — przepowiednie pogody według kalendarza stuletniego, zaćmienia w r. 1936, i — co wszystkich żywo zainteresuje — szczegółowy program tegorocznej Olimpjady zimowej i latowej, oraz statystykę Żydów w Polsce i na całym świecie. Dopełnieniem treści jest obszerny dział ogłoszeń firm chrześcijańskich, na który specjalną zwrócić należy uwagę. Całość obejmuje 96 stron druku.

Tajemnica trucizny Borgiów wykryta

Dawno już, jak się to mówi, „trawa porosła" nad tem wszystkiem. Jednakże wiedza i nauka tak długo nie miała spokoju, dopóki nie udało się uchylić rąbka tajemnicy niesamowitej afery trucicielskiej XVI wieku, co się wreszcie udało. Jest to wypadek najzupełniej odosobniony, aby jakieś morderstwo po 400 latach zostało wykryte.

Z nauki historji wiadomo powszechnie, że w sierpniu 1503 roku odbyła się uczta, w której wzieli udział Aleksander VI z rodu Borgiów, syn jego Cezar i najbogatszy kardynał ówczesnego Rzymu Adriano Corneto. Służba wniosła dwie karafki z najszlachetniejszem winem na stół. Jedna z tych karafek zawierała słynną truciznę Borgiów. Zatrutem winem zamierzano prawdopodobnie spowodować śmierć kardynała. Jednakże mimo wyreżyserowania całej sprawy do szczegółów, coś tam zawiodło. Nieuwaga służącego odwróciła sytuację. Zatrute wino otrzymał omyłkowo Aleksander i jego syn. Już w czasie uczty Aleksander stracił przytomność, jednakże uległ truciźnie dopiero po upływie dwunastu dni.

Przez 400 następnych lat zastanawiano się nad tą tajemniczą aferą trucicielską. Chodziło, poza sprawami historycznemi, o zbadanie tajemniczej trucizny, którą można było dodać do przejrzystego wina, nie zmieniając jego smaku, i która dopiero po dwunastu dniach sprowadzała śmierć. O zwyczajną receptę rodzinną Borgiów, t. zw. „Cantarellę" nie mogło w tym wypadku chodzić. „Cantarella" była, jak to późniejsze badania wykazały, poprostu arszenikiem. Trzeba ją było przy pomocy kucharza umieszczać w potrawach stałych. Gdyby tę domową truciznę Borgiów wsypano do wina, nierozpuszczający się proszek wypłynąłby natychmiast na powierzchnię karafki i byłby na pierwszy rzut oka widoczny. W każdym wypadku nie dałoby się zamienić trującego wina ze zwykłem. Także przebieg choroby przemawia przeciw arszenikowi.

A więc co? Ostatnia, najniesamowitsza tajemnica Borgiów została przez ludzi nauki z przedziwną bystrością wykryta. Słynny farmakolog Straub studjował dokładnie wszelkie źródła historyczne, analizował jak doświadczony detektyw wszystkie, nawet najbardziej, zdawałoby się, błahe szczegóły tej afery trucicielskiej, kalkulował i rozmyślał. Natychmiastowe omdlenie, choroba trwająca dwanaście dni i śmierć po tym czasie. Wreszcie udało mu się „zrekonstruować" przebieg wypadków. Także druga trucizna Borgiów, była podobnie jak „Cantarella" arszenikiem, ale arszenikiem w zupełnie specjalnej formie, mianowicie rozpuszczonym w potażu. Jedynie ta kombinacja trucizny rozpuszcza się w winie, bez wpływu na jego smak. Dwadzieścia kropli trucizny może zniknąć w winie bez śladu, a tych dwadzieścia kropli wystarczy, żeby zabić pięciu ludzi. Teraz wszystko stało się jaśne. Zagadkową śmierć Aleksandra spowodował arszenik w potażu. Na owe czasy był to mistrzowski wyczyn i rafinowana sztuka oraz dowód wielkiego znawstwa chemji.

W czasach dzisiejszych, dodaje Straub, tajemnica Borgiów nie utrzymywałaby się nawet przez 24 godziny. Wiedza farmakologiczna tak dokładnie zbadała wszelkie zjawiska zatrucia połączeniami arszeniku, że może wyjaśnić każdy wypadek. Tempora mutantur, a z niemi i truciciele. Dzisiaj chyba ktoś bardzo ograniczony mógłby się posługiwać truciznami. S. F.

Wesoła sportsmenka w najnowszej mody kostjumie narciarskim.

Chce zasiąść na krześle elektrycznem

Chory na serce bezrobotny, mieszkaniec Nowego Jorku, Robert King, przesłał obrońcy Hauptmanna list, w którym prosi, aby pozwolono mu zamiast Hauptmanna zasiąść na krześle elektrycznem. King był, zanim zachorował na serce, wykwalifikowanym robotnikiem i zarabiał 60 dolarów tygodniowo. Gdy przed czterema laty choroba zmusiła go do opuszczenia fabryki, pozostał bez pracy i zarobku, a żona jego i czworo dzieci cierpią wraz z nim okrutną nędzę. Lekarz stwierdził, że choroba serca u Kinga wciąż się komplikuje, a stan jego pogarsza się ze względu na niemożność przeprowadzenia kuracji. W tych warunkach, widząc, że niema dlań wyjścia, zdecydował się King ponieść śmierć na fotelu elektrycznym i ofiarował się zastąpić skazanego na śmierć przypuszczalnego zabójcę dziecka płk. Lindbergh'a — Hauptmanna. Niezwykła oferta bezrobotnego wywołała wielkie wrażenie w opinji publicznej.

Najdroższe autografy

Ciekawą ankietę wśród zbieraczy autografów przeprowadził uczony amerykański Thomas Madigan, stwierdzając na podstawie zebranych danych, że najwyższe ceny za autografy wielkich współczesnych żyjących osobistości zapłacono w Stanach Zjednoczonych za podpisy Paderewskiego, Lindbergha, Mussoliniego i księia Walji. Krótki list wielkiego mistrza tonów do towarzystwa dobroczynności w Nowym Jorku osięgnął sumę 800 dolarów, za sam podpis mistrza płacą zbieracze od 20 do 30 dolarów. Znaczną wartość posiadają również autografy b. prezydenta Hoovera, króla angielskiego Jerzego i Rudjarda Kiplinga.

Wielkie rozczarowanie natomiast dla zbieraczy autografów gwiazd i gwiazdorów filmowych wywołało stwierdzenie, że podpisy Grety Garbo, Marleny Dietrich lub Jana Kiepury nie warte są nawet paru centów! Rynek amerykański jest niemi zarzucony, i nie znajdują one już nabywców. S. F.

Lola Halama
wystąpi gościnnie w kinoteatrze „Słońce", jutro w sobotę o godz. 11 wieczorem.

RAJ NA ZIEMI

ng 4 033

W jakich pokarmach znajdują się witaminy?

Witaminy, zwane także ciałami życiodajnemi lub czynnikami odżywczemi, dopełniającemi, znajdują się w naszych pokarmach, a zwłaszcza roślinnych, w ilościach bardzo małych. Jeżeli witaminy występują w nieroślinnych pokarmach, jak w mleku, mięsie lub jajach, to zasiągnięte zostały przez zwierzęta z odżywiania roślinnego. W ilościach minimalnych od 1/1 000 do 1/10 000 wagi dawki pokarmowej są one niezbędnie potrzebne do utrzymania wzrostu organizmów młodocianych a równowagi dojrzałych. Dzieci potrzebują stanowczo więcej soli mineralnych, jak wapna, fosforu, żelaza i witamin, od dorosłych.

Wszystkie rodzaje witamin występują w roślinach przeważnie w połączeniu ze sobą a nie pojedyńczo. Przeważa w nich raz jeden, to znów drugi rodzaj witamin. Witaminy A występują zwłaszcza w owocach czerwonych, jak pomidory, maliny, porzeczki, jarzębina oraz w marchwi, sałacie, kapuście, a w zwierzęcych produktach w mleku, maśle, tranie, wątrobie zwierzęcej.

Witaminy B zachodzą zwłaszcza w ziarnach zbóż, ale tylko w częściach zewnętrznych, a więc w chlebie razowym, jak Grahama, Steinmetza, Kneippa, który się wypieka z mąki pochodzącej z całych ziarn. W białej mące oraz w pięknie polerowanym ryżu brak jest zupełnie witamin. Wielką zawartość witamin posiadają nasiona różnych roślin i drożdże.

Witaminy C znajdują się w wszystkich świeżych, dojrzałych owocach i jarzynach oraz w świeżem, niegotowanem mleku i w minimalnych ilościach w zupełnie świeżem mięsie. Najbogatsze w witaminy C z południowych owoców są cytryny i pomarańcze, a z krajowych pomidory i żórawiny, z jarzyn zaś z kapustą, szpinak, sałata, ogórki, cebula, rzewień, szparagi, za niemi następują korzenie i bulwy jak marchew, pietruszka, buraki, kartofle, groszek, fasola i inne.

Zawartość witamin w pokarmach jest zależna od tego, czy spożywa się je surowe czy też gotowane. Witaminy pod wpływem ciepła — gotowania — rozkładają się lub nawet giną. Sposób gotowania odgrywa także wielką rolę. Winno się ono odbywać szybko, a rośliny powinny być w naczyniu mocno nakryte, bez dostępu powietrza. Pokarmy świeże zachowują także dłużej witaminy, niż odgrzewane. W konserwach z czasem giną witaminy zupełnie, dlatego nie powinno się ich długo trzymać. Młode jarzyny jak marchewka, rzodkiewka, buraczki, kartofle, zawierają znacznie więcej witamin od starych. Jedynie owoce tworzą wyjątek. Dojrzałe owoce mają wskutek działania promieni słonecznych więcej witamin niż niedojrzałe, które są nawet bardzo trujące. Najwięcej witamin mają poziomki i maliny, średnią ilość jabłka i gruszki, najmniej posiadają agrest i porzeczki. Ilość witamin w owocach jest uzależniona także od tego czy dojrzewają one w słońcu czy też w cieniu.

Najwięcej witamin zawierają jarzyny a w drugim rzędzie dopiero owoce. Jedynie owoce południowe są bardzo silnie naładowane witaminami, przedewszystkiem pomarańcze i cytryny a następnie figi, banany, ananasy, wreszcie rodzynki, daktyle, chleb świętojański, migdały, orzechy kokosowe i kasztany. Są one niejako zbiornikami energji słonecznej, zarówno w stanie soczystym, n. p. pomarańcze i cytryny, jak i wyschnięte na słońcu n. p. figi, rodzynki.

Produkty te powinny nam w zimie, kiedy jest brak świeżych roślin oraz jaj i dobrego masła, zastąpić nasze pokarmy witaminowe. Niestety z powodu zbyt wygórowanej ceny są one tylko dostępne dla zamożnych, a nie dla biednej ludności. Chlebem świętojańskim lub kasztanami odżywia się w południowych krajach trzodę, bo jest to towar wyjątkowo tani. A jakby się on nam przydał do podniesienia zdrowia szerokich mas ludności! Chleb świętojański zawiera cukier rodzimy, który w przeciwieństwie do cukru buraczanego, nie sprawia fermentacji, a działa rozwalniająco. Kasztany, migdały, orzechy kokosowe są bardzo pożywne, bo bogate w białko i tłuszcz.

Zboża zawierają także w mniejszej ilości witaminy, a jeszcze mniej w przeróbkach, gdzie mąka lub kasza musi przejść przez ogień. Z zwierzęcych produktów są jaja, szczególnie żółtka, i mleko naładowane witaminami. Mięso, i to zupełnie świeże, ma ich bardzo mało, a słonina lub smalec zupełnie nic. Tak samo ser sfermentowany n. p. szwajcarski lub zjełczałe masło są pozbawione zupełnie witamin. Także mleko w zimie prawie niema witamin, a dopiero na wiosnę lub w lecie, gdy krowy wychodzą na zieloną paszę, posiada ich najwięcej. Mleko bez witamin, wystawione na słońce, zostanie znowu nimi naładowane.

Jednakże, ażeby dobrze energję witaminową z pokarmów wykorzystać, musi być koniecznie nasze trawienie prawidłowe. Tylko wówczas wszystkie witaminy dostają się do krwi. Natomiast różne zaburzenia w przewodzie pokarmowym jak n. p. gnicie, rozkładają i niszczą witaminy. Złe trawienie jest przeważnie skutkiem przejadania się.

Wszystkim składnikom odżywczym, mimo że ich jest bardzo mało, przodują witaminy. Są one jakby duszą pokarmów. Działanie ich uwydatnia się wybitnie w układzie nerwowym. Jest to pokarm nerwów i mózgu, co zwłaszcza dla pracowników umysłowych jest bardzo doniosłe.

DR. WINCENTY HAREMSKI

Kto zwycięży „Skoda" czy „Warta"?

Zawody niedzielne wzbudziły zrozumiałe zainteresowanie ze względu na wyrównane siły obu zespołów. Należy oczekiwać zaciętych walk. Bardzo ciekawie zapowiada się walka we wadze koguciej, pomiędzy mistrzem Polski wagi muszej, Sobkowiakiem i Czortkiem. Czortek w obecnym sezonie znajduje się w świetnej formie i pobił tej miary zawodników, jak Rotholza i mistrza Niemiec Weinholda. Sobkowiak będzie musiał dołożyć wszelkich starań, aby wyjść z niedzielnego spotkania zwycięsko. W wadze lekkiej spotkają się ulubieniec Warszawy Bąkowski i powracający do formy „Kajnar". Bąkowski w obecnym sezonie nie przegrał żadnej walki i będzie się starał, jak głosi prasa warszawska, za wszelką cenę pokonać „Kajnara", co nie powinno Bąkowskiemu na gruncie poznańskim się udać. Dla uniknięcia natłoku przy kasach zaleca się zaopatrzyć w bilety w przedsprzedaży w firmie „Camera", ul. Fr. Ratajczaka.

Awantury i bójki hokeistów W. E. V.

Katowice. — W Nowy Rok odbył się na torze sztucznym w Katowicach międzynarodowy mecz pomiędzy reprezentacją Śląska, wzmocnioną trójką ataku „Cracovii" z Wołkowskim, Marchewczykiem i Kowalskim, oraz wiedeńskim „E. V.", który dotąd zawsze posiadał żywe sympatje u polskiej publiczności. Niestety tym razem Wiedeńczycy przeholowali. Niezadowoleni z wyniku meczu, zaczęli grać brutalnie i ordynarnie, wskutek czego sędzia dr. Skulicz musiał stosować kary na graczy, wystawiając ich raz po raz na przeciąg jednej lub więcej minut. Wiedeńczycy mimo to nie zaprzestali brutalnej gry, a nawet pobili graczy i sędziego. Widząc to, na lodowisko wtargnęła publiczność, która ostro zareagowała na wybryki hokeistów wiedeńskich. Tylko dzięki natychmiastowej interwencji policji, nie doszło do poważniejszych zajść. Wyróżnili się u graczy wiedeńskich brutalnością Demmer, Tschammler i Vojda.

Mecz zakończył się porażką Wiedeńczyków w stosunku 0:2 (0:1, 0:0, 0:1). Bramki zdobyli Marchewczyk i Wołkowski. Polacy byli tym razem wyraźnie lepsi od gości.

Hokej na lodzie

W finale rogrywek o puhar Spenglera w Davos, medjolańska drużyna Diavoli Rossoneri zremisowała z EHC Davos 2:2. Ponieważ drużyna szwajcarska zrezygnowała z dogrywek, przeto pierwsze miejsce przyznano hokeistom medjolańskim, którzy zdobyli puhar i w roku ub.

Łyżwiarstwo

W uzupełnieniu naszych informacyj o starcie naszych łyżwiarzy w Wiedniu, podajemy następujące szczegóły: Nehringowa jest pierwszą kobietą, która startowała na tak długim dystansie jak 10.000 metrów. Dystans ten Polka wytrzymała doskonale, a osiągnięty przez nią wynik 23:48,5 jest pierwszym rekordem kobiecym świata na tym dystansie. Warto nadmienić, że lód, na którym startowali wczoraj zawodnicy był miękki, a temperatura wynosiła 10 st. powyżej zera. Czas Polki jest bardzo dobry, jeśli zważymy, że Nehringowa startowała na krótkim stosunkowo torze (330 m), wobec czego musiała dokonać 30 okrążeń czyli 60 krzywizn, zamiast 50 na normalnym 400-metrowym torze. Wreszcie Polka startowała na lodzie ściętym przez kilkudziesięciu zawodników, którzy startowali przed nią. Bieg, w którym startowała Nehringowa odbył się na zakończenie programu.

Jak wspominaliśmy już wczoraj, Nehringowa startowała w konkurencji z mistrzem Polski Kalbarczykiem, który uzyskał czas, jak na początek sezonu i niepomyślne warunki lodowe, zupełnie dobry, mianowicie 18:52,6 sek. Wynik ten gorszy jest od rekordu Polski należącego do Kalbarczyka z wynikiem 18:24 sek. W depeszy poprzedniej korespondent wiedeński PAT omyłkowo podał, że wiedeński wynik Kalbarczyka jest nowym rekordem krajowym.

Lisiecki startował w Wiedniu dwukrotnie na 3 km. uzyskując czas 5:34,5 sek. i na 500 m — 49,1 sek. Trener Urban wróży Lisieckiemu pomyślną przyszłość. (PAT)

Mistrzostwo Stanów Zjednoczonych zdobyli na zawodach odbytych w noc sylwestrową w Madison Square Garden ponownie Marie Belvinson u pań oraz 16-letni Robin Lee wśród panów. Oni też obok trzech dalszych panów i pań bronić będą barw Stanów Zjednoczonych na igrzyskach olimpijskich w Garmisch - Partenkirchen. Poza tem Ameryka Północna wysyła do do Garmisch - Partenkirchen trzy pary do jazdy figurowej (PAT)

Narciarstwo

W miejscowości Sestries (Alpy piemonckie) najlepsi włoscy specjaliści w slalomie uzyskali w tej konkurencji następujące wyniki: 1) Chieroni 2:49, 2) Zanni 2:53,4, 3) Certanna 2:56. W konkurencji pań zwyciężyła Crivelli 3:34. (PAT)

Pięściarstwo

W Inowrocławiu w dniu 14 bm. odbędzie się międzymiastowe spotkanie Berlin — Inowrocław. Reprezentacja Inowrocławia wystąpić ma w następującym składzie: Rotholc, (!) Rogowski, Dudziak, Lelewski, Radomski, Lewandowski, Zieliński, Kuchnowski. Rotholc specjalnie zaproszony (!) został z Warszawy dla wzmocnienia reprezentacji inowrocławskiej, jednak udział jego w meczu nie jest jeszcze zupełnie pewny. Drużyna berlińska walczyć będzie w tym samym składzie co w Poznaniu 12 bm.

W Bydgoszczy w nadchodzącą niedzielę odbędzie się towarzyskie spotkanie pomiędzy bydgoską Astorją (mistrz Pomorza), a drużyną Cujavii z Inowrocławia. (PAT)

Pływanie

Zarząd P. Z. P. zatwierdził ostatnio następujące dwa nowe rekordy Polski: 4×100 m kl. panów: YMCA Kraków 5:56,2, 500 m kl. pań: Anna Missan 9:50,5 (PAT)

Piłka nożna

W. G. i D. PZOPN uznał odwołanie „Cegielskiego" od weryfikacji meczu junjorów o puhar Rotnickiego rozegranego pomiędzy „Wartą" i „Legją", i zweryfikował powyższe spotkanie zgodnie z wynikiem uzyskanym na boisku t. j. 3:3 i po 1 punkcie dla obu. WGiD stwierdził, że w powołanych zawodach brał udział w drużynie K. S. Legja gracz Bartkowiak Wacław, zgł. powt. w PZPN.

W. G. i D. PZOPN ukarał za czynne znieważenie zawodnika po zawodach Nowaka Florjana Admira Poznań, jednoroczną dyskwalifikacją; Baranowskiego Z., Kowalka Al. i Wróblewskiego A. Sokół Kępno każdego sześciomiesięczną dyskwalifikacją; Frąckowiaka Tadeusza K. S. „Legja" Poznań 4 miesięczną dyskwalifikacją za podwójnie podpisaną kartę zgłoszeń.

Mecz treningowy „Warty" w Lens z drużyną emigracyjną „Unji" zakończył się zwycięstwem „Warty" w stosunku 3:1 (2:0). Bramki dla „Warty", która przeważała — zwłaszcza do przerwy — techniką i rutyną, strzelili Kryszkiewicz, Scherfke z karnego i Nawrot. Drużyna emigracyjna po przerwie atakowała zaciekle jednak bez skutku, „Warciarze" w czwartek wyjechali w drogę powrotną do Brukseli, skąd udają się natychmiast do Berlina, gdzie grać będą w niedzielę.

PZOPN przyjął w poczet członków zwyczajnych związku dotychczasowego członka nadzwyczajnego T. G. „Sokół" w Wolsztynie. Skreślił zaś z listy członków P. Z. O. P. N. z dniem 31 grudnia 1935 r. K. S. Promień z Opalenicy i T. G. Sokół w Mogilnie. Równocześnie zarząd PZOPN zniósł zawieszenie w prawach członkowskich K. S. Polonja w Lesznie i Czempińskiemu KS Czempiń. W prawach członkowskich z poniedziałkiem 6 stycznia 1936 r. zawieszony został K. S. Olimpja Poznań za nieuregulowanie pretensji K. S. Ostrovia i K. P. W. Ostrów.

Przed olimpjadą

Jugosławja wyśle na Igrzyska Olimpijskie letnie i zimowe łącznie 400 zawodników.

Życie organizacyjne

Walne zebranie P. Z. P. odbędzie się 9 lutego w sali konferencyjnej Państw. Urz. W. F. i P. W. o godz. 9.30. Na zebraniu rozpatrywany będzie m. in. nowy projekt statutu związku. (PAT)

Roczne walne zebranie K. S. „Korona", odbędzie się 5 stycznia w pierwszym terminie o godz. 15, zaś w drugim terminie o godz. 15.30, na sali Polskiego Związku Kolejowców przy ul. Spokojnej 24a.

ag 18 992

Teatr Wielki Dziś w piątek

„Rose-Marie"

z **Marją Kaupówną** w roli tytułowej.

Jutro w sobotę

pożegnalny występ **murzyńskiej śpiewaczki**

Catariny Jarboro

w partji tytułowej **op. „AIDA"** ng 4 092

Ceny normalne — kupony zniżkowe ważne.

Ciągnienie „Dolarówki"

W ostatniem ciągnieniu 4 proc. premj. poż. dolarowej S. III, wylosowano dolarówki:

12.000 dol. am. — nr. 569074.

Po **3.000 dol. am.** — nr. nr.: 1388208 1026326.

Po **1.000 dol. am.** — nr. nr.: 127227 1298745 762764 37821 1371207 468220 1386489.

Po **500 dol. am.** — nr. nr.: 982227 446512 370359 335761 56542 381386 109483 405215 529719 809389.

Po **100 dol. am.** — nr. nr.: 569823 991694 193451 591590 1385665 490590 487389 113352 707194 206638 367802 386917 944624 58131 1326356 1058932 827649 716702 549260 635602 509792 1256511 1057468 543222 909715 660592 1335740 792822 1347173 342643 928168 1003589 164577 1481974 1131695.

Po **100 dol. am.** — nr. nr.: 49906 1427687 116611 1099426 95700 1155580 1350044 338820 952048 127492 1024148 205266 1204187 1229632 1372002 513883 1008761 1343972 834405 567755 451779 141989 491860 494554 488888 270955 966678 585279 390737 980695 721972 845043 1001204 699234 1174163 740640 1002490 1238909 85250 181175.

Specjalny oddział

CHOROB SERCA

i naczyń krwionośnych

w Sanatorjum Dr. Löw, Wiedeń.

Kierownictwo lekarskie: Docent Uniwersytetu **Dr. RICHARD SINGER, Wiedeń IX, Mariannengasse 20, Telefon B 45-4-19.**

ng 19 013

RADJO W KLUBIE ULICZNIKÓW

AUDYCJA DLA DZIECI

W PIĄTEK 3.I. O GODZ. 16.45

Uroczyste otwarcie nowej siedziby krakowskiego radja.

W dniu 5 stycznia odbędzie się uroczyste otwarcie nowej rozgłośni krakowskiej.

Rozgłośnia krakowska mieścić się będzie odtąd przy ul. Pędzichów 6 (Boczna), która stanowi odnogę jednej z głównych arteryj komunikacyjnych Krakowa — ulicy Długiej. Jednopiętrowa kamienica, o charakterze willowym, zajęta obecnie przez nową rozgłośnię, mieści trzy studja, a mianowicie muzyczne, wielkie i mniejsze dla zespołów kameralnych, oraz studjo literackie; poza tem urządzono bardzo wygodne studjo dla speakerów, pokój reżyserski, stację kontroli technicznej i biura dyrekcji krakowskiej. Zwłaszcza wielkie studjo koncertowe, o rozmiarach 12 × 6 m. wyposażone w wspaniały fortepian, zostało urządzone według najnowszych wymogów akustyki.

Posiada ściany wykładane insulitem, t. j. masą wyrabianą z impregnowanych włókien drzewnych z sosny finlandzkiej. Materjał ten stanowi rodzaj filcu drzewnego i zawiera znaczną ilość komórek powietrznych, a mianowicie 3 miljony w 1 m. kwadratowym płyty grubości 12 mm. Na dwóch ścianach przeciwległych płyty insulitowe umocowane są obrotowo na zawiasach, a dwie pozostałe obite są tym samym materjałem. Sufit pokrywają płyty w ten sposób rozmieszczone pod pewnym kątem, że tworzą w przekroju trójkąty ze sufitem. Natomiast zupełnie zaniechano używania kotar, stosowanych doniedawna. Uznano, iż jest to środek przestarzały w akustyce, gdyż pochłania tony wysokie nie tłumiąc tonów niskich, co oczywiście zniekształca dźwięki. Natomiast obrotowe płyty insulitowe pozwalają regulować warunki akustyczne stosownie do rodzaju audycyj, orkiestralnych, kameralnych, lub mówionych. Poza tem zainstalowano tam dwa nowoczesne mikrofony.

Wszystkie te techniczne ulepszenia pozwolą uzyskiwać możliwie najlepsze warunki akustyczne, co jest rzeczą niezmiernie ważną dla pełnego i pięknego odbioru muzyki i słowa w głośniku.

Studjo speakerów i pokój reżyserski zaopatrzono w duże okna, pozwalające widzieć i kontrolować wszystko, co się dzieje w innych studjach. Poza tem reżyser dzięki specjalnym urządzeniom może w swoim pokoju słuchać prób audycyj i porozumiewać się z wykonawcami w studjo zapomocą mikrofonu i głośnika. Również i amplifikatornia została wybitnie ulepszona.

WIECZÓR KOLEND

KONCERT RADJOWY

W SOBOTĘ 4. I. O GODZ. 20.00

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

W piątek, 3 bm. „Rose-Marie" z Marją Kaupe w roli tytułowej.

W sobotę pożegnalny występ głośnej śpiewaczki murzyńskiej Catariny Jarboro. Artystka wystąpi w roli tytułowej opery „Aida". Kierownictwo muzyczne dyr. dr. Zygmunt Latoszewski, reżyser Karol Urbanowicz. — W niedzielę, 5 bm. o godz. 15 po cenach popularnych przedstawienie sylwestrowe z udziałem całego zespołu operowego i operetkowego. O godz. 20 „Rose-Marie".

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro komedja muzyczna „Piosenka o Nadinie". W nadchodzącą niedzielę popołudniu o godz. 16 po cenach do połowy zniżonych „Muzyka na ulicy", w poniedziałek popołudniu o godz. 16 po cenach do połowy zniżonych pełna humoru komedja Bałuckiego „Grube ryby". — Głośna sztuka „Szesnastolatka", której próby odbywają się od dłuższego czasu, wejdzie na repertuar w połowie przyszłego tygodnia. Obsadę stanowią pp. Czarnecka, Galińska (rola tytułowa), Łabuńska, Porębska, Sachnowska, Konarski, Pluciński. Reżyserja R. Zawistowskiego.

Z Teatru Nowego

W piątek wiecz. „Nasze maleństwo".

W sobotę po raz ostatni na przedstawieniu wieczornem po cenach zniżonych, powtórzenie świetnej komedji Marcelego Acharda „Manuela".

W niedzielę wieczorem ukaże się nowa premjera teatru. Będzie nią znakomita komedja p. t. „Zakochani", ciesząca się wielkim sukcesem francuskiej spółki autorskiej „Caillavet'a i Flers'a. Nowa premjera teatru na naszej scenie otrzyma wnikliwe reżyserskie opracowanie świetnej znawczyni kunsztu reżyserskiego Nuny Młodzieiowskiej.

„Nasza Szopka" Heleny Romer-Ochenkowskiej, wystawiona przez teatr jako przedstawienie dla dzieci, zostanie powtórzona tylko jeszcze dwukrotnie, w niedzielę oraz w poniedziałek po południu o godz. 3,30 po cenach najniższych.

Niezła sumka

Paryż jest mocno zadłużony i zarząd miejski nie może sobie dać rady z deficytowym budżetem. Długi narosły ostatnio w tak szybkiem tempie, iż suma ich przewyższyła 16 miljardów franków. Aby zatkać w jakiś sposób luki budżetowe, postanowił prefekt Sekwany podnieść opłaty za wodę oraz ceny biletów w kolei podziemnej i w autobusach miejskich. Mówi się też o podwyższeniu niektórych opłat i podatków miejskich. Rzecz prosta, iż tego rodzaju inowacje spotykają się z wyrazem niezadowolenia ze strony ludności Paryża.

Rok 1936 pod hasłem uzdrowienia życia gospodarczego

Licząc się z większym obrotem, również szerokich mas rolniczych, obniżyliśmy zasadniczą kalkulację o **10%**

WIELKA WYPRZEDAŻ

poinwenturowa **od 4. 1. 1936**

to dalszy wysiłek w kierunku obniżenia cen.

Dla umożliwienia zakupu urzędnikowi, rolnikowi i dalszym sferom społeczeństwa przeznaczamy podczas wyprzedaży

KILKA SET

ubrań marynarkowych i sportowych, płaszczy — szyneli — kurtek — spodni i bonżurek | materjałów na płaszcze — ubrania poszycie futer — jupy — wojskowe i spodniowe

po rewelacyjnie niskich cenach, sięgających opustu do **50%**

Pg 2178/9-126/27

Niech nikt nie przeoczy niebywałej okazji taniego zakupu.

tylko **POZNAŃ** **Stary Rynek 55**

Przyjmujemy asygnaty „Kredyt"

W. Lewandowski i Ska

Mech. fabryka i magazyny wykwintnej odzieży męskiej, sukna i podszewek.

Dnia 1 stycznia 1936 r. w nocy o godz. 11,45, zgasł w Sanatorjum w Smukale. po bardzo długich i ciężkich cierpieniach, wielokrotnie opatrzony św. Sakramentami, mój najdroższy, jedyny syn i cała moja pociecha, nasz ukochany bratanek i siostrzeniec, ś. p.

Janusz Kłos

stud. med.

przeżywszy lat 26. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 5. bm. o godz. 2,30 od kościoła św Jana za Bramą Warszawską na stary cmentarz archikatedralny. Msza św. pogrzebowa we wtorek, dnia 7. bm., o godz. 8,30 w kościele Panny Marji na Ostrowiu Tumskim.

W ciężkim smutku niepocieszona

dg 532 **matka Zofja Kłosowa i rodzina.**

Po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Otton Sailer

właściciel mleczarni w Skokach

przeżywszy lat 67. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Skokach, ul. Dworcowa 1 odbędzie się w niedzielę. dnia 5 stycznia 1936 r. o godz. 2 po poł. do kościoła, poczem po nabożeństwie eksporta na cmentarz parafjalny.

W ciężkim smutku pogrążona

Pg 2190-1,36 **żona z rodziną.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Skoki, ul. Dworcowa 1, Duszniki, Monachjum, Setleé U. S. A., Kołdrąb.

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki. Klasztorna 14. Tel. 27-69.

Dnia 31 grudnia 1935 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Czesław Malinowski

Sodalis Marianus.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4 stycznia 1936 r. z kościoła św. Marcina po mszy św. o godz. 10 na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej. W niedzielę, dnia 5. 1. 36 msza św. w kaplicy Sodalicyjnej u O. O. Jezuitów o godz. 9,30. Duszę Zmarłego polecamy modlitwom Szan. Członków.

Pg 2183-1,32 **Sodalicja Kupców.**

KTO ZAMIERZA

się etablować w centrum handl. Poznania lub przenieść swą placówkę z bocznej dzielnicy na Stary Rynek — wzgl. otworzyć filję w najwięcej handlowej dzielnicej miasta —

MA OBECNIE MOŻNOŚĆ

zgłaszając się natychmiast do organizacji

Polskich Składów Zjednoczonych,

Poznań, Stary Rynek 87/88 i Kramarska 13/14, dom Bławat Polski.

W domu P. S. Z. przewidziane są wszelkiego rodzaju branże. dg 531

Dnia 31 grudnia 1935 r., zmarł, długoletni członek-jubilat Towarzystwa naszego, ś. p.

Czesław Malinowski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4 stycznia 1936 r. na cmentarz św. Marciński przy ul. Bukowskiej po mszy św., która zostanie odprawiona o godz. 10 w kościele św. Marcina. O liczny udział członków w pogrzebie prosi ng 4 481

Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu.

Dnia 1 stycznia 1936 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza dobra, ukochana matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Bujwidów

Pejagja Formańska

przeżywszy lat 76. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 4. bm. o godz. 14 z kaplicy cmentarnej parafji O. O. Zmartwychwstańców. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie tegoż dnia o godzinie 8.30.

W ciężkim smutku pogrążeni

d 537 **mąż z dziećmi i rodzina.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład pogrzebowy W. Duchewicz. Górna Wilda 56.

Szan. Abonentom „Kurjera Pozn." donoszę, iż **oprawiam** codopiero ukończoną **powieść** p. t. „Pan Dziedzic Ballantrae" po bardzo niskiej cenie. **Oprawa cała płócienna ze złotym napisem 80 gr.** — bez napisu **60 gr.** zg 502

INTROLIGATORNIA

Korzeniewski, Poznań, Wrocławska 18

Kaucją 20.000 zł.

poszukuję posady w handlu przemyśle lub intratnem przedstawicielstwie. Mam rutynę kupiecką, prima referencje, własny samochód. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod ng **4668.**

Poszukuję z dniem 1. 4. 1936 r.

KSIĄŻKOWEJ - BILANSISTKI STARSZEGO EKSPEDJENTA

do oddziału jedwabi i materjałów wełnianych,

EKSPEDJENTA

do oddziału bawełnianego,

STARSZEJ EKSPEDJENTKI

do oddziału konfekcji damskiej oraz

samodzielnego dekoratora

Wyczerpujące zgłoszenia z odpisami świadectw, fotografją oraz podaniem pensji uprasza

Feliks Gumiński

DOM TOWAROWY, Starogard ul. Chojnicka 1

Reflektuję li tylko na pierwszorzędne siły.

dg 530

GENERALNEGO PRZEDSTAWICIELSTWA

poważnych fabryk za gwarancją hipoteczną lub własny rachunek poszukuje trzeźwy, rzutki kupiec. Posiadam własne ubikacje handlowe — telefony itd. w centrum Poznania. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zg 12 531.

BLUSKI (Pulowery) KAMIZELKI wełniane

najkorzystniej z firmy **„PANI"**

Aleje Marcinkowskiego nr. 13.

Chwilowo przyjmuję tylko od **4—6.**

Dr. med. L. LAKNER,

Poznań, plac Wolności 9. zg 12546

Cały Poznań zachwyca się od 1-go stycznia

ATRAKCJAMI

w Moulin Rouge

najtańszym i najwykwintniejszym lokalu

pierwszorzędne siły krajowe i zagraniczne na czele

NIKOLAJ SINKOWSKY

Niebywała atrakcja Pg 2180-1,9

Wstęp wolny! Ceny niskie! 2 orkiestry!

Zwraca się specjalną uwagę na codzienne ulubione „Five o'clock Tea" — Kawa, herbata 75 groszy

---

Historyczne pocztówki trójbarwne

Powstanie Wielkopolskie 1918/19 art. malarza Prauzińskiego, komplet 12 sztuk zł **1,50.**

Na kartonie

tenże cykl, formatu 21×16 cm. dla dekoracji sekretarjatów i świetlic komplet zł **2,—**

Odsprzedawcom rabat.

Drukarnia Polska Sp. Akc. Poznań

św. Marcin 70

z 12 446

Zmniejszone dochody — zniżone ceny
podczas Poinwenturowej

WIELKIEJ WYPRZEDAŻY OBUWIA

od 4. 1. br.

Poszczególne partie obuwia o zdekompletowanej numeracji wyprzedaje częściowo poniżej cen własnych

Każdy zakup — bezsprzeczna korzyść dla kupującego

Przyjmuje asygnaty „Kredyt“

F. KASPRZAK Stary Rynek 55

Nowoczesny magazyn obuwia

Pg 2181/2-129/30

Żądajcie kuponow przy każdym zakupie! Zbierajcie kupony!

Darmo na Nowy Rok

dla Ciebie RADJO

i wiele innych cennych premij jak:

2) **Serwis stołowy porcel.** 31 części
3) **Sztuciec z futerałem** 24 części
4) **Aparat fotograficzny Kodak**
5) **Sześć nagród — książki** „Z Armją Klucka na Paryż“, Dr. W. Jacobsona.
6) **Cztery nagrody** prenumerata „Jlustracji Polskiej“

PRÓCZ TEGO GOTÓWKĄ 30 zł - 20 zł - 5 RAZY PO 10 zł

w Wielkim Konkursie Noworocznym Kupców

w „KURJERZE POZNAŃSKIM“

urządzonym przez niżej ogłoszone poważne miejscowe firmy, pragnące dać swym klientom prócz pierwszorzędnego towaru cenne upominki na Nowy Rok.
Każdy może jedną z tych cennych premij otrzymać, zupełnie **DARMO** czyniąc zakupy **tylko w firmach poniżej ogłoszonych,** gdzie otrzyma przy **każdym zakupie od 1 złotego**

DARMO CENNY KUPON

Dnia 21 stycznia 1936 osoba, która złożyła w Administracji Kurjera Poznańskiego, św. Marcin 70, największą ilość kuponów, otrzyma **DARMO RADJO!** Następne osoby z kolejno największą ilością kuponów, otrzymają dalsze cenne premje, wymienione powyżej.

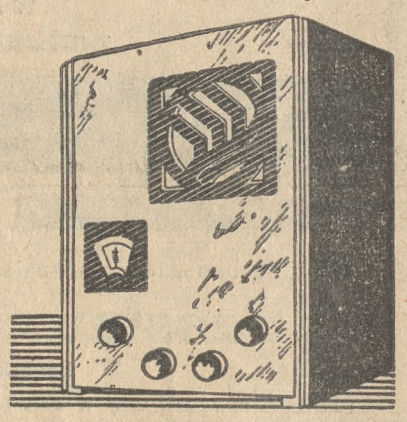

Radjo Kosmos z firmy „Poznańskie Tow. Radjowe“

Premje można oglądać w oknie składu cygar p. J. Szrejbrowskiego, ulica Fredry 1.

KUPONY

można otrzymać tylko — w następujących firmach:

Na karnawał
PERFUMY — WODY KOLONSKIE — PUDRY MYDŁA TOALET.
Centralna Drogerja - J. Czepczyński
Stary Rynek 8
Drog. Uniwersum, Fr. Ratajczaka 38

Wyroby skórzano-galanteryjne
Stanisław Czarnota
Poznań, ul. Br. Pierackiego nr. 8.
TOREBKI — PARASOLE — WALIZY
NESESERY. — PRZYJM. REPARACJE

WĘDLINY-KONSERWY-SZYNKI
B-CIA DAWIDOWSCY
Poznań, Pierackiego 17, tel. 3780
Praktyczne podarki.

Foto-Greger
ulica 27 Grudnia 18
Artykuły fotograficzne i optyczne.

S. KAŁAMAJSKI
POZNAN, plac Wolności 6
Towary krótkie, galanteryjne. Modne artykuły damskie.

Konfekcja męska - chłopięca - dziecięca
W. KONKIEWICZ
STARY RYNEK 8
SUKNA PODSZEWKI

OBUWIE-KALOSZE-SNIEGOWCE
Najtańsze — z dobrych najlepsze
LUDWIK KRUK
Poznań, Stary Rynek 9
K. P. O. - Stary Rynek 58

PORCELANA STOŁOWA
Szkło - kryształy - sztućce - wyprawy - podarki
„OZDOBA“
Poznań, ul. św. Marcin 4

Największy specjalny magazyn radjotechniczny
Poznańskie Tow. Radjowe
Poznań, Fr. Ratajczaka 39, tel. 3430

Materjały damskie, jedwabie, materjały męskie, płaszcze damskie, futra, firany, materjały meblowe
Dom Handlowy
Fr. Woźniak
Poznań, ulica Rynkowa

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

55 000
wpłace na kupno kamienicy. — Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 81 514

Plac
pod zwartą budowię, dobre położenie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 961

Kupię
domek 3-pokojowy z kuchnią bez obciążeń, blisko Poznania, albo miasteczku z dobra komunikacją do Poznania. Cena ostateczna 3.500 zł — 3.000 zł płatne natychmiast. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 81 847

Sprzedam
willę, trzymieszkaniową, odnowioną, centralne ogrzewanie, — blisko opery gotówką. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 901

Kupię
dom wpłaty do 30.000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 840

Willę
w Poznaniu 2×3 pokoje, łazienki światło elektryczne sprzedam. — wpłaty 14.000 zł, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 908

120 000,—
wpłacę na nowy komfortowy dom wprost od właściciela. Oferty Kurjer zdg 82 024

Dom
trzypiętrowy, miejsce gimnazjalnem 30.000 amortyzacja. Administracja Domów Poznań, Szkolna 12. zdg 82 170

4. OSOBISTE

Wróciłam
Jola. zdg 82 119

Ostrzeżenie
Za długi swego męża Adama Sobiesińskiego, z którym nie mieszkam, nie odpowiadam. Marja Sobiesińska. zdg 81 867

6. OŻENKI

Dla krewnej
lat 28, przystojny wykształcony, nieskazitelnej przeszłości, gospodarnej, z wyprawą i zapewnionym posagiem, poszukuje znajomości pana (akademika — oficera) na odpowiedniem stanowisku w celu matrymonjalnym. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego w Poznaniu pod zdg 81 789. Dyskrecja zapewniona.

Dla
brata młodego, przystojnego zbożowca, własne przedsiębiorstwo, gimnazjalne wykształcenie szukam odpowiedniej żony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 822/3

2. PIENIĄDZ

400 zł
pożyczki, stała urzędniczka na wyższej posadzie — dobry procent — zabezpieczenie. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 81 936

3 000,—
I hipotekę, willi, śródmieściu poszukuję. Zgłoszenia Kurjer Poznański portj. 2841

7. SPRZEDAŻE

Sprzedam
pracownię kapeluszy damskich. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 116

Rzeźnictwo
kompletne urządzenie korzystnie sprzedam. Wierzbiecice 28. zdg 82 090

Samochód
Chevrolet 4-cylindrowy, używany tanio do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 866

Kapelusze
Pulowery —
damskie męskie, nowości zimowe
Pończochy — Bielizna
Trykoty — Krawaty
Rękawiczki
poleca najkorzystniej
Svenda — Drnek
Poznań, Stary Rynek 65. dg 4699-4 700

Antyczną szafę
renesansową 16 wieku wspaniałemi rzeźbami tanio odsprzedam. Zgłoszenia 14—18 godz. Brandt, pl. Sapieżyński 2 — 11. Pg 2 188-57,365

Hodowlane bażanty obrączkowane
odda tanio. Drews. Dzwierszno, pow. Wyrzysk. zdg 81 123

Szafy
szafki biurowe
nowoczesne żaluzjowe. Skóra S-ka Al. Marcinkowskiego 23. dg 19 022

Futra
damskie, męskie, wszelkie skóry stale na składzie. — Magazyn futer
Z. Goździejewicz
Podgórna 10.
Pracownia kuśnierska na miejscu dg 5 080

Kawiarnię
restauracje przy Starym Rynku korzystnie sprzedam. — Poznań, Wodna 27 skład cukierków. zdg 81 958/9

Wózek
ręczny sprzedam. Nowak, plac Nowomiejski 4. zdg 81 897

Blüthnera
pianino koncertowe. Marcina 15 m. 5. zdg 81 930

Zakład
fryzjerski korzystnie do nabycia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 888

Skład
towarów krótkich i galanterji dobrze prosperujący. Marszałka Focha 189. zdg 81 894

Sprzedam
nowy dom piętrowy w Dębcu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 837

Skład
cukierków pokojem. Adres Kurjer Poznański zdg 81 830

Kanapę
dwa fotele pluszowe. Al. Hetmańska 10, m. 2. zdg 81 827

Skład
cukierków mieszkaniem (Bilardem) zaprowadzony sprzedam. Szymczak Marsz. Focha 39. zdg 81 854

Meble
z powodu wyjazdu tanio. Podhalańska 4, pomiędzy 4 a 7. zdg 81 946

Airdel - Terier
rasowy na sprzedaż. Podhalańska 4, pomiędzy 4 a 7. zdg 81 947

Restaurację
dobrze prosperującą tanio sprzedam. Skarbowa 15, mieszkanie 7. zdg 82 003

Pianino
Volkenhauer, Stroma 24. Gerlach zdg 82 000

Restaurację
jadłodajnię spowodu stosunków rodzinnych sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 81 921

Magiel
tanio sprzedam. Bloch, Aleje Macrinkowskiego 15. zdg 81 992

Skład
kolonjalny sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 81 991

Fortepian
Pleyela tanio sprzedam. Orzeszkowej 1 — 2. zdg 81 986

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 6 890/1

Skład
towarów krótkich, centrum sprzedam towarem, bez. Adres Kurjer Poznański zdg 81 974

Dam
auto za radjo lub maszynę do pisania. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 018

Dog
suka odchowana, tresowana, czysta, gwarancja rodowód 60 zł. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 017

Skład
cukierków, owoców, delikatesów, pieczywa centrum zaprowadzony towarem lub bez sprzedam zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 82 080

Łóżko
dziecięce mosiężne sprzedam. — Biuro posłańców, Stary Rynek 43, telefon 28 36. zdg 82 077

Zakład
fryzjerski sprzedam, czynsz miesięczny zł 25. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 021

Maszyna
krawiecka, smoking. Szymańskiego 9 — 9. zdg 82 172

Pianino
pierwszorzędne sprzedam. Pierackiego 10, m. 10 zdg 82 167

Oryginalne
wieczne pióro Parkera, złote, męskie i pierścień sygnet złoty 585 stempl., ładne okazy sprzedam. Ślusarska 2, m. 9, III. zdg 82 166

Cylinder
melonik (Habiga) nr. 57 tanio. — Rakowska, Pocztowa 1. zdg 82 132

Koszule
frakowe, smoking eleg. 32, 34, 42, 44 jeszcze na składzie. Cena wyprzedażowa 450—5.— Rakowska, Pocztowa 1. zdg 82 131

Masło
deserowe codziennie świeże w beczkach oddam tanio. Markowski, Jasna 16, tel. 68-95. Pg 2 185-1.33

Młocarnię lokomobilę
i prasę do słomy „Lanza" odda Markowski, Poznań, Jasna 16. Pg 2 184-1.34

Sprzedam
korzystnie bufet. Przecznica 10, mieszkanie 1. zdg 82 035

Większa
partja kartofli jadalnych w każdej ilości do sprzedania. Przybylska, ulica Masztalarska 8a I ptr. (tel. 59-60). zdg 82 152

11. KUPNA

Kwity
lombardowe, srebro, złoto, brylanty, kupuję „Lamus", Strzelecka 1. Pg 2 115-53,2

Kupię
motocykl z przyczepką lub bez w dobrym stanie gotówką. T. Derczyński, Środa. zdg 81 937

Słuchawki
radjowe kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 964

Radjo
firmowe bateryjne, mało używane kupię. Oferty cena do Kurjera Poznańskiego zdg 82 014

Wilka
1-rocznego kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 100

Nasadkę kominową
fabryczną kupię. Śledziński Wroniecka 17 telefon 12-42. zdg 82 141

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
1 ptr. z łazienką Dębiec, Szczepana 2b. Wojciechowski (gospodarz). zdg 81 863

Pięciopokojowe
komfort od 1 lutego. Chełmońskiego 10. Wiadomość u stróża. zdg 81 821

Willa
z ogrodem, komfort. 7 pokoi, Aleja Szelągowska zaraz wydzierżawię. Marja Klabecka — Tama Garbarska 7. Zgłoszenia od 14 do 16. telefon 36-66. zdg 81 841

Mieszkanie
3 lub 4 pokojowe z łazienką do wydzierżawienia od zaraz. Swarzędz, Kilińskiego 10. zdg 81 941

5
pokoi kuchnia od 1. 2. Marynarska 5. zdg 81 951

5 pokojowe
II piętro, Szewska 9 od 1 lutego do wynajęcia Oferty Kurjer Poznański zdg 82 050

Pokój
meblami sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 106

2 pokoje
bez kuchni wejście z klatki I., front, Skarbowa od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 093

Centrum
dwupokojowe kuchnia 35, trzypokojowe. Działyńskich 11 „Parceuls". zdg 82 055

4 pokoje
kuchnia, łazienka, balkon zaraz od gospodarza. Staszica 5, m. 7. zdg 82 054

Trzypokojowe
komfort (Wilda) czynsz miesięczny. Radowicz, Półwiejska 38 a — 8. zdg 82 023

Trzypokojowe czteropokojowe
komfortowe, ogród, balkon. — Chełmońskiego 15. zdg 82 144

13. SZUKA MIESZK.

Urzędnik
państwowy pokoju kuchnią śródmieściu, pół roku zgóry. Aleje Marcinkowskiego 28 — 23. zdg 81 898

3 pokojowego
mieszkania od 1. 2. szukam Jeżyce, Łazarz, pół roku zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 931

Poszukuję
mieszkania 2—3 pokojowego śródmieściu. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 81 892

Urzędnik
3 pokoje, komfort, centrum od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 838

Pokoju
kuchnią szukają bezdzietni posadzie państwowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 849

Urzędnik
na dobrem stanowisku poszukuje 3—4 pokojowego mieszkania z wygodami. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 902

2 pokoje
kuchnią poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 968

Poszukuję
pokoju od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 020

3 pokojowego
mieszkania słonecznego z wygodami poszukuje kupiec. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 82 134

15. POKOJE UMEBL.

Pokój
Skryta 1 — 1. zdg 81 488

Komfortowe
paniom. Jasna 8 — 4. zdg 81 935

Panience
Skryta 10 — 1. zdg 81 862

Dwuosobowy
Wierzbięcice 13 m. 20. zdg 81 879

Pokój
utrzymaniem. Półwiejska 19 m. 8. zdg 81 880

Pokój
elegancki z centralnem ogrzewaniem. Sienkiewicza 3 m. 3. zdg 81 881

Pokój
duży Kantaka 8, m. 4. zdg 81 747

Pokoje
używalność kuchni. Dąbrowskiego 41 — 6. zdg 81 869

Pokój
telefon Matejki 61 — 6. zdg 81 829

Frontowy
elektr. Woźna 13—9. zd 81 818

Konopnickiej
15, I. zdg 81 842

Stancja
gimnazjastom przy rodzinie inteligentnej. Pomoc nauce. Pocztowa 31a — 13. zdg 81 883

Dwuosobowy
lub jedno, centralne ogrzewanie, Matejki 50 — 6 zdg 81 851

Tanio
Strumykowa 38 — 7 zdg 81 944

Jedno
dwuosobowy, centralne, telefon, niekrępujące. Młyńska 3 — 11. zdg 81 953

Niekrępujący
elektryczność. Szwajcarska 19, m. 9. zdg 81 998

Pokój
Marcina 64, III., front. zdg 82 002

Pokój
1 lub 2 panów. Focha 43, skład delikatesów. zdg 81 999

Ładny
z fortepianem frontowy I ptr. lub skromny pokój od 15. 1. 36 r. Gen. Prądzyńskiego 55, m. 3. zdg 81 910

Dwuosobowy
front, łazienka, dla inteligencji. Cieszkowskiego 7 — 11. zdg 81 923

Pokój
Ogrodowa 19, m. 9 zdg 81 993

Pokój
do wynajęcia zaraz. Składowa 12, m. 26. zdg 81 984

Słoneczny
Nowomiejski 5, wejście III, ogrodowe — 20. zdg 81 980

Dwuosobowy
Wrocławska 3, m. 5. zdg 81 979

Pokoik
Łąkowa 7, m 6. zd 81 978

Tanio
czysty. Strzałowa 6, m. 2. zdg 81 975

Ładny
ciepły. Marcina 74 I., 18 front. zdg 81 973

Podgórna 10a
mieszkanie 11. front, inteligentnemu panu zdg 81 967

Elegancki
panu zaraz. Ogrodowa 12—10. zdg 81 966

Żupańskiego
5 — 3. zdg 81 965

Pokój
umeblowany od zaraz. Mostowa 37, m 11. zdg 82 046

Dwa
frontowe — telefon. 27 Grudnia 4 — 4. zdg 82 107

Niekrępujący
frontowy wynajmę. Drużbackiej 1, mieszk. 4. zdg 82 096

Niekrępujący
Śniadeckich 30 — 9. zdg 82 092

Elegancki
panu. Jasna 12 — 5 narożnik Dąbrowskiego. zdg 82 078

Dworcu
Focha 27, front, II. Sypniewski. zdg 82 075

Pokój
duży łazienka dla pana zaraz. — Poznańska 27, m. 7. zdg 82 068

Elegancki
Ratajczaka 11 a — 102. zdg 82 053

Pokój
Patrona Jackowskiego 9, m. 4. zdg 82 051

Jedno-
dwuosobowy dla urzędnika. — Kraszewskiego 4 — 9. zdg 81 698

Niekrępujące
panom — małżeństwu, łazienka. Kochanowskiego 17 — 1. zdg 82 027

Przy Zamku
elegancki, niekrępujący, elektryczność. Wały Jana III. 11 — 4. zdg 82 022

Klatka
panu. Pierackiego 12 — 11. zdg 82 168

Pokój
utrzymaniem zaraz. Marcina 4—8 zdg 82 163

Próżny
lub umeblowany zaraz. Górna Wilda 122 — 10. zdg 82 158

Frontowy
dobrze umeblowany, światło elektryczne. Wierzbięcice 37 a, m. 9. zdg 82 180

Plac Wolności
14a, m. 12, komfortowy, centralne, winda, utrzymanie zaraz zdg 82 040

Panu
frontowy, klatki, własną pościelą tanio. Nowa 5, m. 5. wchód Murna 1. zdg 82 089

Pokój
Focha 15a — 3. zdg 82 083

Cieszkowskiego
6 — 6, jedno- dwuosobowy zdg 82 123

Spokojna
25 — 5. zdg 82 121

Męski
niekrępujący. Strzelecka 3b — 8 zdg 82 122

Dwuosobowy
Św. Marcin 27, m. 12. zdg 82 120

Śródmieście
panu. Garncarska 2 — 8. zdg 82 115

Pokój
1—2 osobowy tanio. Fredry 3 — 9 zdg 82 112

Inteligentnej
u samotnej. Słowackiego 37—15. zdg 82 111

Ciepły
Kraszewskiego 4—8. zdg 82 109

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 82 110

Urzędnikowi
Przecznica 6 — 10. zdg 82 175

Pokoik
Szewska 15 m. 7. zdg 82 154

Przyjezdnym
Ogrodowa 5 — 6. zdg 82 151

Niekrępujący
Kręta 6 — 2. zdg 82 150

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Aleje Marcinkowskiego 16 — 9. zdg 82 148

Niekrępujący
Wielka 15 — 17. zdg 82 139

16. SZUKA POKOJU

Pokój
ciepły, śródmieście Jeżyce, śniadaniem, kolacja. Oferty, cena Kurjer Poznański zdg 81 795

Pokoju
kuchni poszukuję od gospodarza Wilda. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 909

Szukam
pokoiku od 15 bm. w śródmieściu Oferty Kurjer Poznański zdg 82 160

Eleganckiego
pokoju ewtl. utrzymaniem, blisko centrum, kulturalnym domu, poszukuje młode, pracujące małżeństwo od 15. stycznia. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 81 845

Pokoju
ciepłego, niedrogo ewentl. z utrzymaniem, najchętniej okolica Przecznicy poszukuje studentka. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 81 954

Pani
centrum zaraz, cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 976

17. LOKALE

Handlowe
ubikacje dawniej drukarnia przy Podgórnej i św. Marcinie wynajmę. Jaroszyk, Chwaliszewo 24. zdg 81 468

4 pokoje
na lokal handlowy, wzgl. dla lekarza przy narożniku, ul. Św. Marcina i Ratajczaka do wynajęcia wprost od gospodarza. Cena 90 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 982

Ratajczaka 38
ubikacja przemysłowa lub warsztatowa od zaraz. zdg 81 410

Rzeźnictwa
nadające się na każdy inny interes do wynajęcia. Górecka 95. zdg 81 903

Ubikacji
przemysłowej poszukuję. Górna część miasta. Telefon 25-13 zdg 81 985

Duże
ubikacje sklepowe na warsztat, względnie na przemysł od zaraz wolne. Poznań, Szewska 9 zdg 82 049

Lokale
fabryczne, około 600 kw. mtr. jasne, poszukiwane od zaraz. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 82 159

Lokalu
nadającego się na restauracje lub kawiarnię poszukuję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 169

Cukierniczą
pracownię, piec, dobrym stanie wydzierżawi gospodarz. Dąbrowskiego 36, (portjer). zdg 82 108

18. DZIERŻAWY

Dzierżawy
100—200 mórg poszukuje od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdrg 81 475

21. LICYTACJE

Lokal licytacji
Stary Rynek 46/7 sprzedaje wszelkie urządzenia mieszkaniowe. Pg 6 962-52,31

23. ROZMAITE

Krawiectwo
damskie śródmieściu Poznania spowodu ożenku korzystnie oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 932

Wróżbiarka
Świętosławska 8 — 1. zdg 81 857

Koncesją
na detaliczną sprzedaż wódek monopolowych potrzebna. Oferty Korczak, plac Sapieżyński 2a, m. 16. zdg 81 907

Kto z litościwych
ludzi przyjdzie z pomocą bodaj groszową biedocie graniczącej z rozpaczą. Łaskawe oferty upr. Kurjer Poznański pod zd 80 082/3

Specjalność
suknie wizytowe, balowe, wykonuje 12 godzinach. Szkolna 11, m. 12. zdg 82 125

Dziewczynkę
8-mies. odda na utrzymanie opiekun. Warunki proszę do Kurjera Pozn. zdg 82 161

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota 4 stycznia.

6.30 Audycja poranna: **7.20** — dziennik: **11.57** sygn. czasu: **12.03** dziennik: **12.15** koncert ork. Ad. Furmańskiego: **13.00** zespół harmonistów Kaczyńskiego: **13.25** — chwilka gospodarstwa domowego: **15.00** „Gruba gra" — humoresk.: **15.15** „Nasz handel morski": **15.30** sekstet J. Klechniowskiej: **16.00** lekcja j. francuskiego: **16.15** pieśni wykona A. Bielakow: **16.30** — „Skrzynka techniczna": **16.45** — „Cała Polska śpiewa": **17.00** — transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie. Kazanie: „Matko Najczystsza" wygł. ks. kap. Dymarski: **19.40** sport: **19.50** pog. aktualna: **20.00** „Wieczór Kolend" wyk.: ork P. R. pod dyr. Maklakiewicza, Rybicki i chór P. P. W. **20.45** dziennik: **20.55** Obrazki z Polski współczesnej": **21.00** „Audycja noworoczna dla Polaków z zagranicy": **21.30** „Wesoła Syrena": **22.00** muzyka lekka wyk. m. ork. P. R.: **23.05** „Spacer po Europie" — retransmisje ze st. zagranicznych.

Niedziela, 6 stycznia.

9.00 Sygnał czasu i kolenda: **9.03** „Gazetka rolnicza": **9.40** dziennik poranny: **10.30** tr. nabożeństwa z kościoła ś... Krzyża w Warszawie. Kazanie na temat „U progu zbawienia", wygł. ks. prof. Stanisław Lisoń. W czasie nabożeństwa śpiewać będzie chór Świętokrzyski pod kier. ks. prof. J. Urszulika: **11.57** sygn. czasu: **12.15—14.00** por. symf. pod dyr. O. Straszyńskiego z udz. Alberta Katza (wiolonc.). W przerwie ok. godz. 13.00 Teatr Wyobraźni: Fragment słuchowiskowy z dramatu Stanisława Przybyszewskiego p. t. „Odwieczna baśń" w opr. i ze wstępem Stanisława Wasylewskiego (z Poznania): **14.00** „Pierwsi nasi królowie" — rozdział z książki Juljana Wołoszynowskiego p. t. „Było ta!": **15.45—16.00** „Wójtowie przed mikrofonem" aud. lokalna: **16.00—16.15** „O Stasiu-Narciarzu", opowiadanie Jerzego Giżyckiego dla dzieci starszych (fragment z powieści „Na Dalekim Zachodzie"): **16.15** koncert kameralny z Poznania. Wyk.: Józef Madeja (klarnet), Jan Rakowski (altówka) i Franciszek Łukasiewicz (fort.) Wolfgang Amadeusz Mozart: Trio nr. VII na klarnet, altówkę i fort. (I wykon.): **16.45** „Cała Polska śpiewa", Kolendy w wyk. chóru Tow. „Lutnia" pod kier. Kazimierza Jurdzińskiego: **17.00** „Kanarki przed mikrofonem" (aud. z Torunia). (Poznań nadaje transmisje lokalną). **17.40** „Migawki regjonalne", audycja p. t. „Fiakier! Wolny?" (ze Lwowa): **18.00** recital skrz. Zdzisława Roesnera. **18.30** Powszechny Teatr Wyobraźni: Słuchowisko oryginalne Arnolda Wilnera p. t. „Jubilat" (wznowienie): **19.45** „Co czytać?" — nowości literackie: **20.00** „W muzykalnym domu", „Wieczór ballad": **20.45** odczyt ze Lwowa: **20.50** dziennik: **21.00—21.30** „Na wesołej lwowskiej fali": „Może będzie?" (ze Lwowa): **21.30** „Podróżujmy": „Historje z końca świata": **21.45—22.00** wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R. **22.00** muzyka taneczna w wyk. małej ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego i „Trójki Radjowej".

POZNAŃ

Sobota 4 stycznia.

Poznań — 6.50 i 7. 30 muzyka z płyt: **7.50** program: **13.30** muzyka lekka z płyt: **14.30** „Tańce i pieśni śpiewają słynni artyści" — (płyty): **15.20** giełda: **18.30** „Odpoczynek człowieka przepracowanego": **18.40** pogadanka: **18.45** program: **18.55** skrzynka muzyczna: **19.05** koncert reklamowy: **19.35** sport.

Niedziela, 6 stycznia.

Poznań — 9,15 muzyka z płyt: **9,50** program: **10,00** muzyka orjentalna i lekka z płyt: **12,03** pogadanka dla dzieci „Trzej królowie odwiedzają Wojtusia": **14,20** koncert życzeń z płyt: **15,00** pog. roln. p. t. „Zimowe czynności ogrodnicze": **15,10** płyty: **15,15** pog. rol. „Pomyśl rolniku o przychówku": **17,00** piosenki w wyk. L. Szreterówny i Karola Hanusza: **19,00** program: **19,10** sport: **19,15** płyty.

WARSZAWA

Sobota 4 stycznia.

Warszawa — 14.30 piosenki przebojowe: **15,20** giełda: **18,30** przegląd wydawnictw: **18.55** przegląd rolniczej prasy.

Niedziela, 6 stycznia.

Warszawa — 9,15 płyty: **9,50** program: **10,00** płyty: **12,03** przegląd teatralny: **14,20** muzyka salonowa w wyk. zespołu i z udz. solistów z płyt: **15,00** godzina rolnika: „Sprzedaż produktów rolnych bez pośrednictwa" — przegląd rynków produktów rolnych i muzyka z płyt: **17,15** muzyka taneczna: **19,00** program: **19,10** płyty: **19,40** sport.:

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na sobotę:

17.00 Radio Paris. Muzyka lekka. **17.15 Medjolan.** Muzyka taneczna. **17.40 Brno.** Koncert solistów. **17.55 Praga.** Melodje operetkowe.

18.00 Koenigswusterhausen. Ludowe pieśni i tańce. **18.15 Berlin.** „Nad modrym i pięknym Dunajem" — audycja muz. **Anglja — (Nat. Progr.).** Muzyka taneczna. **18.55 Budapeszt.** Muzyka cygańska.

19.00 Berlin. „Muzyka o zmierzchu". **Kolonja.** „Trio f-moll Dworzaka. **19.10 Wiedeń.** „Księżniczka dolarów" — operetka Leo Falla. **19.15 Ryga.** Muzyka romantyczna. **19.30 Anglja (Reg. Progr.)** Koncert radjoork.

20.00 Oslo. Koncert radjoork. **Leningrad.** Koncert symfon. **Bukareszt.** Muzyka jazzowa. **20.05 — Praga.** „Dawne dobre czasy", radjomontaż: **20.10 Lipsk.** Wesoły program: **Królewiec.** Muzyka taneczna. **Berlin.** „Wesoła wędrówka po Berlinie". **20.20 Beromunster.** „Kochany Augustynek" — operetka Falla. **20.30 Rzym** „Il matrimonio segreto" — opera Cimarosy. **Medjolan.** Koncert chóru. **20.50 Kopenhaga.** „Rytmy węgierskie".

21.00 Anglja (Reg. Progr.). — „Zemsta nietoperza" — operetka J. Straussa (akt I). **21.10 Sztutgart.** Muzyka ludowa. **21.30 Medjolan.** Pieśni neapolitańskie. **Anglja (Nat. Progr.).** „Rytmy taneczne". **Anglja (Reg. Progr.).** — Recital fortepianowy. **21.40 Budapeszt.** Muzyka taneczna. **21.45 Radio Paris.** „Dragoni z Villars" — opera kom. Maillarta.

22.10 Wiedeń. Pieśni i arje. — **Bukareszt.** Muzyka lekka. **Poste Parisien.** Muzyka tan. **22.30 Berlin.** Wesoły wiecz. sobotni. **Koenigswusterhausen.** „Nocna muzyczka"; **Wrocław.** Muzyka taneczna. **Lipsk.** „A jutro niedziela" — wesoły koncert. **Praga.** — Koncert radjoork. **22.45 Luksemburg.** „Le Chemineau", opera Lerouxa.

23.00 Koenigswusterhausen. — „Prosimy do tańca". **Anglja (Nat. Progr.).** Koncert symf. z Queens-Hallu. **Monachjum.** Koncert nocny. **Sztockholm.** Muzyka taneczna. **Hamburg.** Muzyka taneczna. **23.05 Wiedeń.** Muzyka taneczna. **23.10 Kopenhaga.** Muz. taneczna. **23.40 Anglja (Reg. Progr.).** Muzyka taneczna. **23.45 Radio Paris.** Muz. taneczna.

24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

na niedzielę:

12.00 Berlin. „Muzyka w południe". **Monachjum.** Koncert południ. **Królewiec.** Koncert rozrywkowy. **Hamburg.** „Muzyka w południe". **12.20 Praga.** Koncert radjoork. **12.30 Budapeszt.** Koncert orkiestry operowej. **12.55 Wiedeń.** Muzyka lekka.

14.15 Berlin. Drobiazgi muzyczne. **14.25 Lipsk.** Koncert kompozytorski J. Weismanna.

15.00 Hamburg. Niemieckie tańce ludowe. **15.30 Bruksela franc.** Melodje klasyczne. **15.40 Wiedeń.** Występ kwartetu Rothschilda. **15.50 Bukareszt.** Muzyka lekka.

16.00 Koenigswust. Muzyka lekka. **Kolonja.** Przyjemnostki z Kolonji". **Praga.** Konc. popołudniowy. **17.00 Bruksela flam.** Muzyka tan. **Bukareszt.** Koncert radjoork. **Rzym.** Koncert symf. z Augusteo. **Budapeszt.** Współczesna muzyka francuska. **17.10 Ryga.** Romantyczna muzyka operowa. **17.15 Oslo.** „Melodje północy", koncert. **17.30 Anglja (Reg. Pr.).** Orkiestra tangowa. **17.50 Wiedeń.** Koncert rozrywkowy.

18.00 Koenigswust. Muzyka lekka i taneczna. **18.00 Lipsk** „Od setnego w tysiączne", wesoła aud. muzyczna. **Leningrad.** „Bal maskowy", opera Verdiego. **Królewiec.** Koncert popuł. **Monachjum.** Utwory W. Niemanna w wyk. kompozytora. **Radio Paris.** Muzyka lekka. **18.10 Bratisława.** Węgierska muzyka fortep. **18.20 Anglja (Nat. Pr.).** Muzyka kameralna. **18.25 Kolonja.** Muz. rozrywkowa. **Sztutgart.** Muzyczka i piosenki. **18.45 Hamburg.** Utwory J. S. Bacha. **Budapeszt.** Muz. cygańska.

19.00 Berlin. Muz. o zmierzchu **19.10 Praga.** Walce i marsze. **19.30 Anglja (Reg. Pr.)** Koncert radjoorkiestry.

20.00 Berlin. Muzyka lekka. **Frankfurt.** Koncert symf. **Oslo.** Koncert orkiestrowy. **Monachjum** „Liselotte", operetka Kuennekego. **Szutugart.** Wesoła aud. lud. **Koenigswust.** Koncert Wagnerowski z Filharmonji. **Wrocław.** Koncert muzyki rosyjskiej. **20.10 Królewiec.** „Miłość wojny i papryka" operetka Tantsa. **20.10 Budapeszt.** Melodje operetkowe. **20.35 Medjolan.** „Wiosna", operetka O. Strausa. **20.50 Praga.** Koncert orkiestr. pod dyr. M. Malko.

21.00 Bruksela franc. „Gdybym był królem" opera kom. Adama. **21.00 Lipsk.** Koncert mistrzowski Utwory G. Schumanna pod dyr. kompozytora. **21.15 Oslo.** Recital wiolonc. **21.30 Wieża Eiffla.** Koncert orkiestrowy.

22.00 Budapeszt. Muzyka jazzowa. **Sztokholm.** Program rozrywkowy. **22.15 Kopenhaga.** Muzyka franc. **Rzym.** Muzyka taneczna. **22.20 Wiedeń.** Utwory fort. Liszta. **22.30 Monachjum.** „Muzyka późną nocą". **Koenigswusterhausen.** „Nocna muzyczka". **22.35 Praga.** Muzyka salonowa. **22.45 Anglja (Nat. Pr.)** Muz. lekka. **22.45 Strasburg.** Koncert orkiestrowy.

23.00 Koenigswust. „Prosimy do tańca". **Kopenhaga.** Muzyka taneczna. **Budapeszt.** Muzyka cygańska. **23.15 Wiedeń.** Muzyka baletowa i taneczna. **23.45 Radio Paris.** Muzyka tan.

24.00 Frankfurt i Sztutgart. „Broń kobiet", operetka osnuta na tle motywów p. Linckego. **Berlin.** Muzyka lekka. **Bruksela flam.** Muzyka tan.

Na Karnawał
polecam wykwintną
bieliznę damską
i pończochy
J. SCHUBERT
Fabryka Bielizny
Dom Płócien
Poznań,
St. Rynek 76,
Dom Czerwony
Prosimy dokładnie zważać na numer domu.
Pg 2091-52,37

Przepisywanie
maszyną. Dom Zleceń. Szkolna 12
zdg 82 171

Dziecko
dam na własne. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 164

Dziecko
na wychowanie dobrego domu przyjmę. Wierzbiecice 19, m. 16.
zdg 82 135

Szyję
elegancko, tanio. Kręta 24 — 4.
zdg 82 028

Tapczany
garnitury pierwszorzędne poleca Poznań, Kręta 23. zdg 82 085

Tapicer
Lewicki, naprawia materace 3,— leżanki 4,— Łazienna 1c.
zdg 82 114

Krawcowa
dom i poza dom. Bukowska 7 m. 4. zdg 82 143

Jeżeli
Fotografje to Fotoexpress, św. Marcin 6. zdg 82 012

24. NAUKA

Kursy handlowe
Sawickiego pl. Wolności 2. Nowy kurs 7 stycznia. zdg 81 738

Rysownik
portrecista prima. Zamówienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 874

TEATRY

TEATR POLSKI: Piątek, 3. 1. „Piosenka o Nadinie".

TEATR WIELKI (Opera):
Piątek, 3. 1. „Rose-Marie"
Sobota, 4. 1. „Aida". Pożegnalny występ śpiewaczki murzyńskiej **Cataliny Jarboro.**
Niedziela, 5. 1. o godzinie 15: Przedstawienie sylwestrowe **po cenach popularnych od 50 gr do 2 zł.**
Niedziela, 5. 1. o godzinie 20: „Rose-Marie".

TEATR NOWY: Piątek, 3. 1. „Nasze maleństwo".
Sobota, 4. 1. „Manuela".
Niedziela, 5. 1. o godzinie 15,30: „Nasza szopka".
Niedziela, 5. 1. o godzinie 20: „Zakochani" — premjera.

KINA

Poznań, piątek, 3. 1.
ALKAZAR: „Bezdomny".
APOLLO: „Księżniczka Czardasza".
CORSO: „Miłość Tarzana".
GONG: „Casanowa".
GWIAZDA: „Dla ciebie śpiewam".
METROPOLIS: „Księżniczka Czardasza".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Pieśń miljonów".
RENAISSANCE: „Legjon Nieustraszonych".
SŁOŃCE: „Indyjscy piechurzy".
SFINKS: „4½ muszkieterów".
ŚWIT: „Tajemnica Peraku"
TĘCZA-Łazarz: „Wacuś".
TĘCZA-Wilda: „Imitacja Życia".
WILSONA: „Poszukiwaczki złota".

English!
Kursy, lekcje, tłumaczenia: Dr. Arend, Bachelor of Arts of London University, lektor U. P. Działyńskich 6. Pg 6958-57,294

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12 tel. 38-08.
zdg 81 768

Dypl. Profesor
filologji klasycznej udzieli tanio pomocy w nauce (łacina, greka, niemiecki). Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 81 859

Udzielam
w domu i poza domem tanio lekcyj języków: niemieckiego, angielskiego, francuskiego i włoskiego, również przygotowuję nawet słabych uczni do niższych klas gimnazjalnych. Specjalnie: łaciny i greckiego. Oferty proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zdg 81 878

Szkoła tańców Szczurkówny
Pocztowa 23, parter. zdg 81 801

Łacinnik
korepteycje za obfite, smaczne obiady. Słowackiego 8, m. 6.
zdg 81 856

Kursy handlowe Preissa
Skarbowa 11. Nowy kurs
4 stycznia.
zdg 82 026

25. MUZYKA

Fortepian
lub pianino, dzierżawe. Woźna 1 m. 2. zdg 81 820

Orkiestry
dostarcza Jackowski, Działyńskich 3. zdg 81 950

Lekcji
fortepianu 6.—. Marcina 76 — 4.
zdg 81 774

Trio
mieszane accordeon, celo, jazz, śpiew, wolne 15 lub 1. 2 Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 173

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Ekspedjent.
dekorator bławatnik, dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański ng 4 637

Poszukuję od 1. 1. lub później posady
zarządczyni - gospodyni
z długoletnią i wszechstronną znajomością gospodarstwa wiejskiego i miejskiego oraz szycia. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 81 933

Panienka
do obsługi gości, druga do kuchni, restauracji kawiarni szukają posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 934

Pomocnik
aptek. z 7 letn. praktyką, językiem niemieckim poszukuje posady stałej w aptece na Pomorzu, w Poznańskiem lub na Śląsku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 938

Posługi
od 8—12 zł z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 860

Służąca
uczciwa czysta i pracowita poszukuje posady do wszystkiego od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 81 864

Pokojowa
uczciwa, czysta, znająca usługę i prasowanie szuka posady zaraz lub 15 najchętniej do pensjonatu lub hotelu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 875

Księgowy - bilansista
młody, zdolny korespondent szuka posady. Zestawia bilanse, reguluje książki. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 876

Posługi
przed lub popołudniowej poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 877

Posady
jakiejkolwiek poszukuję, złoże kaucję. Za wskazanie wynagrodzę. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 885

Stolarz
lat 23 poszukuje pracy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 81 891

Sierota
chętna poszukuje posługi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 896

Czysta
pracowita dziewczyna sumienna szuka posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 826.

Służąca
młoda z dzieckiem, przyjmie posadę, wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 956

Kursistka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 846

Posługaczka
poszukuje całodziennej posługi, albo na pół dnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 855

Posługi
przed południem poszukuję. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 899

Gospodyni
samodzielna, — pierwszorzędne świadectwa poszukuje posady na majątek od 15 Zna hodowle drobiu, wieprzobicie, zaprawy, ogrodnictwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 904

Kucharka
dobremi świadectwami zna wszelkie prace domowe, dobrem gotowaniem, poszukuje posady lepszym domu od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 905

Młody
pracowity, uczciwy robotnik poszukuje posady, najchętniej w składach. Złoży kaucję Oferty do Kurjera Pozn. zdg 81 912

Dwie
kelnerki, miłe, sympatyczne, poszukują pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 918

Młodsza
dziewczyna poszukuje posady do dzieci lub do pomocy kucharki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 924

Pielęgniarka-higienistka
córka lekarza lat 23 (ukończone gimnazjum) energiczna, mało wymagająca, pogodnego usposobienia, mająca paroletnią praktykę w klinikach w Poznaniu i Warszawie poszukuje odpowiedniej posady, również chętnie na majątku. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznańskiego, Gniezno, ulica Moniuszki.
zdg 81 926

Francuzka-reemigrantka
zna doskonale 3 języki poszukuje posady do dzieci. Miejscowość obojętnie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 81 927

Szukam
pracy administratora, magazyniera, inkasenta, hotelowego lub restauracji. Oferty Kurjer Poznański portj 2842

Młodzieniec
lat 19, sierota poszukuje zajęcia w składzie lub gdziekolwiek — Oferty Kurjer Pozn. zdg 81 969

Urzędnik gosp.
syn po urzędniku gosp., lat 26 z ukończoną szkołą rolniczą, 5-letnią praktyką poszukuje posady urzędnika gosp. lub pisarza od 1. 4. 36. lub prędzej. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 82 044

Ogrodnik
wykwalifikowany we wszystkich gałęziach ogrodnictwa, kawaler, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 095

Bufetowa
młodsza z kilkoletnią praktyką szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 074

Osoba
inteligentna, starsza, zdrowa, dokładna, przyjmie zarząd domu (tam, gdzie jest kucharka). Najchętniej na plebanji. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 065

Nauczycielka
praktyka, rekomendacje, zmieni posadę, majątek. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 064

Krawcowa
rutynowana, szuka posady poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 136

Służąca
pracowita, czysta do wszystkiego z gotowaniem szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 081

Emerytowany
wojskowy szuka posady nadzorcy, inkasenta, woźnego, pakera, zaraz. Kaucja Pożyczka Narodowa 200 złotych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 82 128

Praczka
silna, zdrowa, czysto pierze poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 126

Gorseciarka
w dom i poza dom szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 176

Szofer
kawaler lat 25, trzyletnią praktyką przyjmie posadę, wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 500

Młynarz
z kaucją, w średnim wieku, mający wszechstronną praktykę — znający prowadzenie i reparacje motorów ssąco-gazowych poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański
zdg 81 337

Posady
poszukuje do wszystkiego młodsza. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 81 132

27. WOLNE MIEJSCA

Marszantka
samodzielna i młodsza potrzebna. Zamkowa 6 Sozański. zdg 81 887

Caper
do piwa, tylko pierwszorzędna siła od zaraz potrzebny. Rest. Nurkowski. Sew. Mielżyńskiego 23. zdg 81 831

Dziewczę
do dzieci, lat 15, prac domowych zaraz. Szklarnia Focha 55
zdg 81 828

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 81 825

Apteka w Poznaniu
poszukuje poleconego młodszego magistra farm. lub pomocnika z praktyką znaj. języka niem. Zgł. podaniem warunków, referencyj Kurjer Poznański zdg 81 850

Posługaczka
praniem, gotowaniem. Świadectwa. Szamarzewskiego 27/20.
zdg 81 853

Służąca
przychodnia, inteligentna, zdrowa, pranie, prasowanie do małej rodziny od 15. 1. Matejki 51 — 11 godz. 15. zdg 81 939

Dochodząca
czysta, uczciwa zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 81 942

Uczciwa
dziewczyna potrzebna. Adres Kurjer Pozn. zdg 81 952

Dziewczyna
młodsza zaraz. Ratajczaka 11, m. 45. zdg 82 001

Dziewczyna
uczciwa, czysta, kochająca dzieci do wszystkiego. Krzyżowa 6, m. 4. zdg 81 996

Służąca
z gotowaniem. Szewska 9. Restauracja. Zgłoszenia 4—6.
zdg 81 995

Służący - kawaler
potrzebny zaraz. Zgłoszenia pierwszorzędne poleconych kandydatów przyjmuje Chwałkowo, p. Krobia. zdg 81 911

Służąca
starsza, gotowaniem, praniem, uczciwa, potrzebna na prowincję do małego domu. Wynagrodzenie piętnaście Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 81 914

Ekspedjentka
pierwszorzędna siła z branży rzeźnickiej może się zgłosić. — Mnichowski. Półwiejska 6.
zdg 81 925

Potrzebna
do kasyna urzędniczego kucharka z dobrem gotowaniem. Zgłaszać się Al. Marcinkowskiego 12 u portjera godzina 3—4.
zdg 81 928

Posługaczka
potrzebna. Ratajczaka 11a — 70.
zdg 81 977

Służąca
z gotowaniem praniem. Grunwaldzka 78, I., między 16—19.
zdg 81 970

Retuszerka
zaraz potrzebna posada stała. Fotoexpress, św. Marcin 6.
zdg 82 013

Poszukuje
się sekretarza adwokackiego do większej kancelarji adwokackiej w Poznaniu. Reflektant musi wykazać znajomość fachową, mianowicie w dziedzinie egzekucji. Reflektuje się na siłę do lat 35. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 82 006 do 10. 1. 36. włącznie.

Zawijaczki
które już zawijały potrzebne. — Gaede, św. Wojciech 29.
zdg 82 007

Pomocnik
fryzjerski, dzielny potrzebny zaraz. Grunwaldzka 13.
zdg 82 091

Młodszy
pomocnik - ekspedjent, dobry fachowiec i sprzedawca zgłosić się może z podaniem referencyj do firmy B. Hozakowski, Toruń, Specjalny Skład Nasion, skrzynka poczt. 1. dg 536

Służąca
potrzebna do wszystkiego od zaraz. Wrocławska 32, m. 2. — Maćkiewicz. zdg 82 079

Samochodem
wyjeżdżam na prowincję zabiorę 1—2 panów z towarem. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański
zdg 82 076

Spółdzielnia wojskowa
poszukuje zaraz rutynowanego, energicznego kupca dobrej prezencji na stanowisko kierownika. Kaucja gotówką wymagana. — Oferty z odpisem świadectw i fotografją Kurjer Poznański
zdg 82 060

Pea-Krem
utrzymuje świeżość cery w każdej porze roku
ng 16 906

Dziewczyna
silna do kotliny zaraz. Jadłodajnia, Piaskowa 2. zd 82 130

Dom
komisowy poszukuje sprzedawcy, inkasenta, posiadającego 250—350 Adres wskaże Kurjer Pozn.
zdg 82 118

Bufetowej
kawiarce dzielnej przystojnej, dam posadę za wypożyczeniem 300—400 złotych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 82 177

Mag. farm.
na zastępstwo popoł. poszukuje apteka Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 82 156

Młody
rzutki pan zostanie przyjęty w charakterze pomocnika. Oferty, dokładny życiorys i świadectwa pracy do Kurjera Poznańskiego
zdg 82 149

Dziewczyna
do wszystkiego. W. Garbary 18 m. 4. zdg 82 145

Krawcowa
Fredry 1—9. zdg 82 162

Czeladnik
szewski zaraz. Jasna 8.
zdg 82 157

Posługa
zaraz z praniem. Wierzbiecice 57, m. 8. zdg 82 137

Dziewczyna
do wszelkiej pracy na wieś. Św. Marcin 63, w podwórzu, parter.
zdg 82 034

Bufetowa
od zaraz potrzebna z kaucją. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 030

Fryzjer
potrzebny zaraz. Woźna 11.
zdg 82 088

Dziewczyna
młodsza, zamiejscowa, bez gotowania potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 82 084

Służąca
do wszystkiego i dzieci tylko z dobremi świadectwami potrzebna Księgarnia „Słoneczniki". Dąbrowskiego 2. zdg 82 058

Poszukuję
gospodyni wiejskiej samodzielnej kaucja konieczna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 82 025

Maszynistka
biegła zaraz. Oferty z kopjami, świadectw Kurjer Poznański
zdg 82 019

Służąca
od zaraz. Ul. Łąkowa 13, m. 13.
zdg 81 971

28. ROZRYWKA

4½ muszkieterów
Prześliczne melodje
nieodparty bezustanny śmiech
wytworny arcykomizm
już tylko do piątku
Kinoteatr „Sfinks". zdg 81 492

Wobec szalonego powodzenia
ostatni raz piątek
„Casanowa"
Kino „Gong". p 2844

Na
dobrą kawę, herbatę i ciastka uprzejmie zaprasza Kawiarnia
„Perła Morska"
Aleje Marcinkowskiego 25.
zdg 82 043

15 do 20 rat miesięcznych?
Przepłacać do 100%? Obarczać się na blisko 2 lata ratami, kryjącemi w sobie przedrażającą kalkulację wszelkiego rodzaju ryzyka? Czy nie lepiej nabyć u nas, wprost w wytwórni, za gotówkę lub na rozsądnych dogodnych warunkach, jednak

— bez porównania taniej...!
Prosimy to rozważyć, porównać nasze znane modele i ceny, a potem decydować. — Jako dowód naszych niskich cen polecamy

najnowszy luksusowy trzylampowy odbiornik
bateryjny — z wbudowanym głośnikiem ind.-dynamicznym — o wspaniałym idealnie selektywnym zasięgu 40 stacyj całej Europy — bezkonkurencyjnie za
98,— złotych!
Podobnie tanio wszelkie inne odbiorniki sieciowe — na prąd zmienny i stały — oraz bateryjne. Ilustrowane prospekty bezpłatnie.
„RADJOFON" Sp. z o. o.
ŚW. MARCIN 57. TEL 3202
Prosimy zważać na numer domu!
Pg 2 189-1,35

Ryzykujesz, kupując nieznane fabrykaty.

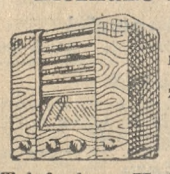

Jedyną bowiem **stałą** rękojmią dobrego odbioru są znane odbiorniki jak:
Philips, Elektrit,
Telefunken, Kosmos, które najtaniej, na długie raty nabędziesz w
firmie Radjomechanika
św. Marcin 27, telefon 12-38.
Pg 2 174-57,387

„Radjoświat" Wytwórnia

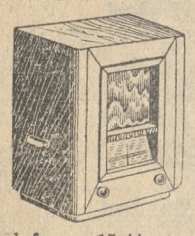

aparatów radjowych i
hurtownia
radjosprzętu
Poznań, Fr. Ratajczaka 10
telefon 15-44 poleca odbiorniki radjowe. Cena z głośnikiem i lampami. Gwarancja roczna Do nabycia w składach radjowych. Popularna trójka bateryjna
92,00
Luksusowa trójka bateryjna
133,00
Luksusowa czwórka bateryjna
180,00
Luksusowa trójka sieciowa na prąd stały lub zmienny
200,00
Uniwersalna luksusowa trójka (trzy pentody) na prąd zmienny i stały
315,00
ng 19 559/60

Humor zagraniczny

Stary rybak na wycieczce samochodowej.
(„Life" — N. Jork). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata na miesiąc styczeń 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań nr. 200 149